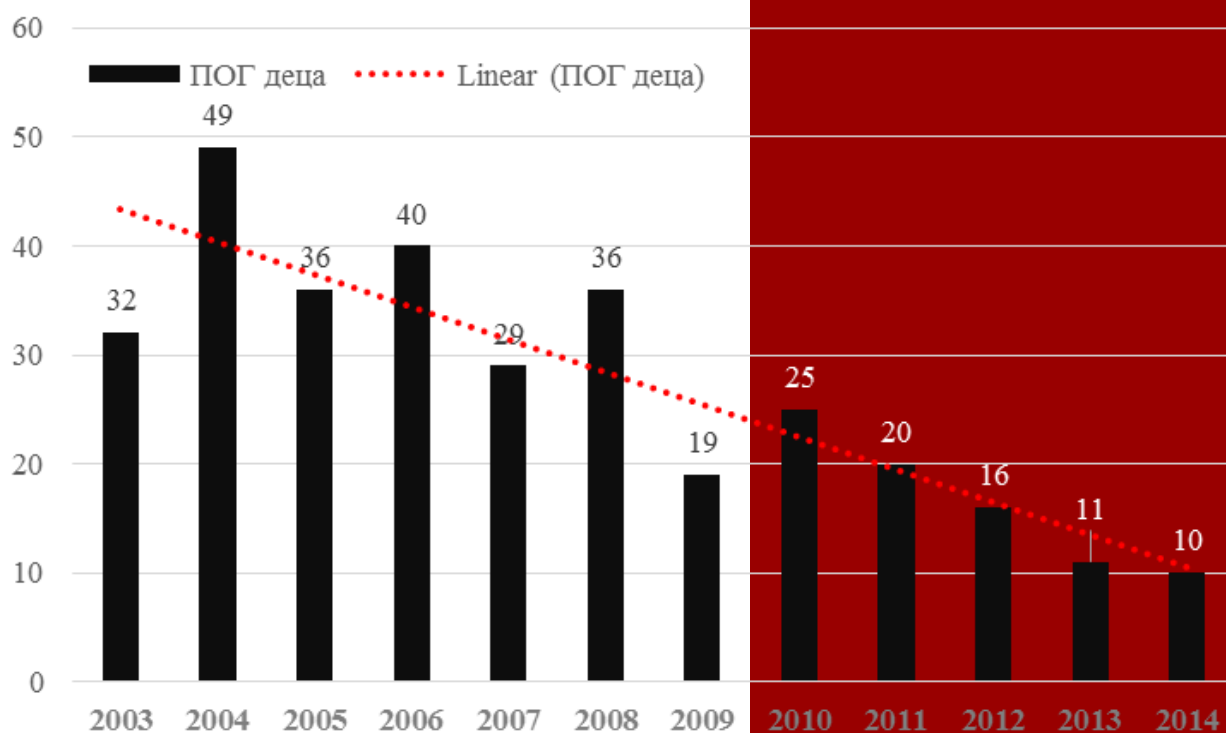

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Статистички извештај о стању безбедности саобраћаја у Републици Србији у 2014. години

Агенција за безбедност саобраћаја
Република Србија

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Статистички извештај о стању безбедности саобраћаја у Републици Србији у 2014. години

Београд, 2015.

Агенција за безбедност саобраћаја
Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд

web адреса: www.abs.gov.rs
email: abs@abs.gov.rs
istrazivanje@abs.gov.rs

Директор
Милан Божовић

Главни уредник
др Драгослав Кукић

Приредили:
др Драгослав Кукић
Андријана Пешић
Јелена Милошевић
Мирослав Росић
Бојана Луковић

Графичка обрада
Агенција за безбедност саобраћаја

Штампа
Сору Centar

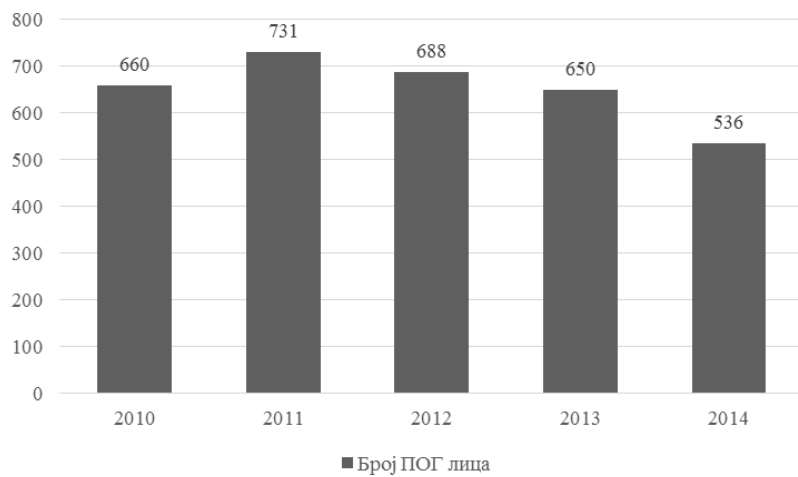
Садржај

1	Увод.....	5
1.1	Приказ стања безбедности саобраћаја у Републици Србији, период 1981-2014. године.....	6
1.2	Вредности основних показатеља безбедности саобраћаја у Републици Србији, период 2010-2014. године	8
1.3	„Узроци“ саобраћајних незгода, Република Србија, период 2010-2014. године 13	
1.4	Категорије учесника у саобраћајним незгодама, Република Србија, период 2010-2014. године.....	16
1.5	Кратак опис основних показатеља безбедности саобраћаја у Србији у 2014. години, уз поређење у односу на 2013. годину.....	18
2	Саобраћајне незгоде и последице према основним обележјима, 2014. година.....	21
2.1	Анализа саобраћајних незгода и последица према видовима	21
2.2	Анализа саобраћајних незгода и последица у зависности од категорија учесника у саобраћаја	25
2.3	Категорије учесника у саобраћајним незгодама	26
2.4	Анализа саобраћајних незгода и последица према „узроцима“, односно „грешкама“ у процесу настанка саобраћајне незгоде	27
2.5	Временска расподела саобраћајних незгода	31
2.6	Расподела саобраћајних незгода и последица у зависности од старосне категорије лица.....	42
2.7	Број саобраћајних незгода и последица у односу на возачки стаж возача и у односу на изазивача саобраћајне незгоде.....	46
2.8	Анализа последица саобраћајних незгода према полу учесника у саобраћају.....	50
3	Општа анализа страдања деце до 14 година старости	55
4	Општа анализа страдања младих учесника у саобраћају (од 15 до 30 година).....	71
5	Општа анализа страдања учесника у саобраћају из старосне категорије 65+	81
6	Закључак	87
7	Списак табела и графикана.....	91

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Увод

1.

1 Увод

Агенција за безбедност саобраћаја је припремила Статистички извештај о стању безбедности саобраћаја у Србији за 2014. годину. Извештавање о стању безбедности саобраћаја део је праћења стања безбедности саобраћаја које доприноси успостављању система безбедности саобраћаја и управљању безбедношћу саобраћаја на посматраном подручју.

Анализа података о саобраћајним незгодама и последицама је кључна за идентификацију ризика и одабир мера за побољшање безбедности саобраћаја, као и за мерење остварених ефеката примењених мера и активности у области безбедности саобраћаја. На основу анализе података стиче се увид о трендовима саобраћајних незгода и њихових последица, угрожености различитих категорија учесника у саобраћају, угрожености различитих старосних категорија учесника у саобраћају, стиче се увид у полну структуру настрадалих лица итд. Познато је да мере за унапређење дају најбоље резултате онда када су конкретно усмерене на препознате проблеме у безбедности саобраћаја. Вршење анализе података о саобраћајним незгодама даје могућност за одабир циљних група на које треба усмерити деловање и представља основу за спровођење превентивно промотивних, едукативних, репресивних и свих других активности које се планирају у безбедности саобраћаја ради смањења броја настрадалих у саобраћају.

У првом делу Статистичког извештаја дат је сажет приказ показатеља безбедности саобраћаја у периоду од 1981. до 2014. године, а након тога су приказане вредности основних показатеља безбедности саобраћаја у периоду од 2010. до 2014. године.

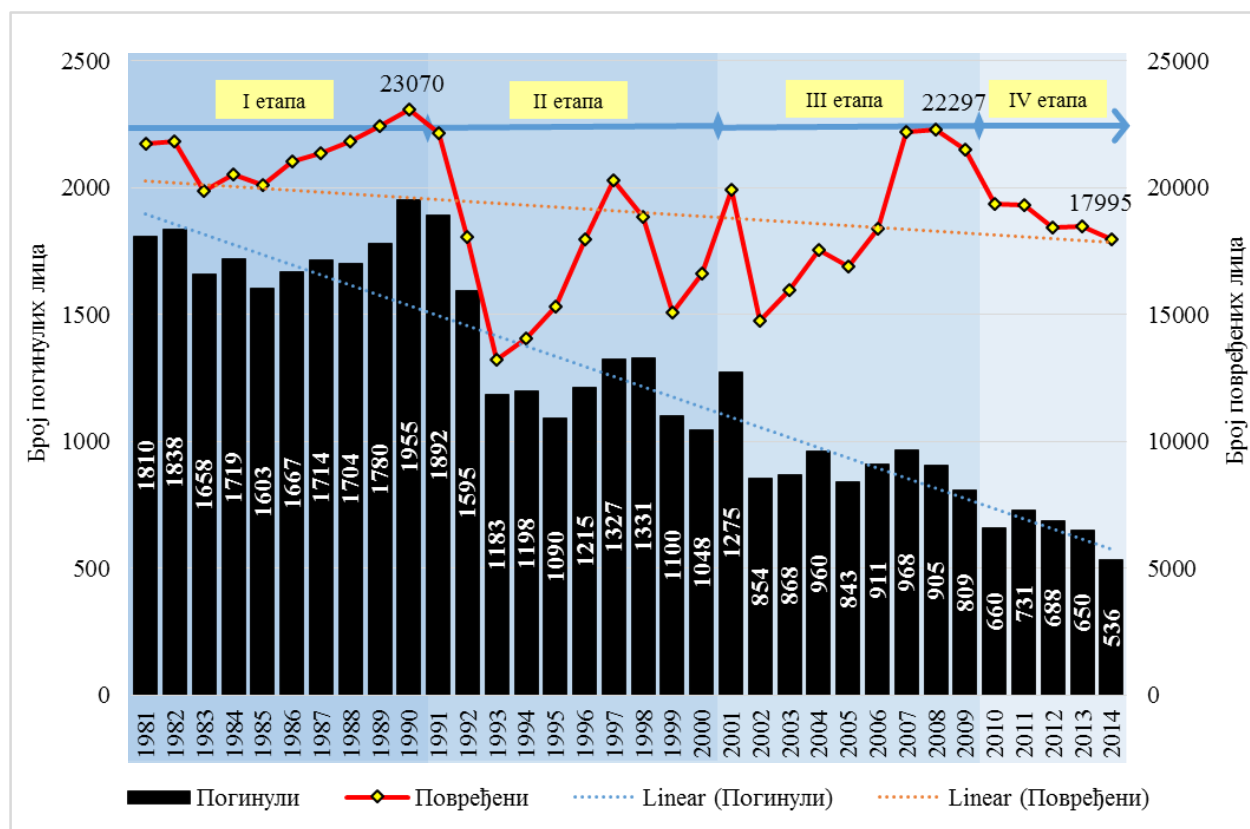
За 2014. годину је извршена детаљна анализа броја и последица саобраћајних незгода у односу на видове саобраћајних незгода, категорије учесника у саобраћају, опредељене „узроке и грешке“, утврђене су временска и старосна расподела, анализирано је учешће возача у саобраћајним незгодама у односу на возачки стаж, анализирано је учешће лица у саобраћајним незгодама у односу на пол, и др.

Након опште анализе за 2014. годину, у наредним поглављима Статистичког извештаја посебно су приказани резултати анализе саобраћајних незгода и последица саобраћајних незгода са учешћем деце, саобраћајних незгода и последица младих лица и саобраћајних незгода и последица учесника у саобраћају из старосне категорије 65+.

1.1 Приказ стања безбедности саобраћаја у Републици Србији, период 1981-2014. године

Стање безбедности саобраћаја у Републици Србији у последњих тридесет година може се поделити, посматрати и анализирати у четири етапе. Прва етапа је трајала од 1981. до 1990. године (етапа I), друга етапа је трајала у периоду од 1991. до 2000. године (етапа II), трећа етапа је трајала од 2001. до 2009. године (етапа III) и четврта – последња етапа (етапа IV) траје од 2010. године.

У првој етапи посматраног периода уочава се највећи број погинулих лица на годишњем нивоу – просечан број погинулих лица је 1.745, а просечан број повређених је 21.388 лица. Овај период карактерише непостојање система безбедности саобраћаја и свакако непостојање управљања безбедношћу саобраћаја. У првој етапи посматраног периода био је изражен став да повећање броја регистрованих моторних возила и повећање обима саобраћаја нужно прати повећање броја саобраћајних незгода и последица.

Графикон 1-1 Број погинулих и повређених у периоду 1981-2014. године

За другу етапу, у којој је дошло до ратних дешавања на просторима бивше СФРЈ и бомбардовања Републике Србије 1999. године, карактеристично је смањење животног стандарда становништва и смањење броја регистрованих моторних возила. Просечан

број погинулих лица је смањен на 1.311 погинулих лица, док је број повређених смањен на 17.629 повређених лица. Смањење броја саобраћајних незгода и последица је било у корелативној вези са смањењем обима саобраћаја и броја регистрованих возила у Републици Србији. С обзиром на проблеме са којима се држава у том периоду суочавала, безбедност саобраћаја је била у другом плану, тако да и ову етапу карактерише непостојање система безбедности саобраћаја и непостојање управљања у овој области.

Трећу етапу карактерише стабилизација економског стања у земљи и побољшање животног стандарда становништва у односу на последњу деценију 20. века, а поред тога, у 2002. години је дошло и до поштравања казнене политике, када су новчане казне за прекршаје у саобраћају у повећане за 7 до 10 пута. У трећој етапи просечан број погинулих лица по први пут је спуштен испод 1.000 погинулих и износи 890 погинулих лица, док је број повређених повећан у односу на другу етапу и износи 18.698 повређених лица.

Четврта етапа је почела од 2010. године и још увек траје. За четврту етапу је карактеристичан почетак примене Закона о безбедности саобраћаја на путевима (примена Закона започета крајем 2009. године) и у овој етапи просечан број погинулих лица износи 653 погинула лица годишње, док број повређених износи 18.714 повређених лица годишње.

Ако се посматра број погинулих лица највеће побољшање стања безбедности саобраћаја је остварено у трећој етапи, односно између 2001. и 2002. године, када је број погинулих лица смањен за 421 лице у 2002. у односу на 2001. годину. Оно што је такође значајно, у поменутом периоду 2001-2002. године у Србији није забележено смањење обима саобраћаја, смањење броја регистрованих моторних возила, или неке друге врсте нежељених догађаја или непогода које би значајније утицале на смањење изложености саобраћају, а самим тим и ризицима страдања у саобраћају.

Као што се на графикону 1-1 може уочити, најмање лица у саобраћају је погинуло у четвртој етапи, а у оквиру четврте етапе најмање лица је погинуло у 2014. години када је у саобраћајним незгодама погинуло 536 лица, што је најмање од када се у Србији статистички прате и анализирају подаци о саобраћајним незгодама и последицама.

Приликом анализе побољшања безбедности саобраћаја у четвртој етапи треба напоменути и то да је 2009. године усвојен тада „нови“ Закон о безбедности саобраћаја на путевима чија је примена, која је започета крајем 2009. године, у великој мери утицала на промену стања безбедности саобраћаја. Закон из 2009. године је пратила веома јака медијска подршка која је почела неколико месеци пре усвајања

Закона, што је имало велики утицај на смањење броја противправних понашања учесника у саобраћају.

1.2 Вредности основних показатеља безбедности саобраћаја у Републици Србији, период 2010-2014. године

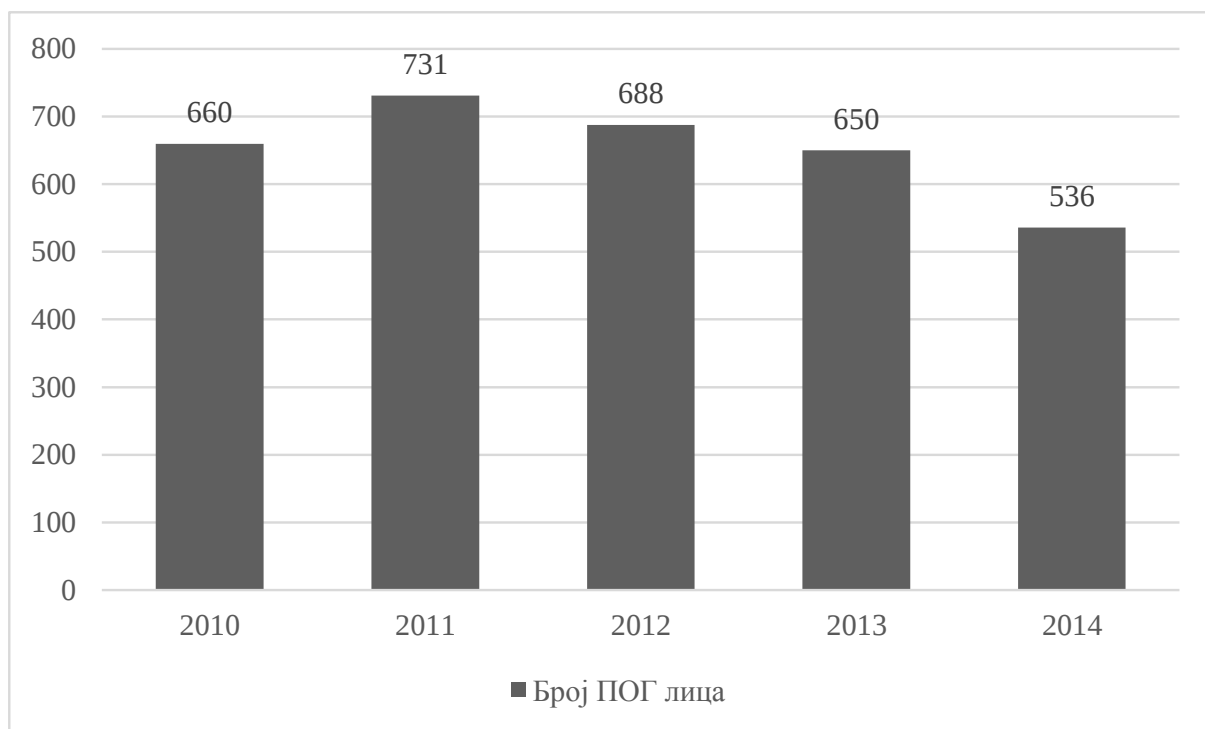
У периоду од 2010. до 2014. године у саобраћајним незгодама у Србији погинуло је 3.265 лица, тешке телесне повреде задобило је 17.901 лице, док је лаке телесне повреде задобило 75.666 лица.

У периоду од 2010. до 2014. године од стране саобраћајне полиције Републике Србије регистровано је 200.048 саобраћајних незгода, од којих су 68.251 незгоде са настрадалим лицима, а 131.797 незгоде са материјалном штетом. Важно је напоменути да број саобраћајних незгода са материјалном штетом, а самим тим и укупан број саобраћајних незгода представља број незгода које су евидентирани од стране саобраћајне полиције, а поред приказаног броја незгода постоји одређен број саобраћајних незгода са мањом материјалном штетом које није евидентирала саобраћајна полиција, већ су такве незгоде регистроване од стране осигуравајућих друштава, попуњавањем Европског извештаја (образац) о саобраћајној незгоди или уопште нису регистроване, и оне нису обухваћене приказаним бројем саобраћајних незгода са материјалном штетом, односно укупним бројем саобраћајних незгода.

Табела 1-1 Основни показатељи стања безбедности саобраћаја у Републици Србији, период 2010-2014.

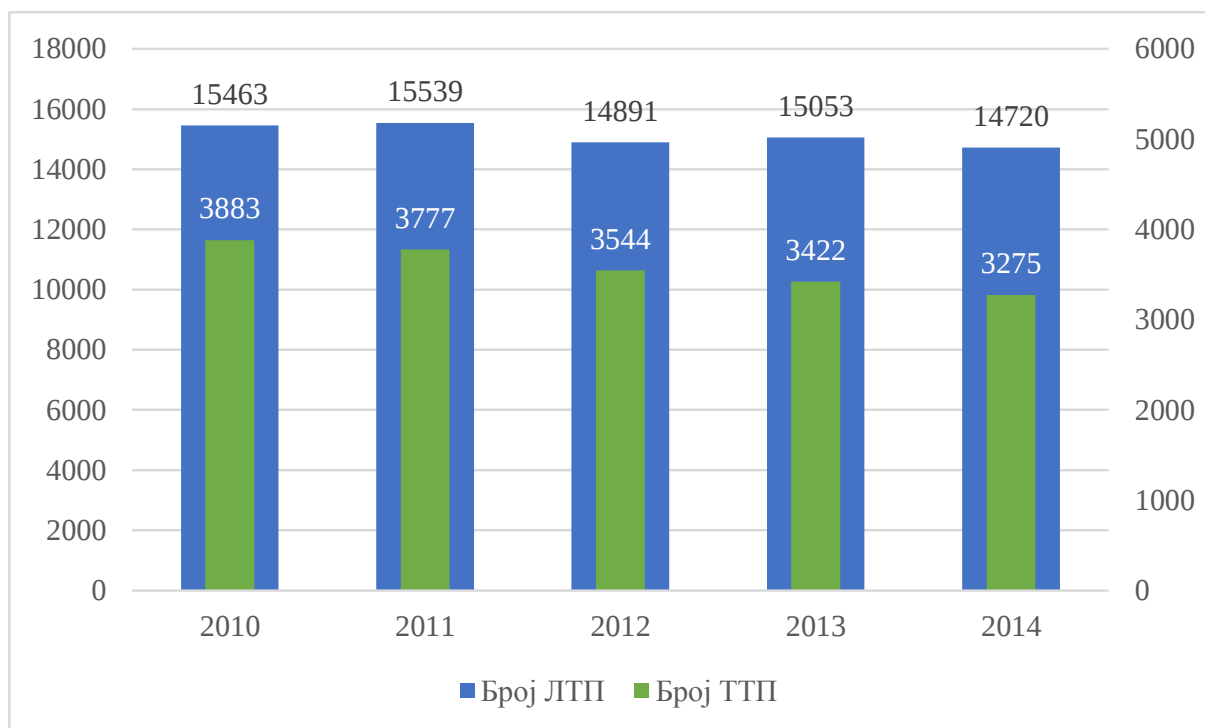
ГОДИНА	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	Укупно СН	ПОГ	ТПП	ЛТП	Укупно ПОВ	Укупно НАСТ
2010	598	13599	14197	33609	47806	660	3883	15463	19346	20006
2011	662	13461	14123	28330	42453	731	3777	15539	19316	20047
2012	619	12742	13361	24253	37614	688	3544	14891	18435	19123
2013	594	12932	13526	23636	37162	650	3422	15053	18475	19125
2014	476	12568	13044	21969	35013	536	3275	14720	17995	18531

На графикону 1-2 приказан је број погинулих лица у претходном петогодишњем периоду. У 2011. години дошло је до повећања броја погинулих лица за 10,8% у односу на 2010. годину, а након 2011. године успостављен је тренд смањења броја погинулих лица, па је тако у 2012. години број погинулих смањен за 5,9% у односу на претходну годину, у 2013. години за 5,5% у односу на претходну годину и у 2014. години за 17,5% у односу на претходну годину.

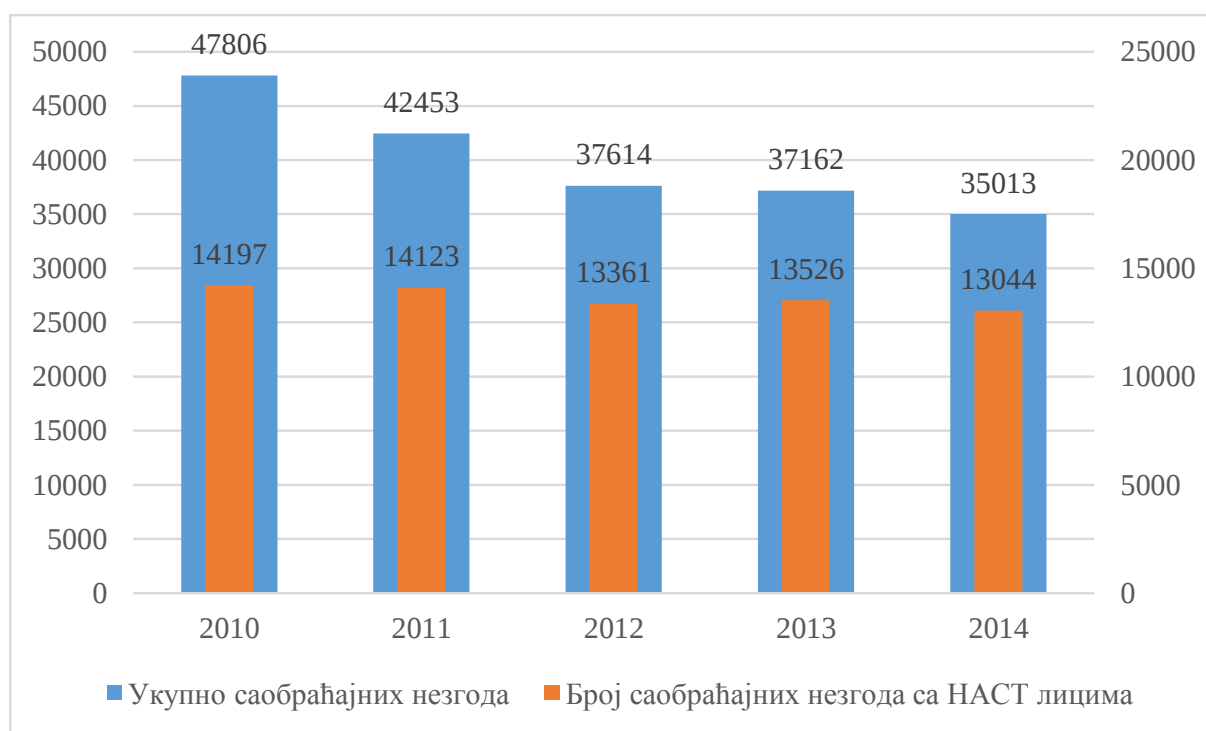
Графикон 1-2 Број погинулих лица у периоду 2010-2014. године

У периоду од 2010. до 2014. године успостављен је тренд смањења броја тешко повређених лица (графикон 1-3), али је проценат смањења по годинама мањи у односу на смањење које постоји код броја погинулих лица у саобраћају. Код броја лако повређених лица уочава се благи пад који има осцилујући карактер кроз године.

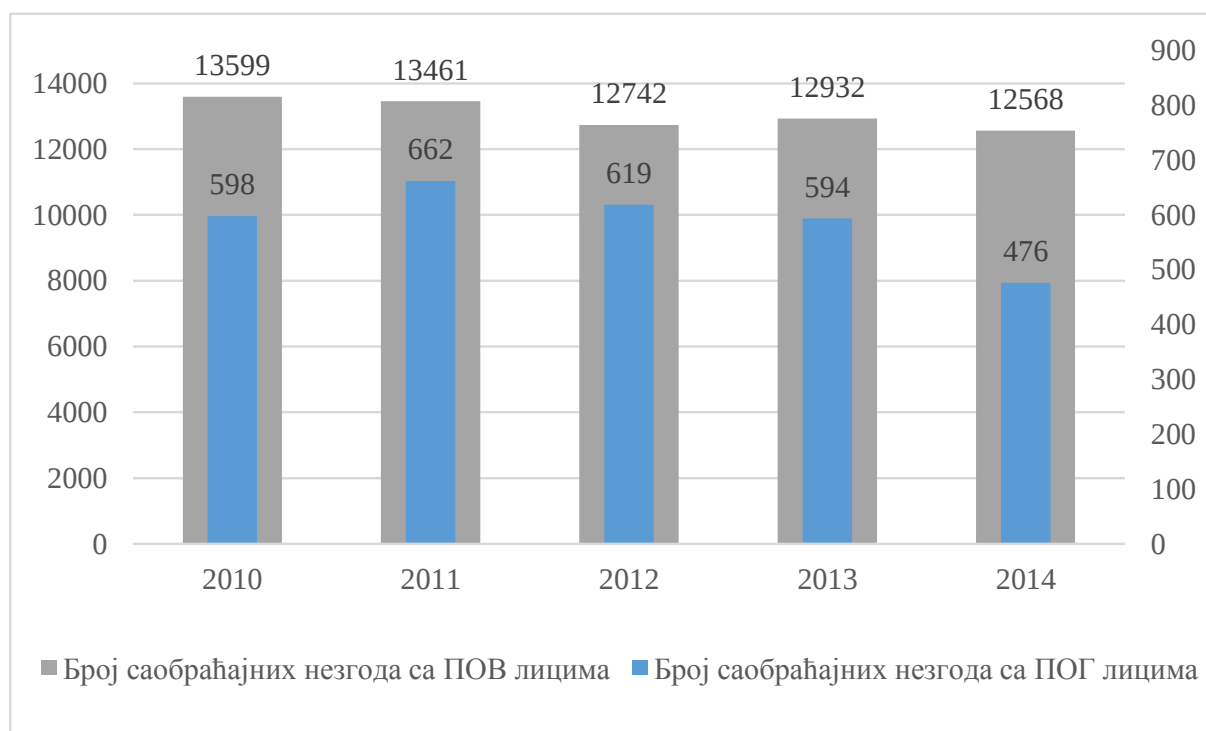
Графикон 1-3 Број тешко и лако повређених лица у периоду 2010-2014. године

У посматраном периоду дошло је до смањења укупног броја саобраћајних незгода у свакој од година (графикон 1-4). Највеће смањење укупног броја саобраћајних незгода остварено је у 2012. години у односу на 2011. годину (11,4%). Процентуално посматрано, број саобраћајних незгода са настрадалим лицима бележи мањи пад по годинама него што је то случај са укупним бројем незгода, а у 2013. години је чак дошло до повећања броја незгода са настрадалим лицима за 1,2%

Графикон 1-4 Укупан број саобраћајних незгода и број саобраћајних незгода са настрадалим лицима у периоду 2010-2014. године

Број саобраћајних незгода са погинулим лицима износи 2.949 у посматраном петогодишњем периоду. Број саобраћајних незгода са повређеним лицима износи 65.302 што чини 32,6% од укупног броја евидентираних саобраћајних незгода. Након 2011. године уочава се тренд смањења број саобраћајних незгода са погинулим лицима (графикон 1-5), а највеће смањење остварено је у 2014. години у односу на 2013. годину, и то за 19,9%. Број саобраћајних незгода са повређеним лицима је у благом паду у посматраном периоду, са изузетком 2013. године у којој је дошло до повећања броја саобраћајних незгода са повређеним лицима за 1,5%.

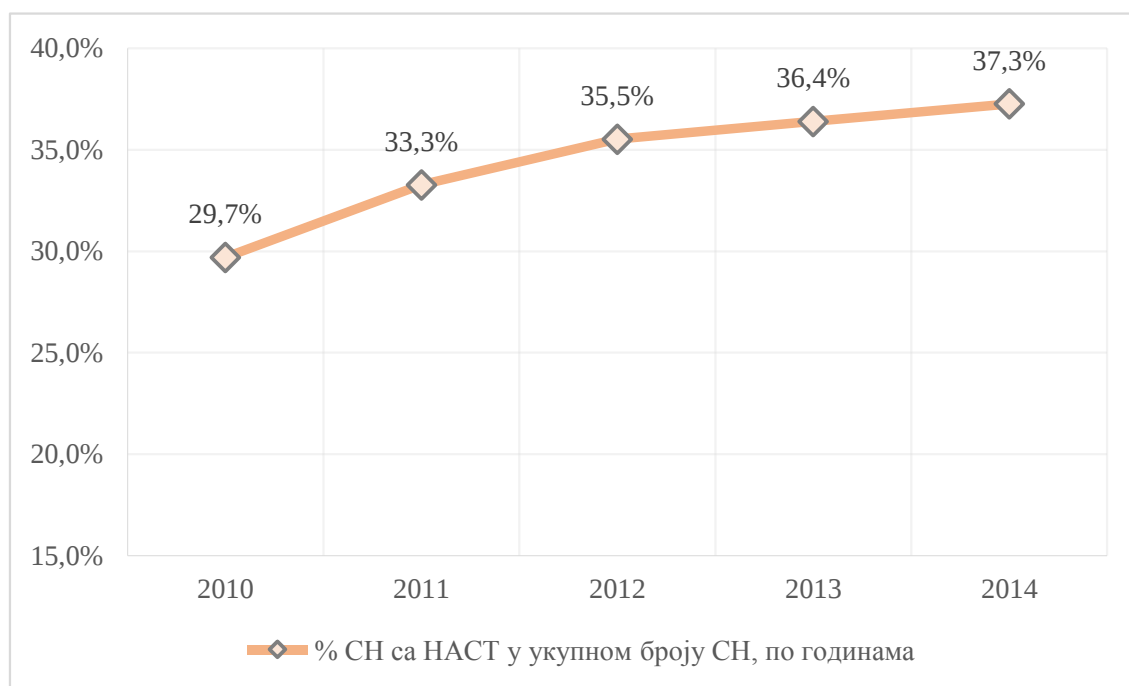

Графикон 1-5 Број саобраћајних незгода са повређеним лицима и број саобраћајних незгода са погинулим лицима у периоду 2010-2014. године

На графикону 1-6 приказан је број саобраћајних незгода у којима је настала само материјална штета а чији увиђај су вршили припадници саобраћајне полиције, у периоду од 2010. до 2014. године. У свакој од година посматраног периода дошло је до смањења броја саобраћајних незгода са материјалном штетом, а смањење у 2011, 2012, 2013. и 2014. години, у односу на претходну годину, износи 15,7%, 14,4%, 2,5% и 7,0%, редом. Међутим, треба имати у виду да поред саобраћајних незгода са материјалном штетом чији увиђај су вршили припадници саобраћајне полиције постоји одређени број саобраћајних незгода са мањом материјалном штетом које су евидентирани путем Европског извештаја о саобраћајној незгоди. Према Закону о безбедности саобраћаја на путевима евиденцију о саобраћајним незгодама за које је сачињен Европски извештај дужна су да воде осигуравајућа друштва и да податке из евиденције месечно достављају Министарству унутрашњих послова и Агенцији за безбедност саобраћаја, међутим такве незгоде нису обухваћене бројем незгода са материјалном штетом који је приказан на графикону 1-6.

Графикон 1-6 Број саобраћајних незгода са само материјалном штетом

Графикон 1-7 Учешће саобраћајних незгода са настрадалим лицима у укупном броју незгода, по годинама, у периоду 2010-2014. године

На графикону 1-7 приказано је учешће саобраћајних незгода са настрадалим лицима у укупном броју незгода по годинама. Проценат саобраћајних незгода са настрадалим лицима у укупном броју незгода у 2010. години износи 29,7%, док у 2014. години

износи 37,3 %, што представља повећање од 7,6%. Реално је очекивати да се након прве године примене Закона, у ком је по први пут у Србији предвиђена могућност попуњавања Европског извештаја о саобраћајној незгоди, број попуњених образаца повећавао у наредним годинама. Зато је приликом сагледавања повећања удела саобраћајних незгода са настрадалим лицима важно имати у виду да се број саобраћајних незгода за које се попуњава Европски извештај о саобраћајној незгоди повећавао линеарно по годинама.

1.3 „Узроци“ саобраћајних незгода, Република Србија, период 2010-2014. године

„Узроци“ саобраћајних незгода у Републици Србији се још увек евидентирају по номенклатури Министарства унутрашњих послова који подразумева поделу на тзв. „узроке и грешке“. Номенклатуром Министарства унутрашњих послова дефинисано је 115 „узрока и грешака“ које се могу поделити у 13 категорија:

1. Непрописне радње возилом у саобраћају;
2. Брзина (непрописна, неприлагођена);
3. Неуступање првенства пролаза;
4. Претицање и обилажење;
5. Непрописно или неправилно мимоилажење;
6. Непрописно заустављање и паркирање;
7. Остала непрописна или неправилна кретања возила;
8. Психофизичко стање возача (пре свега утицај алкохол);
9. Оспособљеност за управљање возилом;
10. Непрописна поступања осталих учесника – грешке пешака;
11. Стање техничке исправности возила;
12. Непрописно стање пута, опреме и саобраћајних знакова;
13. Остали узроци и околности.

Према досадашњем начину евидентирања „урока и грешака“ предвиђено је да полицијски службеник који врши увиђај саобраћајне незгоде опредељује „узрок или грешку“ која је довела до настанка саобраћајне незгоде. У периоду од 2010. до 2014. године за 2.949 саобраћајних незгода са погинулим лицима опредељено је укупно 3.418 „узрока“ односно „грешака“ које су довеле на саобраћајних незгода са погинулим лицима.

На графикону 1-8 приказана је расподела опредељених „узрока и грешака“ на 13 ширих категорија.

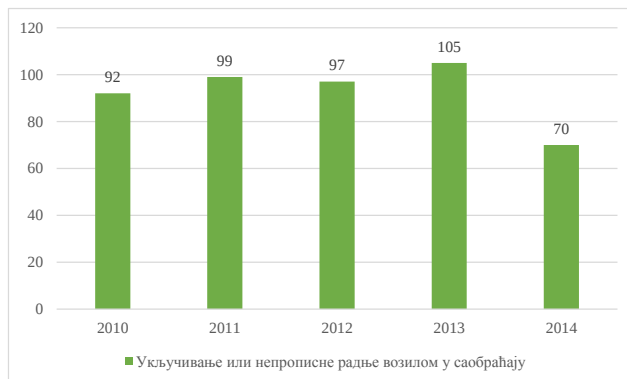
Графикон 1-8 Најчешћи узроци и грешке које доводе до смртних последица,
Република Србија, 2010-2014.

На основу поделе на „узроке и грешке“ у периоду од 2010. до 2014. године, највећи број најтежих саобраћајних незгода припада категорији неприлагођена или непрописна брзина кретања возила. У посматраном периоду због непрописне и неприлагођене брзине као узрока погинуло је 1.737 лица, што чини 53,2% од укупног броја погинулих лица. Затим следи укључивање или непрописне радње возилом у саобраћају због којих су у посматраном периоду погинула 463 лица (14,2%). Због психофизичког стања возача (првенствено због управљања возилом под дејством алкохола) погинуло је 286 лица, што чини 8,8% од укупног броја погинулих лица. Због неуступања првенства пролаза погинуло је 210 лица или 6,4% од укупног броја погинулих.

На графиконима од 1-9 до 1-16 приказан је **број саобраћајних незгода са погинулим лицима** у којима је као један од „узрока“ односно „грешака“ препозната **неприлагођена или непрописна брзина кретања, укључивање или непрописне радње возилом у саобраћају, психофизичко стање возача, неуступање првенства пролаза, грешке пешака, непрописно или неправилно претицање или обилажење, оспособљеност возача за управљање возилом и стање техничке исправности возила.**

Графикон 1-9 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препозната **неприлагођена или непрописна брзина кретања**

Графикон 1-10 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато **укључивање или непрописне радње возилом у саобраћају**

Графикон 1-11 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато **психофизичко стање возача**

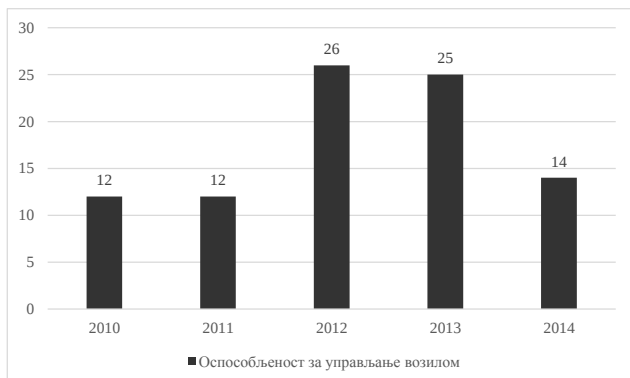
Графикон 1-12 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато **неуступање првенства пролаза**

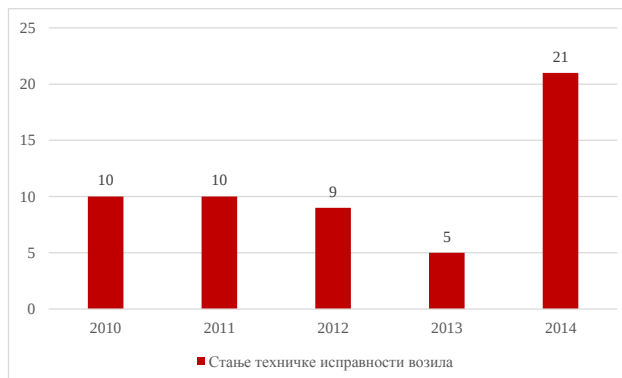
Графикон 1-13 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препозната **грешка пешака**

Графикон 1-14 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато **непрописно или неправилно претицање или обилажење**

Графикон 1-15 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препозната **оспособљеност возача за управљање возилом**

Графикон 1-16 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато **стање техничке исправности возила**

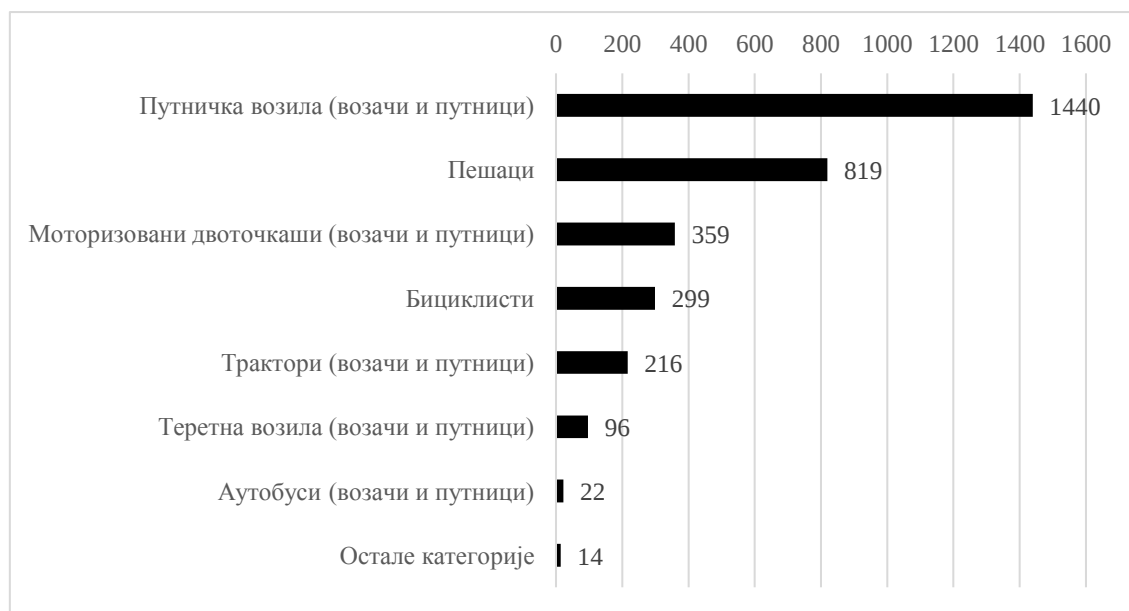
Начин прикупљања података о „узроцима и грешкама“ које доводе до саобраћајних незгода налази се у фази корекције. Наиме, Агенција за безбедност саобраћаја и Министарство унутрашњих послова, односно Управа саобраћајне полиције, раде на увођењу модела праћења „утицајних фактора“ (уместо постојећих „узрока и грешака“) у складу са најбољом европском праксом и у складу са препорукама Европске комисије. То практично значи да полицијски службеници који врше увиђаје саобраћајних незгода више неће опредељивати „узрок“ настанка саобраћајне незгоде, већ ће опредељивати утицајне факторе који су **допринели настанку** саобраћајне незгоде. Утицајни фактори који су дефинисани новим моделом односе се на утицај пута, возила, возача и пешака, а дефинисани су и поједини специјални случајеви. Евидентирањем више утицајних фактора за сваку незгоду, односно свих оних фактора за које се сматра да су утицали на настанак конкретне саобраћајне незгоде, ствара се основа за боље препознавање свих чинилаца који имају утицај на настанак саобраћајних незгода.

1.4 Категорије учесника у саобраћајним незгодама, Република Србија, период 2010-2014. године

Категорије учесника у саобраћајним незгодама су подељене на основу праксе која се примењује у IRTAD међународној групи за анализу и базе података о саобраћајним незгодама (The International Road Traffic and Accident Database), с тим да је приликом вршења анализе у Статистичком извештају категорија Теретна возила и аутобуси подељена на две засебне категорије (Теретна возила и Аутобуси). Дакле, подаци су посматрани у односу на категорије:

1. Путничка возила (возачи и путници),
2. Пешаци,
3. Моторизовани двоточкаши (возачи и путници),

4. Бициклисти,
5. Трактори (возачи и путници),
6. Теретна возила,
7. Аутобуси и
8. Остале категорије.

Графикон 1-17 Број погинулих лица у односу на категорију и својство учесника у саобраћају

У односу на поменути IRTAD поделу на категорије учесника у саобраћају, највише лица у саобраћајним незгодама погинуло је као **возач или путник у путничким возилима** (44%), а једну четвртину погинулих лица у саобраћајним незгодама у Србији чине **пешаци**, у периоду од 2010-2014. године.

Возачи и путници на мопедима и мотоциклима су трећа најугроженија категорија учесника у саобраћају у Србији. Процентуално учешће погинулих возача и путника на моторизованим двоточкашима износи 11%.

Бициклисти чине 9% погинулих лица. Уколико се збирно посматра број погинулих пешака, моторизованих двоточкаша и бициклиста, закључак је да је у Републици Србији изузетно изражен проблем страдања рањивих категорија учесника у саобраћају, који су као такви проглашени од стране Светске здравствене организације и на које треба деловати посебним мерама како би се остварило смањење страдања поменутих категорија учесника у саобраћају.

Возачи и путници на тракторима чине 7% погинулих лица, возачи и путници у теретним возилима 3%, док возачи и путници у аутобусима чине 1% погинулих лица у саобраћајним незгодама.

У посматраном петогодишњем периоду (2010-2014) 14 лица је погинуло превозећи се осталим категоријама возила, али то чини мање од 1% од укупног броја погинулих лица у посматраном периоду.

1.5 Кратак опис основних показатеља безбедности саобраћаја у Србији у 2014. години, уз поређење у односу на 2013. годину

Стање безбедности саобраћаја у 2014. години је најбоље од када се у Републици Србији статистички прате подаци о саобраћајним незгодама и последицама. У току 2014. године од стране саобраћајне полиције регистровано је 35.013 саобраћајних незгода, од чега су 13.044 саобраћајне незгоде са настрадалим лицима, а 21.969 са материјалном штетом. У 2014. години догодило се 476 саобраћајних незгода са погинулим лицима и 12.568 незгода са повређеним лицима. У саобраћајним незгодама погинуло је 536 лица, повређено је 17.995 лица, од којих 3.275 лица тешко, а 14.720 лица лако. Укупан број саобраћајних незгода у 2014. години је мањи у односу на 2013. годину за 5,8%, док је број саобраћајних незгода са настрадалим лицима мањи за 3,6%. Број саобраћајних незгода са материјалном штетом које је евидентирала саобраћајна полиција у 2014. години је мањи за 7,1% у односу на 2013. годину. **Број најтежих саобраћајних незгода – саобраћајних незгода са погинулим лицима мањи је за 19,9%,** док је број саобраћајних незгода са повређеним лицима мањи за 2,8% у односу на 2013. годину. **У 2014. години забележено је смањење броја погинулих лица за 17,5% у односу на 2013. годину.** Број лица са тешким телесним повредама у 2014. години је смањен за 4,3%, а број лица са лаким телесним повредама смањен је за 2,2% у односу на 2013. годину.

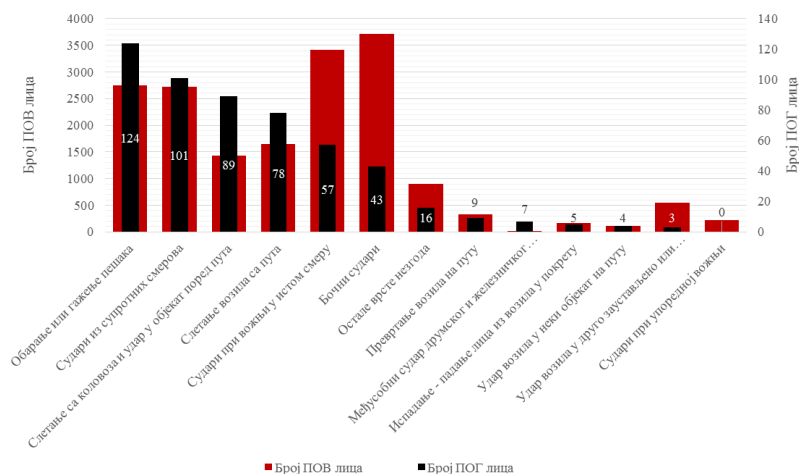
Табела 1-2 Промена броја саобраћајних незгода и последица у 2014. години у односу на 2013. годину

ГОДИНА	САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ					ПОСЛЕДИЦЕ				
	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	УК СН	ПОГ	ТПП	ЛТП	ПОВ	НАСТ
2013	594	12932	13526	23636	37162	650	3422	15053	18475	19125
2014	476	12568	13044	21969	35013	536	3275	14720	17995	18531
ПРОМЕНА	-19,9%	-2,8%	-3,6%	-7,1%	-5,8%	-17,5%	-4,3%	-2,2%	-2,6%	-3,1%

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Саобраћајне незгоде и последице према основним обележјима, 2014. година

2.

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА 2014. ГОДИНУ

2 Саобраћајне незгоде и последице према основним обележјима, 2014. година

2.1 Анализа саобраћајних незгода и последица према видовима

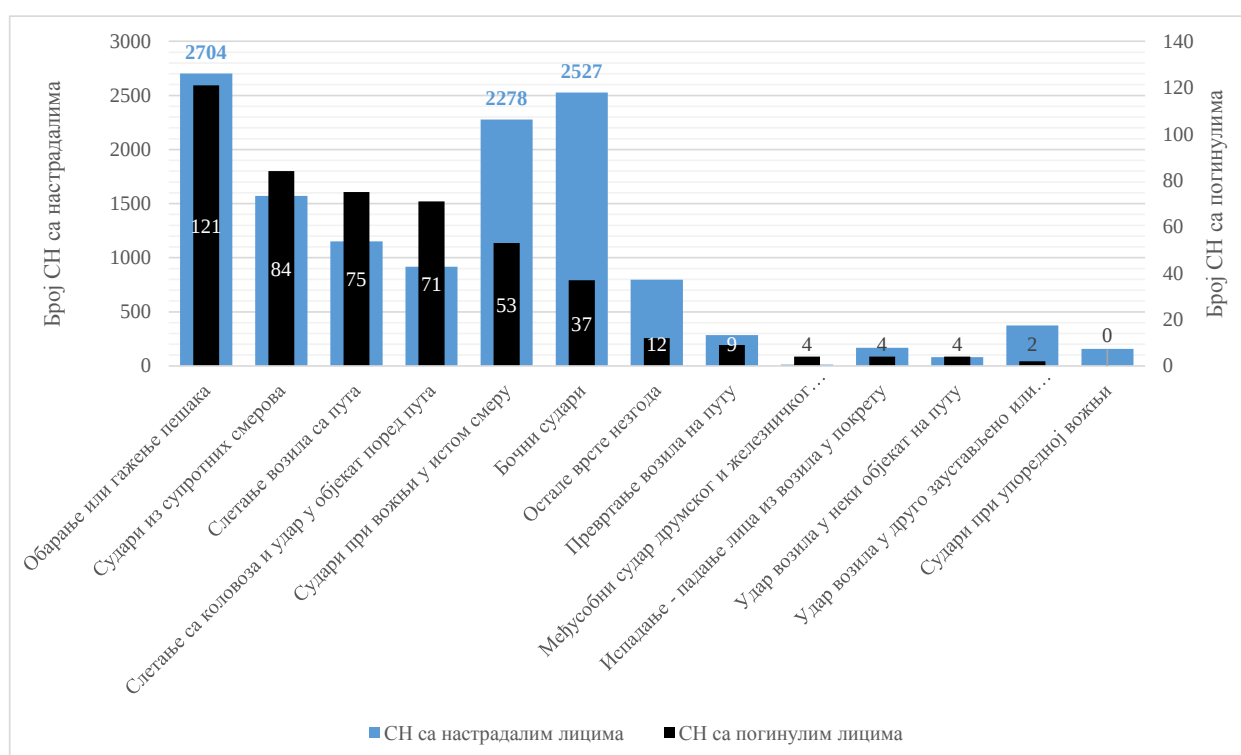
Досадашњим начином евидентирања података о видовима (врстама) саобраћајних незгода дефинисано је укупно 14 видова саобраћајних незгода. Највећи број саобраћајних незгода у 2014. години придружен је категорији „судари при вожњи у истом смеру“, укупно 7.695 саобраћајних незгода (22%), као и категорији „бочни судари“ – 6.717 саобраћајних незгода (19,2%). Са друге стране, велики број саобраћајних незгода је придружен категорији „остале врсте незгода“ – 2.381 саобраћајна незгода (6,8%), и овај „вид“ је шести по реду у учесталости у укупном броју саобраћајних незгода.

Велики број незгода са опредељеним видом „остале врсте незгода“, како у 2014. години, тако и ранијих година, указује на то да ове незгоде из одређеног разлога није било могуће придружити неком од дефинисаних видова саобраћајних незгода. Са друге стране, CAdaS препорукама (Common Accident Data Set – Основни сет података о саобраћајним незгодама) Европске комисије предложен је знато детаљнији начин евидентирања података о тзв. **типу** саобраћајне незгоде. CAdaS препорукама дефинисано је пет група типова, са укупно преко 60 дефинисаних и графички представљених појединачних типова саобраћајних незгода, а у Министарству унутрашњих послова – Управи саобраћајне полиције тренутно су у току измене и унапређење начина вођења података о досадашњим видовима саобраћајних незгода у складу са CAdaS препорукама Европске комисије.

Нови начин евидентирања типова саобраћајних незгода обезбеђује већи ниво детаљности при евидентирању врсте, односно типа саобраћајне незгоде, што треба да обезбеди вршење детаљнијих анализа и извођење квалитетнијих закључака који се односе на типологију саобраћајних незгода.

Највише саобраћајних незгода са погинулим лицима припада виду „обарање или гажење пешака“ (121), затим следе „судари из супротних смерова“ (84), „слетања са пута“ (75) и „слетања са коловоза и удар у објект поред пута“ (71).

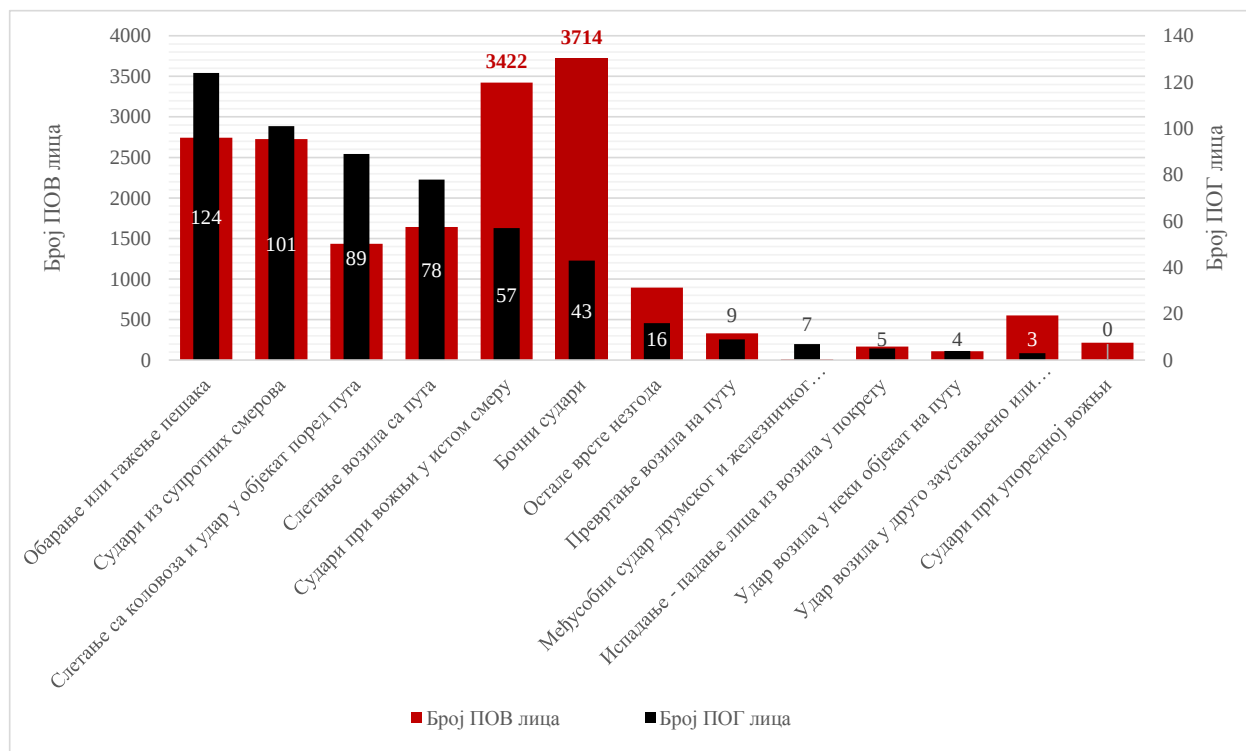
Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима у 2014. години је придружен категорији „обарања или гажења пешака“ – 2.704 саобраћајне незгоде. У односу на укупан број саобраћајних незгода са настрадалим лицима овај број чини 21%. Након овог вида, следе „бочни судари“ којима је придружено 2.527 саобраћајних незгода са настрадалим лицима (19%), као и „судари при вожњи у истом смеру“ којима је придружено 2.278 саобраћајних незгода са настрадалим лицима (17%).

Графикон 2-1 Број саобраћајних незгода са настрадалим лицима и саобраћајних незгода са погинулим лицима у односу на врсте (видове) саобраћајних незгода

Највећи број лица смртно је страдао у саобраћајним незгодама врсте „обарање или гажење пешака“ – 124 погинула лица, у „сударима из супротних смерова“ – 101 погинуло лице, затим приликом „слетања са коловоза и удар у објект поред пута“ – 89 лица и у „слетањима возила са пута“ – 78 лица.

У току 2014. године највећи број лица био је повређен у „бочним сударима“ – 3.714 лица и у „сударима при вожњи у истом смеру“ – 3.422 лица.

Графикон 2-2 Број погинулих и повређених лица у односу на врсте (видове) саобраћајних незгода

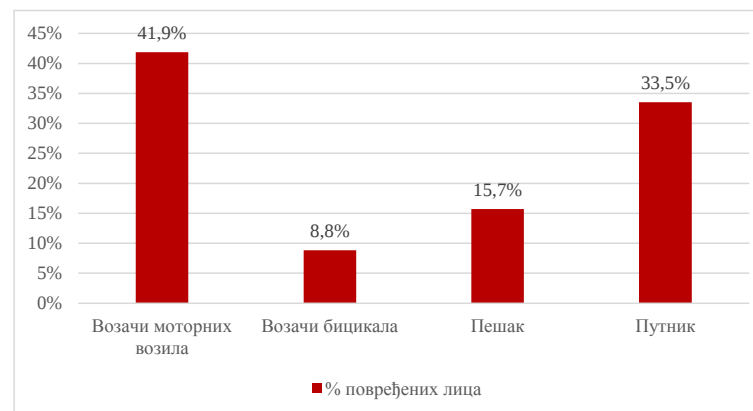
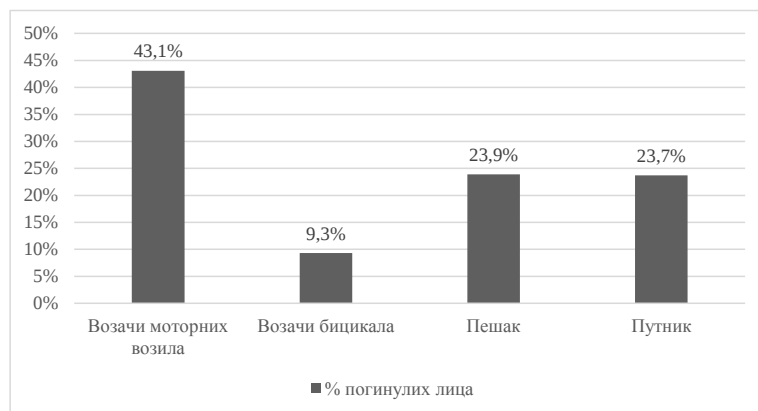
Табела 2-1 Број и последице саобраћајних незгода према врстама (видовима) саобраћајних незгода

Врсте (видови) саобраћајних незгода	САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ					ПОСЛЕДИЦЕ				
	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	Укупно СН	ПОГ	ТПП	ЛТП	Укупно ПОВ	Укупно НАСТ
<i>Обарање или гажење пешака</i>	121	2583	2704	39	2743	124	793	1951	2744	2868
<i>Судари из супротних смерова</i>	84	1488	1572	1975	3547	101	517	2210	2727	2828
<i>Слетање са коловоза и удар у објекат поред пута</i>	71	846	917	1444	2361	89	328	1109	1437	1526
<i>Слетање возила са пута</i>	75	1076	1151	716	1867	78	387	1255	1642	1720
<i>Судари при возњи у истом смеру</i>	53	2225	2278	5417	7695	57	327	3095	3422	3479
<i>Бочни судари</i>	37	2490	2527	4190	6717	43	448	3266	3714	3757
<i>Остале врсте незгода</i>	12	784	796	1585	2381	16	214	681	895	911
<i>Превртање возила на путу</i>	9	275	284	83	367	9	105	225	330	339
<i>Међусобни судар друмског и железничког возила</i>	4	9	13	34	47	7	1	12	13	20
<i>Испадање - падање лица из возила у покрету</i>	4	163	167	9	176	5	69	98	167	172
<i>Удар возила у неки објекат на путу</i>	4	76	80	743	823	4	15	94	109	113
<i>Удар возила у друго заустављено или паркирано возило</i>	2	373	375	4404	4779	3	59	492	551	554
<i>Судари при упоредној возњи</i>	0	156	156	1071	1227	0	8	207	215	215
<i>Обарање или гажење стоке или других животиња</i>	0	24	24	259	283	0	4	25	29	29

2.2 Анализа саобраћајних незгода и последица у зависности од категорија учесника у саобраћају

Табела 2-2 Последице саобраћајних незгода у зависности од својства учесника у саобраћају

Учесници	ПОГИНУЛИ					ПОВРЕЂЕНИ				
	Укупно ПОГ	% ПОГ лица	Погинули на лицу места	Умрли за време превоза до здр. установе	Умрли у периоду од 30 дана од последица СН	ТТП	ЛТП	Укупно ПОВ	% ПОВ лица	Укупно НАСТ
<i>Возач моторног возила</i>	231	43,1%	163	23	45	1215	6320	7535	41,9%	7766
<i>Возач бицикла</i>	50	9,3%	29	6	15	448	1139	1587	8,8%	1637
<i>Пешак</i>	128	23,9%	64	18	46	825	2002	2827	15,7%	2955
<i>Путник</i>	127	23,7%	88	22	17	785	5247	6032	33,5%	6159
<i>Тералац стоке</i>	0	0,0%	0	0	0	0	1	1	0,0%	1
<i>Јахач</i>	0	0,0%	0	0	0	2	1	3	0,0%	3
<i>Непознат</i>	0	0,0%	0	0	0	0	10	10	0,1%	10
<i>Укупно</i>	536	100%	344	69	123	3275	14720	17995	100%	18531

Графикон 2-3 Процент погинулих и повређених лица у зависности од својства учесника у саобраћају

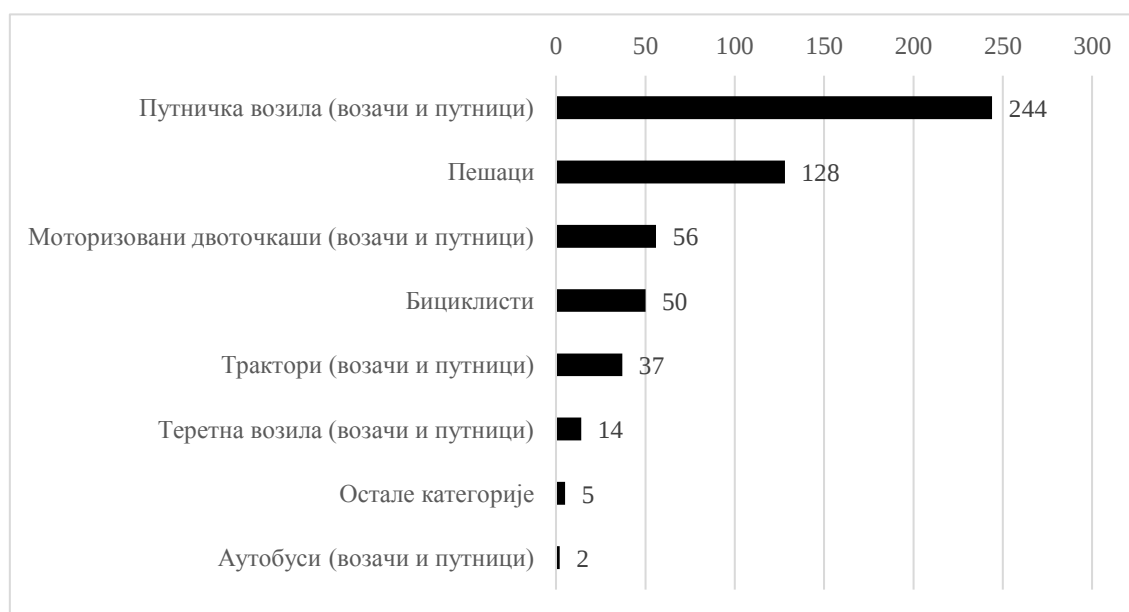
На основу расподеле броја погинулих лица према категоријама учесника у саобраћају може се уочити да највећи удео у броју смртно страдалих лица у саобраћају има категорија учесника у саобраћају **возачи моторних возила (43,1%)**. Следе пешаци, са учешћем од 23,9%, затим путници са 23,7% и бициклисти са 9,3% у укупном броју смртно страдалих лица у саобраћају у 2014. години.

На лицу места погинуло је 64,2%, за време превоза до здравствене установе 12,9% и у периоду од 30 дана од последица саобраћајне незгоде 22,9% укупног броја смртно страдалих лица.

На основу расподеле броја повређених лица према категоријама учесника у саобраћају може се уочити да највећи удео у броју повређених лица у саобраћају има категорија учесника у саобраћају **возачи моторних возила (41,9%)**. Следе путници са 33,5%, затим пешаци са 15,7% и бициклисти са 8,8% у укупном броју повређених лица у саобраћају у 2014. години.

2.3 Категорије учесника у саобраћајним незгодама

Према подели учесника у саобраћају на категорије које је дефинисано IRTAD (The International Road Traffic and Accident Database), извршена је расподела погинулих лица у саобраћајним незгодама у 2014. години. Треба напоменути да је за потребе добијања детаљнијих података IRTAD-ова категорија Теретна возила и аутобуси подељена на две засебне категорије (Теретна возила и Аутобуси).

Графикон 2-4 Број погинулих лица у односу на категорију и својство учешћа у саобраћају

У односу на IRTAD-ову поделу на категорије учесника у саобраћају највише лица у саобраћајним незгодама погинуло је као **возач или путник у путничким возилима (46%)**, а нешто мање од једне четвртине погинулих лица чине **пешаци (24%)** у саобраћајним незгодама у Србији у 2014. години. **Возачи и путници на моторизованим двоточкашима** чине 10% погинулих лица, **бициклисти** 9% погинулих лица, **возачи и путници на тракторима** 7% погинулих лица у саобраћајним незгодама у Србији у истом периоду.

2.4 Анализа саобраћајних незгода и последица према „узроцима“, односно „грешкама“ у процесу настанка саобраћајне незгоде

Као што је у првом делу Статистичког извештаја напоменуто, начин прикупљања података о некадашњим „узроцима и грешкама“ које доводе до саобраћајних незгода налази се у фази корекције. Убудуће, полицијски службеници неће опредељивати „узрок“ настанка саобраћајне незгоде, већ ће опредељивати **утицајне факторе** који су **допринели настанку** саобраћајне незгоде. За сваку незгоду биће потребно евидентирати све оне факторе за које се сматра да су утицали на настанак саобраћајне незгоде. Утицајни фактори који су дефинисани новим моделом који ће бити прилагођен у Србији, дају могућност евидентирања утицаја пута, возила, возача и пешака, а дефинисани су и поједини специјални случајеви.

У 2014. години прикупљани су подаци о „узроцима и грешкама“ тако да ће у наставку текста бити дат приказ опредељених „узрока и грешака“ које се довеле до саобраћајних незгода и последица у 2014. години.

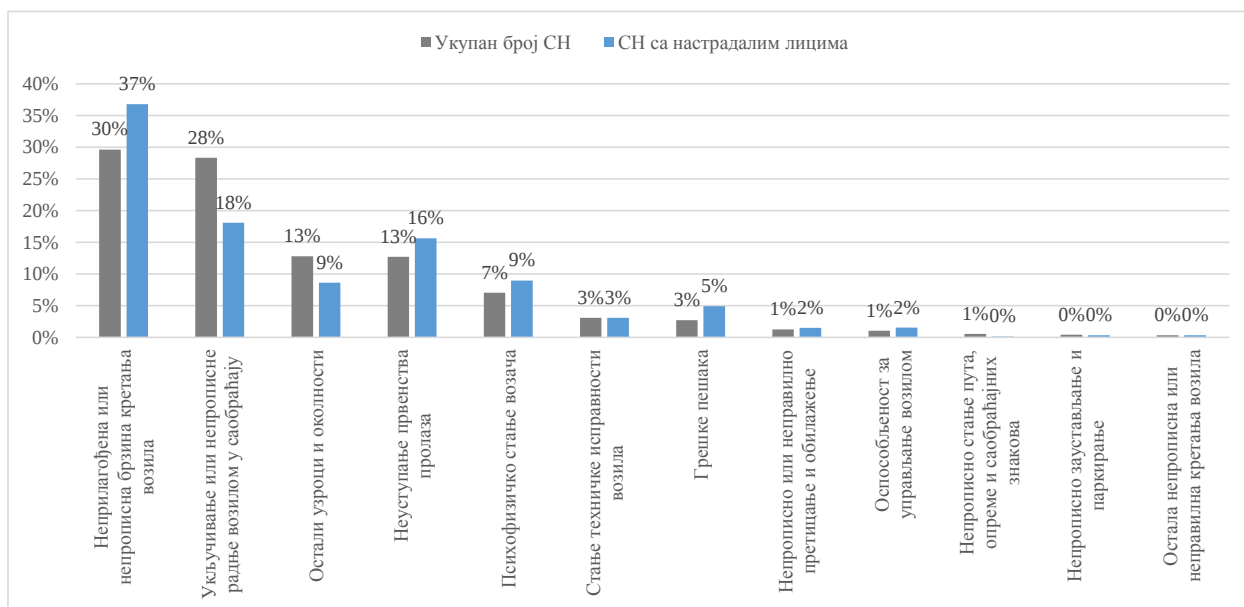
У највећем броју саобраћајних незгода у 2014. години, забележен је утицај непрописне или неприлагођене брзине, и то код 11.364 саобраћајне незгоде, односно код 30% од укупног броја незгода. Након непрописне или неприлагођене брзине следи укључивање или друге непрописне радње возилом у саобраћају са 10.859 незгода (28%), затим **остали узроци и околности**, опредељени код 4.911 саобраћајних незгода (13%) и неуступање првенства пролаза које је придружено код 4.873 саобраћајне незгоде (13%). Према учесталости опредељених „узрока“ остали узроци и околности налазе се на трећем месту, са учешћем од 13% у укупном броју опредељених „узрока“, што је један од недостатака досадашњег модела прикупљања „узрока и грешака“ које доводе до саобраћајних незгода.

Код саобраћајних незгода са погинулим лицима као најзаступљенији „узрок“ издваја се непрописна или неприлагођена брзина, препозната код 290 саобраћајних незгода са погинулим лицима, што чини 53% од укупног броја саобраћајних незгода са погинулим лицима. Следи непрописно укључивања или непрописне радње возилом

у саобраћају (13%), утицај психофизичког стања возача – пре свега утицај алкохола (8%), остали узроци и околности (7%) и неуступање првенства пролаза (6%).

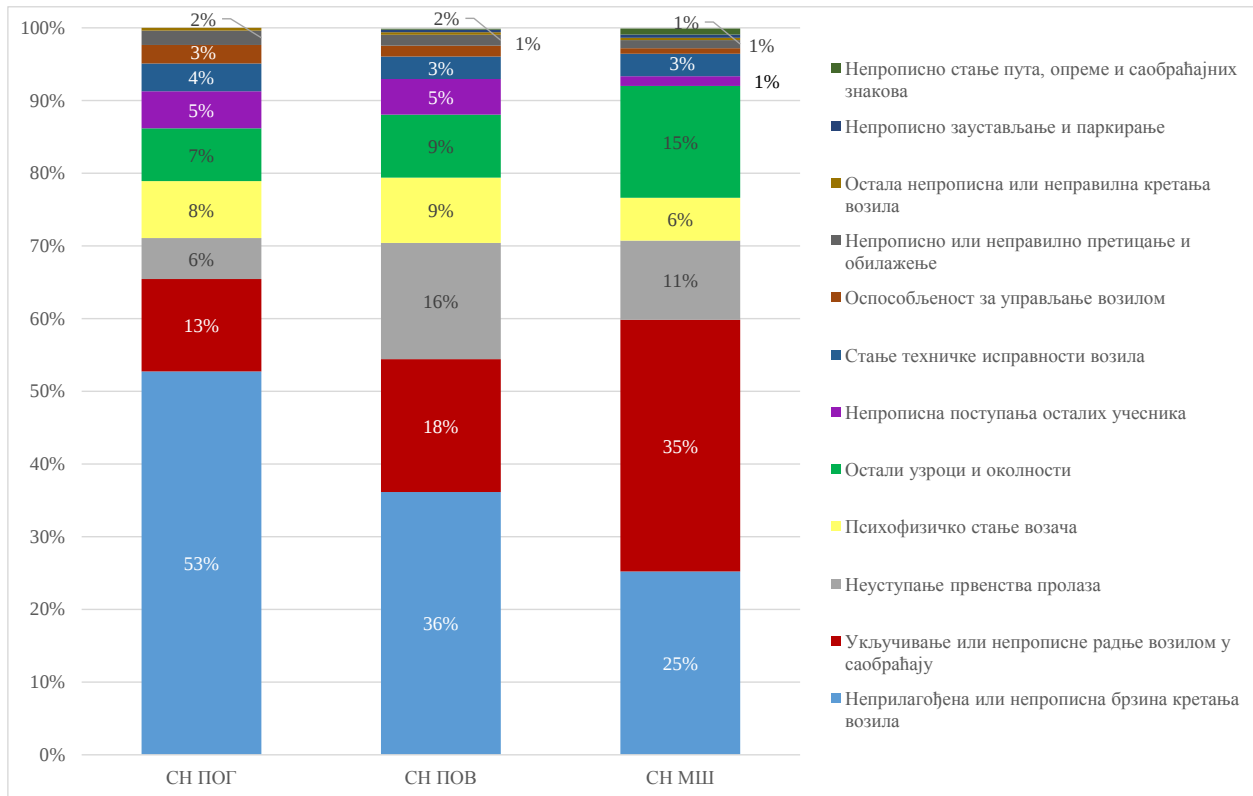
Код саобраћајних незгода са настрадалим лицима, највише пута био је одређен „узрок“ непрописна или неприлагођена брзина, и то код 5.387 саобраћајних незгода или 37% саобраћајних незгода. Након овог „узрока“ издваја се укључивање или друге непрописне радње возилом у саобраћају (2.646 – 18%), неуступање првенства пролаза (2.286 – 16%) и психофизичко стање возача, пре свега утицај алкохола – код 1.313 саобраћајних незгода (9%).

На основу приказаних података може се уочити да се са повећањем тежине последица саобраћајних незгода повећава и процентуално учешће непрописне или неприлагођене брзине као одређеног „узрока“.

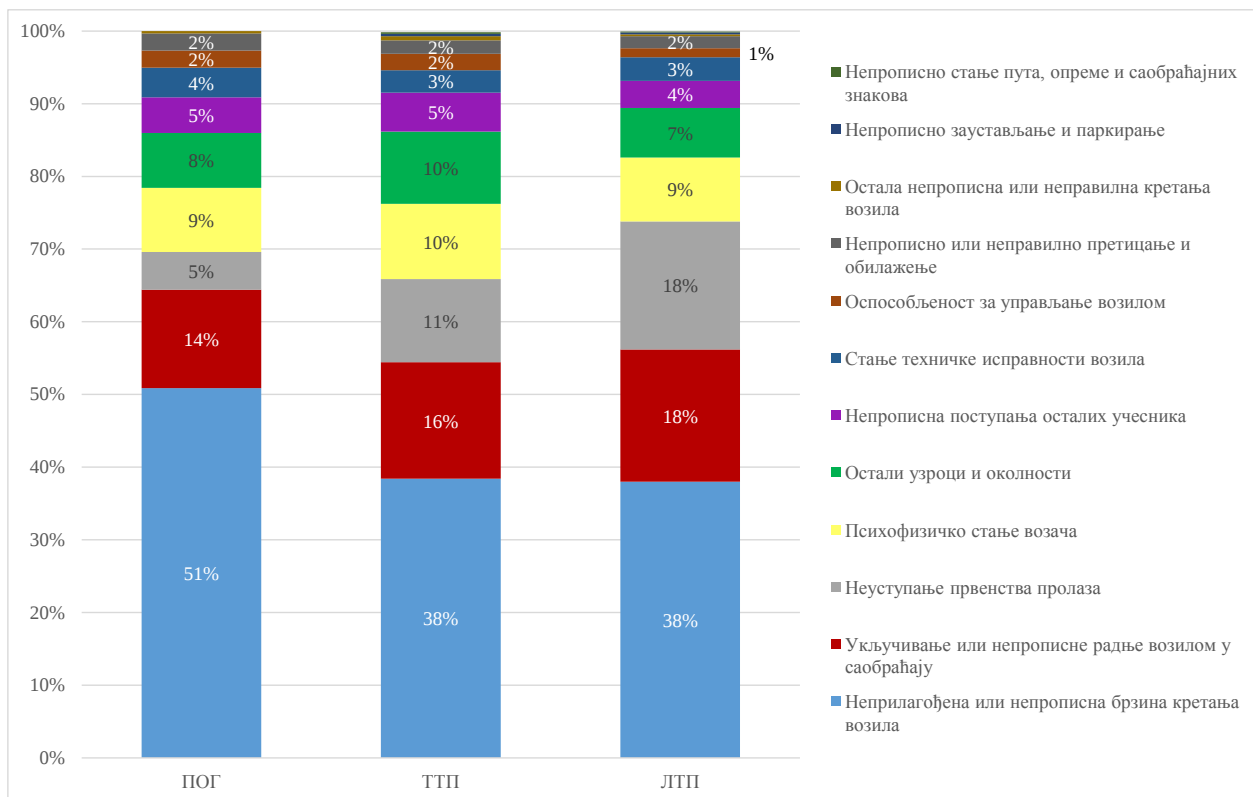

Графикон 2-5 Заступљеност група „узрока и грешака“ одређених код **укупног броја СН** и код **СН са настрадалим лицима**

Код погинулих лица у току 2014. године преовлађује утицај неприлагођене или непрописне брзине кретања возила (51%), затим укључивање или непрописне радње возилом у саобраћају (14%), психофизичко стање возача (9%) и неуступање првенства пролаза (5%). Код све три врсте тежина последица (ПОГ, ТТП, ЛТП) као најчешће издвојиле су се исте групе „узрока“, односно „грешака“, али се разликује процентуална заступљеност појединих група „узрока и грешака“.

Графикон 2-6 Заступљеност група „узрока и грешака“ *опређених код СН са ПОГИНУЛИМ* лицима, *СН са ПОВРЕЂЕНИМ* лицима и *СН САМО СА МАТЕРИЈАЛНОМ ШТЕТОМ*

Графикон 2-7 Заступљеност група „узрока и грешака“ *опређених код ПОГИНУЛИХ* лица, *ТЕШКО ПОВРЕЂЕНИХ* лица и *ЛАКО ПОВРЕЂЕНИХ* лица

Табела 2-3 „Узроци и грешке“ које доводе до саобраћајних незгода

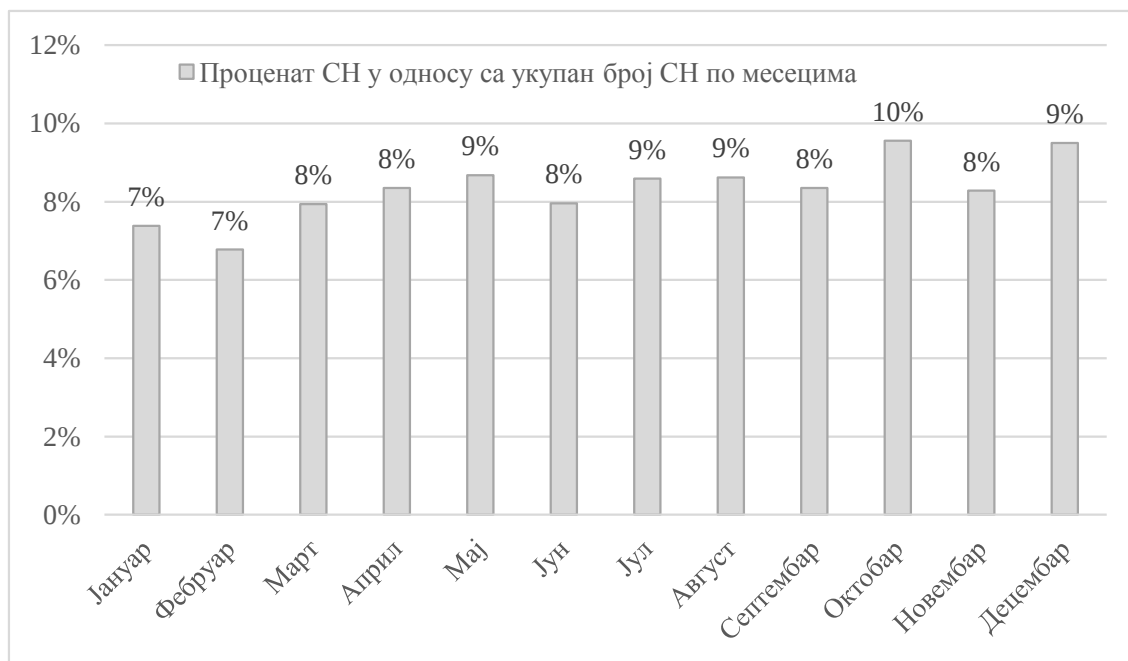
„Узроци и грешке“ које доводе до саобраћајних незгода	САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ					ПОСЛЕДИЦЕ				
	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	Укупно СН	ПОГ	ТТП	ЛТП	Укупно ПОВ	Укупно НАСТ
<i>Неприлагођена или непрописна брзина кретања возила</i>	290	5097	5387	5977	11364	323	1445	6253	7698	8021
<i>Укључивање или непрописне радње возилом у саобраћају</i>	70	2576	2646	8213	10859	86	602	2993	3595	3681
<i>Психофизичко стање возача</i>	43	1270	1313	1395	2708	56	390	1447	1837	1893
<i>Остали узроци и околности</i>	40	1221	1261	3650	4911	48	374	1121	1495	1543
<i>Неуступање првенства пролаза</i>	31	2255	2286	2587	4873	33	430	2896	3326	3359
<i>Грешке пешака</i>	28	692	720	313	1033	31	201	612	813	844
<i>Стање техничке исправности возила</i>	21	433	454	733	1187	26	116	532	648	674
<i>Оспособљеност за управљање возилом</i>	14	210	224	184	408	15	85	206	291	306
<i>Непрописно или неправилно претицање и обилажење</i>	11	212	223	262	485	15	70	273	343	358
<i>Остала непрописна или неправилна кретања возила</i>	2	49	51	76	127	2	21	41	62	64
<i>Непрописно стање пута, опреме и саобраћајних знакова</i>	0	20	20	195	215	0	9	20	29	29
<i>Непрописно заустављање и паркирање</i>	0	50	50	108	158	0	12	42	54	54

2.5 Временска расподела саобраћајних незгода

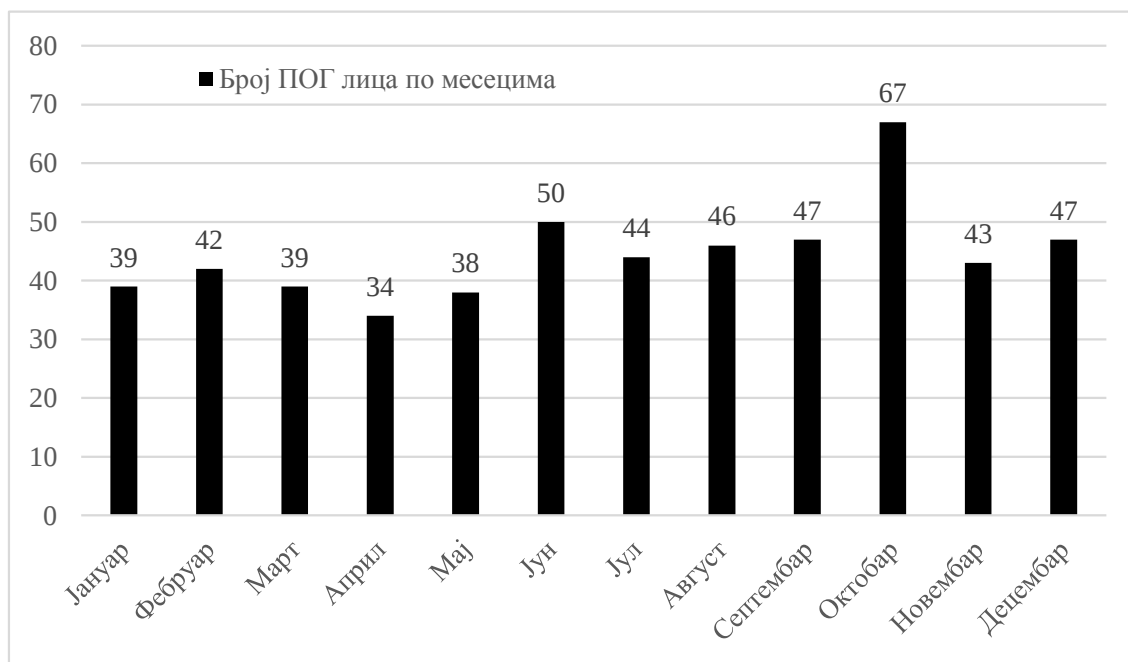
Табела 2-4 Број и последице саобраћајних незгода по месецима (2014. година)

Месеци	САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ					ПОСЛЕДИЦЕ				
	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	Укупно СН	ПОГ	ТПП	ЛТП	Укупно ПОВ	Укупно НАСТ
Јануар	35	839	874	1711	2585	39	198	1039	1237	1276
Фебруар	35	736	771	1602	2373	42	190	851	1041	1083
Март	38	912	950	1831	2781	39	235	1065	1300	1339
Април	31	1014	1045	1880	2925	34	247	1169	1416	1450
Мај	31	1085	1116	1922	3038	38	288	1266	1554	1592
Јун	38	1074	1112	1675	2787	50	279	1266	1545	1595
Јул	40	1155	1195	1812	3007	44	323	1385	1708	1752
Август	42	1198	1240	1780	3020	46	303	1447	1750	1796
Септембар	42	1133	1175	1749	2924	47	289	1284	1573	1620
Октобар	62	1287	1349	1998	3347	67	358	1434	1792	1859
Новембар	38	1034	1072	1828	2900	43	264	1218	1482	1525
Децембар	44	1101	1145	2181	3326	47	301	1296	1597	1644

На основу процентуалног учешћа саобраћајних незгода по месецима у укупном броју саобраћајних незгода може се уочити да се у току 2014. године најмањи број саобраћајних незгода догодио у јануару и фебруару – по 7% од укупног броја саобраћајних незгода. У осталим месецима у току године учешће у укупном броју саобраћајних незгода осцилује од 8% до 9%, са изузетком октобра када се догодило највише незгода – 10%.

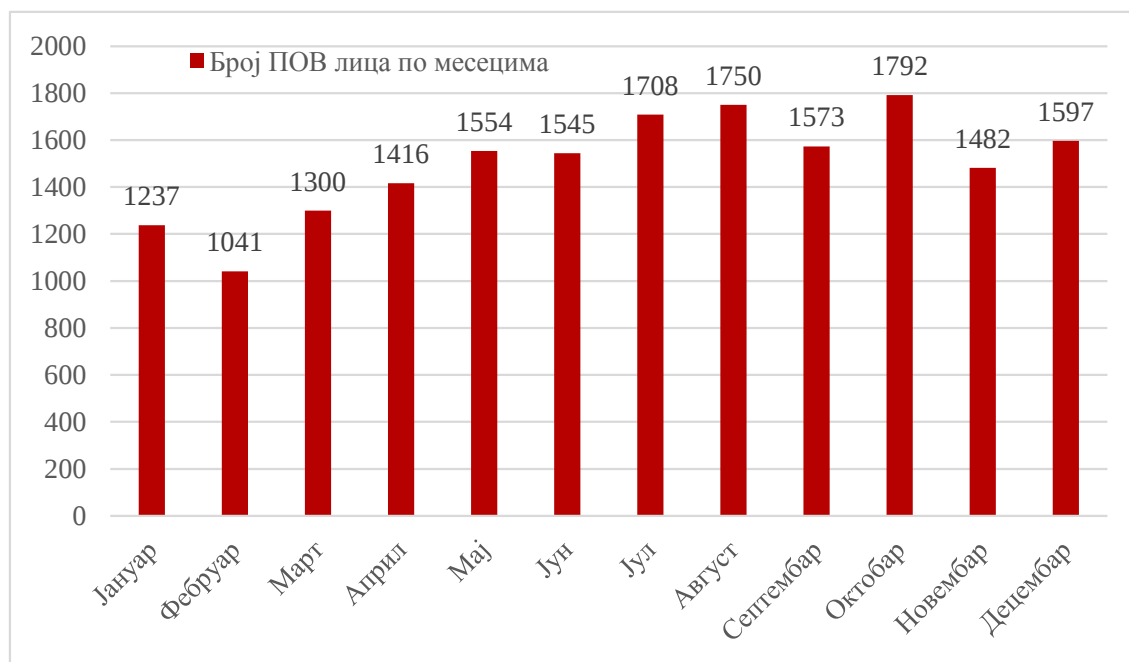
Графикон 2-8 Проценат СН у односу на укупан број СН по месецима у току године

Графикон 2-9 Број погинулих лица у саобраћајним незгодама по месецима у току године

На претходном графикону може се уочити да је у 2014. години највећи број лица погинуо у саобраћајним незгодама у октобру (67), а затим у јуну (50). Најмање лица је погинуло у априлу (34).

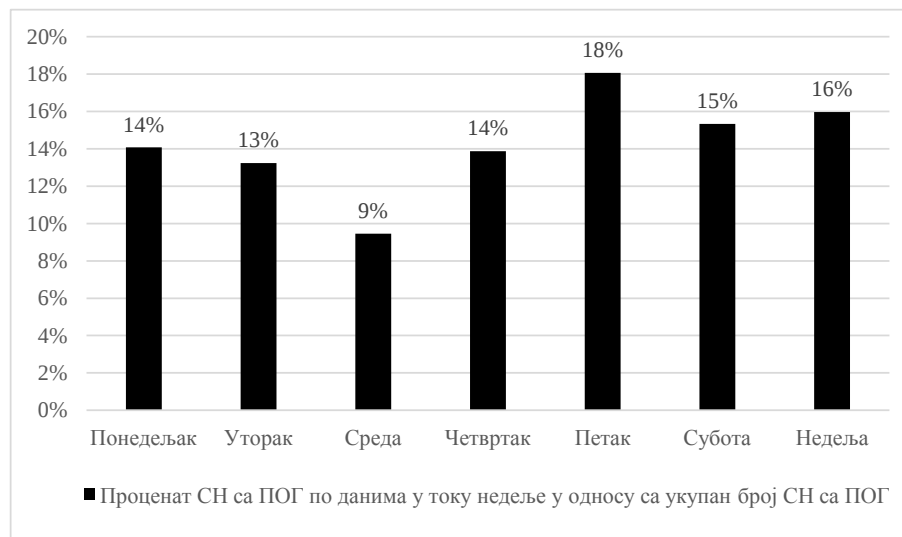
На наредном дијаграму може се уочити да је у 2014. години највише лица повређено у октобру (1792) и летњим месецима, августу и јулу (1750 и 1708, редом). Најмање лица је повређено у фебруару и јануару (1041 и 1237, редом).

Графикон 2-10 Број повређених лица у саобраћајним незгодама по месецима у току године

Табела 2-5 Број и последице саобраћајних незгода по данима у недељи

Дани у недељи	САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ					ПОСЛЕДИЦЕ				
	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	Укупно СН	ПОГ	ТПП	ЛТП	Укупно ПОВ	Укупно НАСТ
<i>Понедељак</i>	67	1746	1813	3233	5046	77	429	2008	2437	2514
<i>Уторак</i>	63	1853	1916	3078	4994	67	461	2084	2545	2612
<i>Среда</i>	45	1820	1865	3409	5274	47	430	2070	2500	2547
<i>Четвртак</i>	66	1720	1786	3230	5016	74	414	2025	2439	2513
<i>Петак</i>	86	1937	2023	3489	5512	94	488	2213	2701	2795
<i>Субота</i>	73	1824	1897	3039	4936	80	547	2202	2749	2829
<i>Недеља</i>	76	1668	1744	2491	4235	97	506	2118	2624	2721
<i>Викенд</i>	149	3492	3641	5530	9171	177	1053	4320	5373	5550

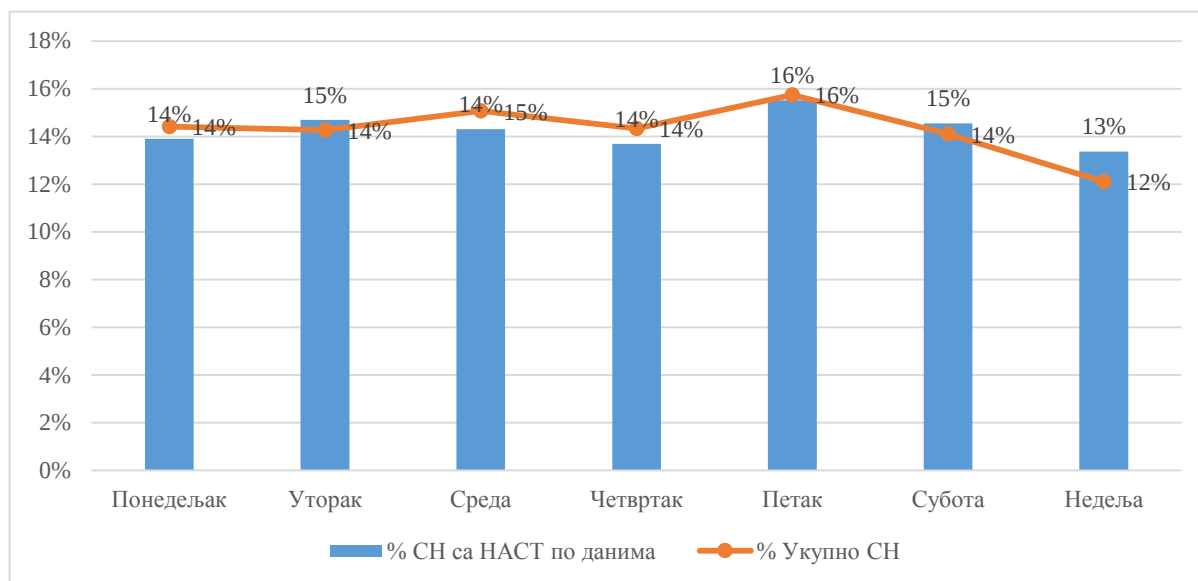
Графикон 2-11 Проценат саобраћајних незгода са ПОГ по данима у току недеље у односу на укупан број саобраћајних незгода са ПОГ

Табела 2-6 Број саобраћајних незгода по данима у недељи и последице саобраћајних незгода према својствима учесника у саобраћају и данима у недељи

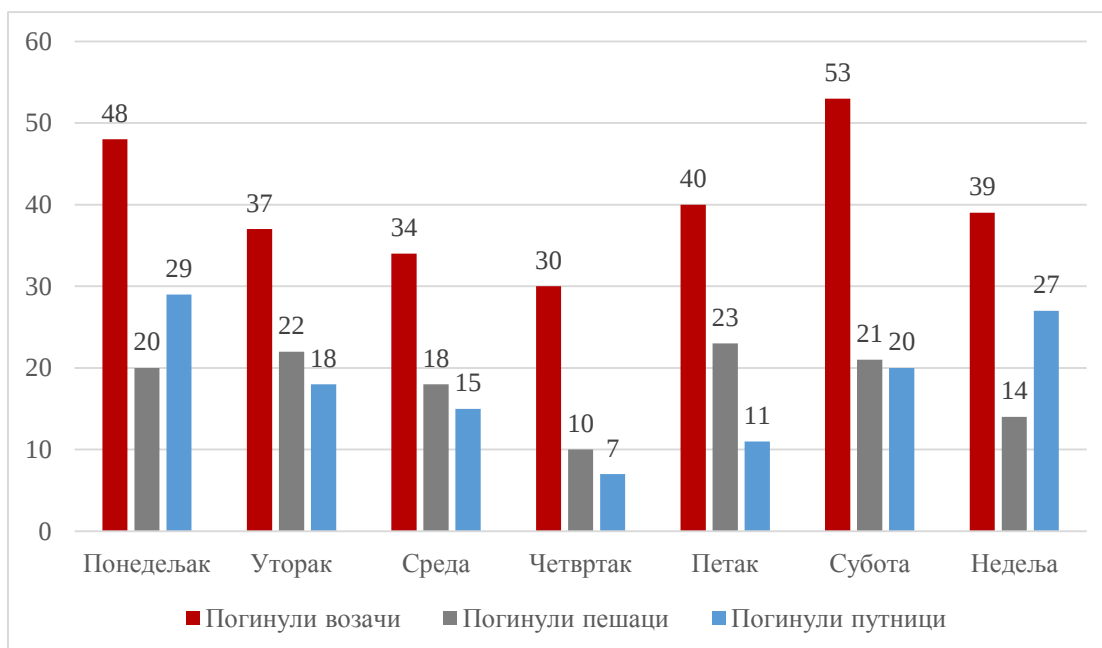
Дани у недељи	Укупно СН	СН НАСТ	ПОГИНУЛИ				ПОВРЕЂЕНИ					
			Укупно ПОГ	Возачи	Пешаци	Путници	Укупно ПОВ	Возачи	Пешаци	Путници	Тераоци стоке	Јахачи
Понедељак	5046	1813	97	48	20	29	2622	1333	252	1036	0	1
Уторак	4994	1916	77	37	22	18	2435	1204	459	771	0	1
Среда	5274	1865	67	34	18	15	2543	1297	439	807	0	0
Четвртак	5016	1786	47	30	10	7	2500	1271	466	763	0	0
Петак	5512	2023	74	40	23	11	2439	1227	404	806	1	1
Субота	4936	1897	94	53	21	20	2701	1393	473	835	0	0
Недеља	4235	1744	80	39	14	27	2745	1397	334	1014	0	0
Укупно	35013	13044	536	281	128	127	17985	9122	2827	6032	1	3

Анализом броја саобраћајних незгода према данима у недељи у току 2014. године може се уочити да нема изражених осцилација у броју саобраћајних незгода по данима. Највише саобраћајних незгода се догодило петком (16%), а најмање недељом (12%). Слично учешће по данима може се уочити и код саобраћајних незгода са настрадалим лицима. Највише саобраћајних незгода са настрадалим лицима догодило се, такође, петком (16%), а најмање недељом (13%).

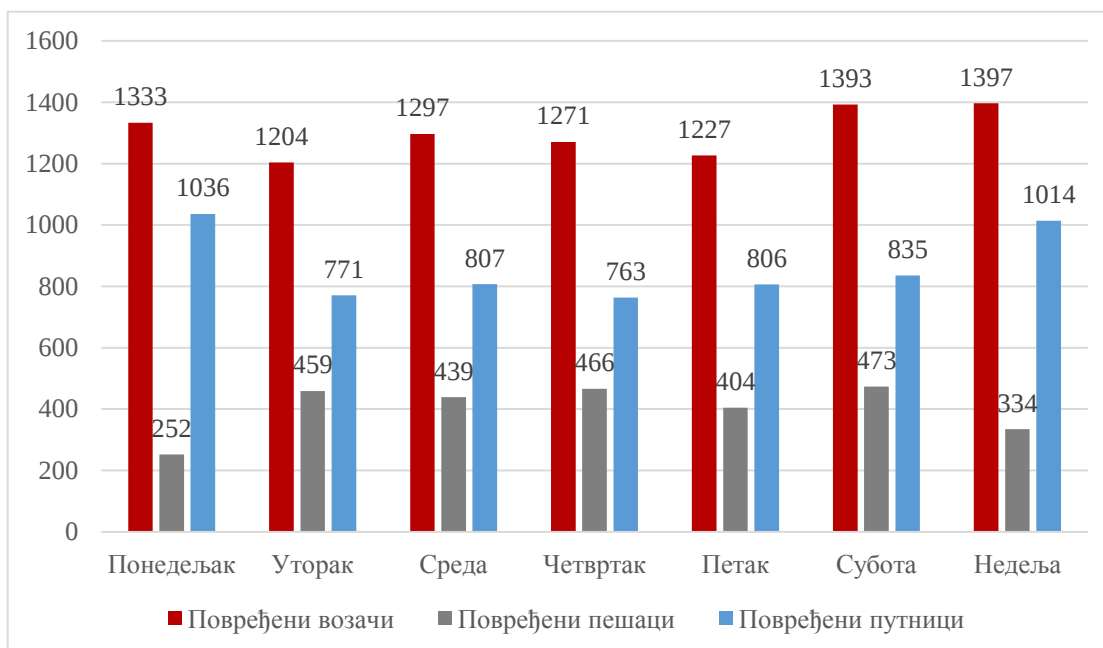
Графикон 2-12 Процент саобраћајних незгода са настрадалим и процент укупног броја саобраћајних незгода по данима у току недеље

Детаљнијом анализом, односно посматрањем погинулих лица у односу на својство учесника у саобраћају и дане у недељи може се уочити да је у току 2014. године највећи број погинулих возача живот изгубио у суботу и понедељак, а најмање возача погинуло је у четвртак. За разлику од возача, највећи број погинулих пешака у 2014. години је живот изгубио у петак, а најмање пешака је погинуло у четвртак. Највећи број путника је погинуо понедељком. Након понедељка број погинулих путника по данима опада све до четвртка, кад је погинуло најмање путника, а након четвртака расте, све до понедељка.

Графикон 2-13 Погинула лица у саобраћајним незгодама у односу на својство учешћа у саобраћају, по данима у недељи

На основу анализе броја повређених возача, пешака и путника по данима у току недеље може се уочити да је број повређених возача релативно уједначен током радних дана, а током викенда долази до повећања броја повређених возача у саобраћају, затим, може се уочити да је највише пешака повређено суботом, а најмање понедељком, а што се тиче путника може се уочити да је највећи број путника повређен понедељком и недељом, а у осталим данима број повређених путника је релативно уједначен.

Графикон 2-14 Повређена лица у саобраћајним незгодама у односу на својство учешћа у саобраћају, по данима у недељи

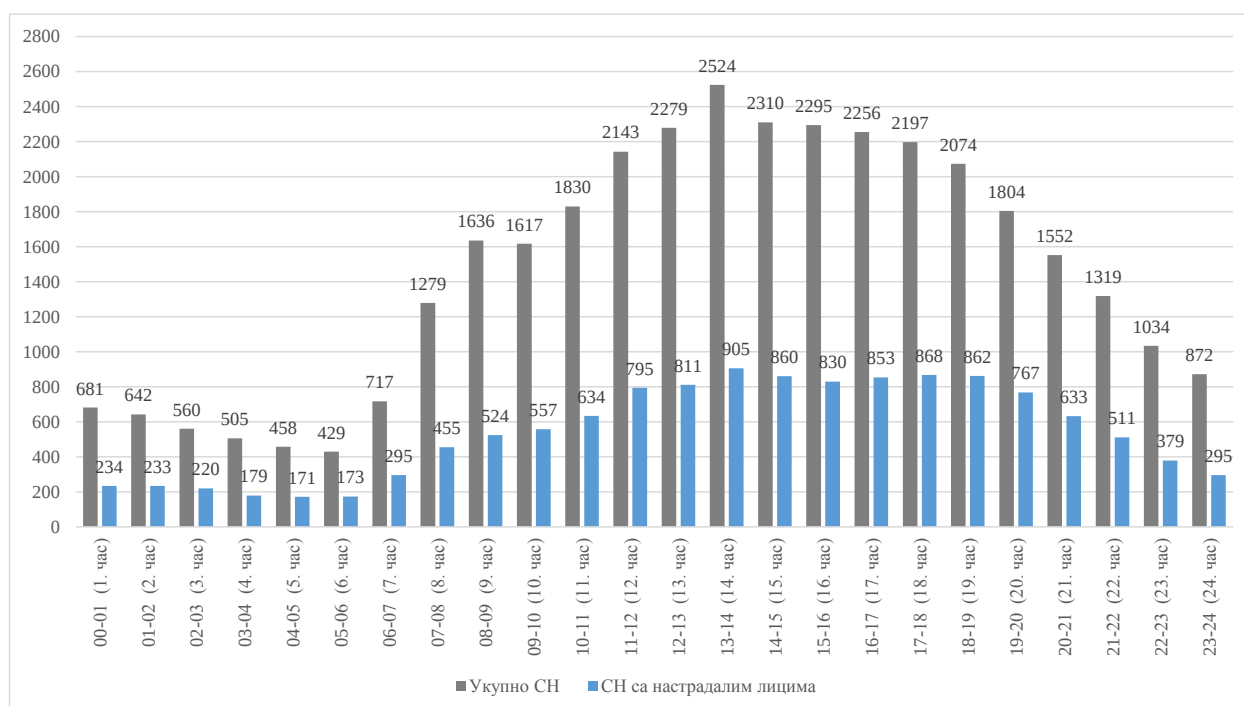

Табела 2-7 Број СН по часовима у току дана и последице СН према својствима учесника у саобраћају и часовима у току дана

Часови	Укупно СН	СН НАСТ	ПОГИНУЛИ				ПОВРЕЂЕНИ					
			Укупно ПОГ	Погинули возачи	Погинули пешаци	Погинули путници	Укупно ПОВ	Повређени возачи	Повређени пешаци	Повређени путници	Тераоци стоке	Јахачи
Укупно	35013	13044	536	281	128	127	17995	9122	2827	6032	1	3
00-01	681	234	9	6	1	2	372	199	24	149	0	0
01-02	642	233	25	13	3	9	365	176	24	164	0	0
02-03	560	220	18	6	3	9	355	184	20	150	0	0
03-04	505	179	23	9	1	13	284	151	9	124	0	0
04-05	458	171	14	6	4	4	297	146	9	142	0	0
05-06	429	173	26	16	3	7	269	136	14	119	0	0
06-07	717	295	11	6	4	1	439	234	55	150	0	0
07-08	1279	455	12	5	4	3	611	325	88	198	0	0
08-09	1636	524	9	6	3	0	681	354	113	213	0	1
09-10	1617	557	13	8	3	2	691	367	137	186	0	0
10-11	1830	634	17	8	5	4	816	417	150	249	0	0
11-12	2143	795	33	12	14	7	1019	546	192	281	0	0
12-13	2279	811	18	10	4	4	1065	524	218	323	0	0
13-14	2524	905	24	11	3	10	1195	610	234	351	0	0
14-15	2310	860	24	17	3	4	1152	573	180	398	0	0
15-16	2295	830	24	9	5	10	1191	595	164	432	0	0
16-17	2256	853	25	12	6	7	1169	631	161	376	0	0
17-18	2197	868	33	18	11	4	1150	582	195	372	0	0
18-19	2074	862	36	21	11	4	1184	578	236	368	0	1
19-20	1804	767	37	20	12	5	1052	496	221	333	0	1
20-21	1552	633	27	16	8	3	876	430	162	282	0	0
21-22	1319	511	33	19	8	6	707	349	122	236	0	0
22-23	1034	379	16	12	3	1	618	278	70	269	1	0
23-24	872	295	29	15	6	8	437	241	29	167	0	0

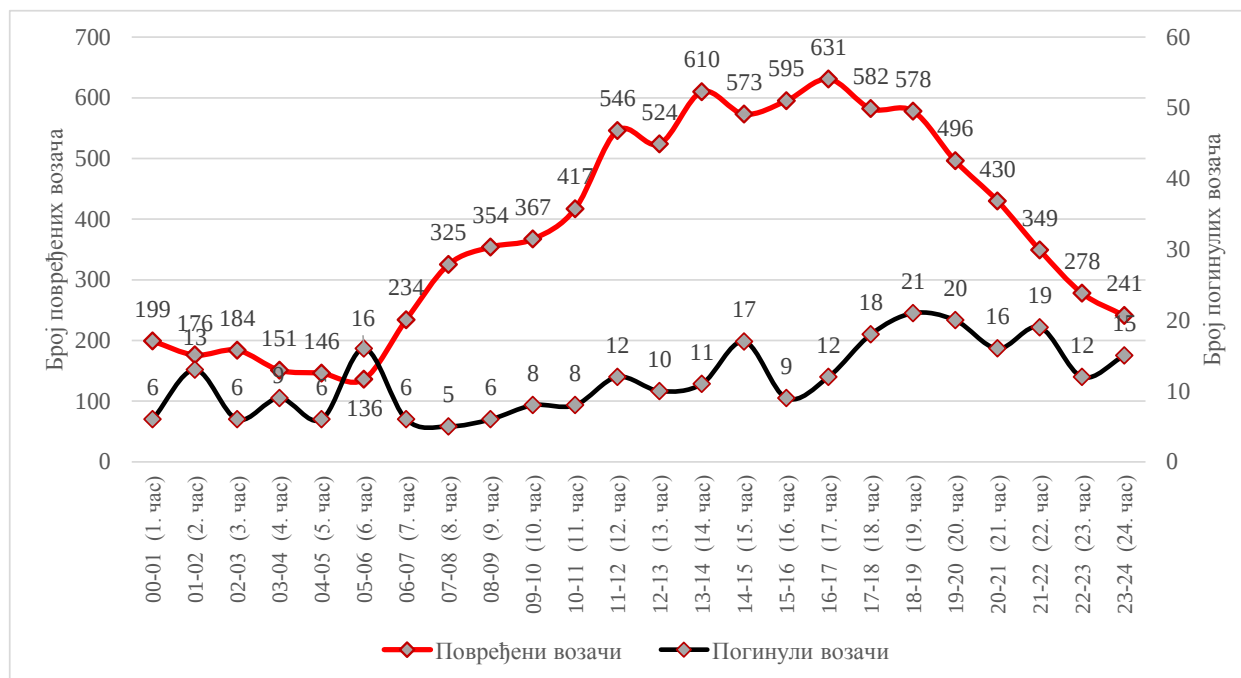
На основу анализе броја саобраћајних незгода по часовима у току дана може се уочити да у седмом часу долази до повећања укупног броја саобраћајних незгода у односу на претходни час, и од тада се може уочити тренд раста броја саобраћајних незгода који траје све до 14h, када се догодило највише саобраћајних незгода (2524) у 2014. години. Након 14h укупан број незгода по сатима равномерно опада, све до шестог часа у ком се догодило најмање саобраћајних незгода (429).

Расподела саобраћајних незгода са настрадалим лицима је веома слична расподели укупног броја саобраћајних незгода, с том разликом да је најмањи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима забележен у петом часу, након ког започиње тренд раста броја саобраћајних незгода са настрадалим лицима.

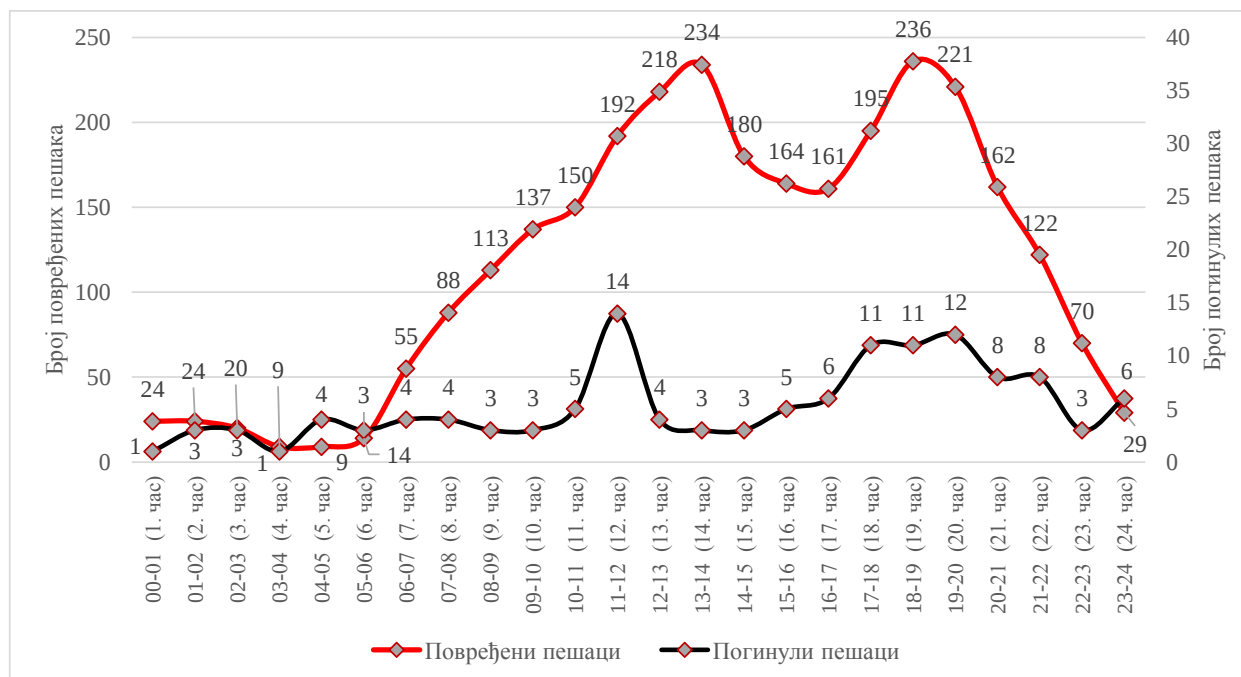
Графикон 2-15 Број укупних саобраћајних незгода и саобраћајних незгода са настрадалим лицима по часовима у току дана

Посматрањем броја погинулих возача по сатима у току дана уочава се да је највише возача погинуло у касним поподневним и вечерњим часовима, у периоду 17-22 часа (највише у 19. часу – 21 погинули возач), затим у 15. часу (17 погинулих возача) и у 6. часу (16 погинулих возача). На расподели броја повређених возача по часовима уочава се тренд раста броја повређених возача након 6 часова, који расте све до 17. часа када достиже своју максималну вредност (631 повређени возач). Након 17 часова уочава се тренд смањења броја повређених возача у саобраћају.

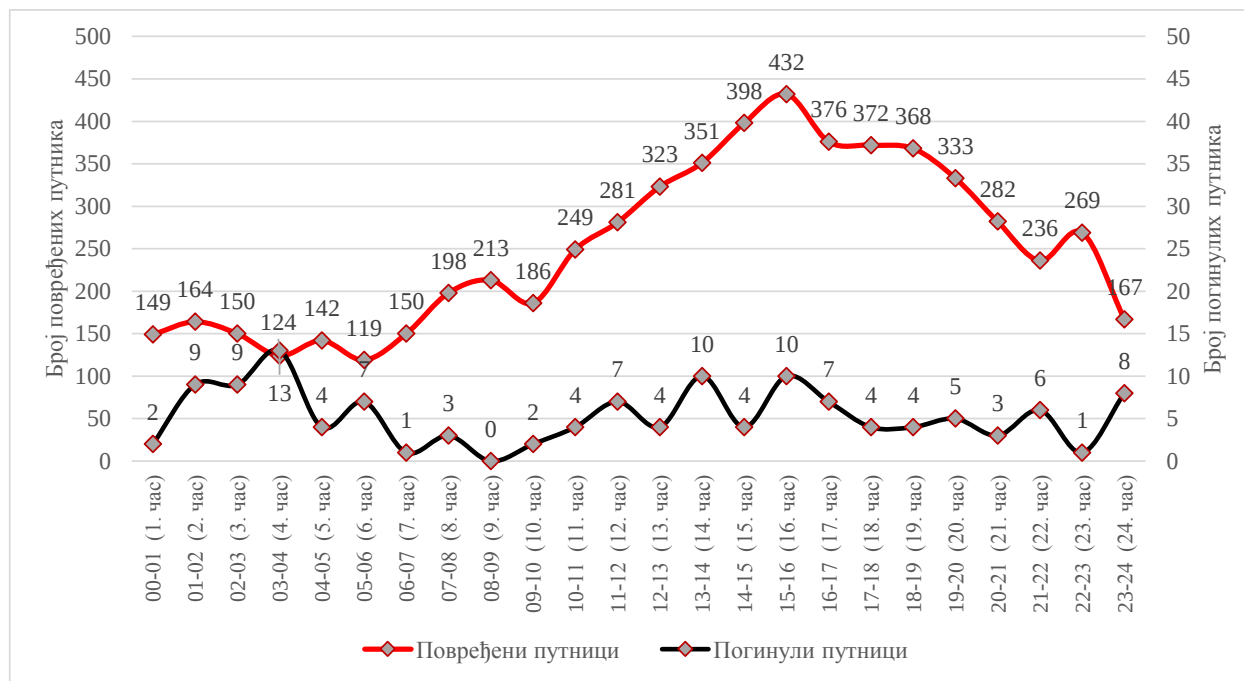
Графикон 2-16 Број погинулих и повређених ВОЗАЧА по сатима у току дана

Анализом броја погинулих пешака по часовима посебно се издваја 12. час у ком је погинуло 14 лица у својству пешака, и период од 17 до 20 часова када је по часовима погинуло 11, 11 и 12 пешака, редом. Број повређених пешака расте до 14 часова, затим опада до 17 часова, па опет расте до 19 часова када је повређено највише пешака (236).

Графикон 2-17 Број погинулих и повређених ПЕШАКА по сатима у току дана

Посматрано у односу на часове у току дана највише путника погинуло је у 4. часу (13) и у 14. и 16. часу (по 10 путника). Број повређених путника по часовима расте након 6 часова све до 16 часова када је повређено највише путника (432) у саобраћајним незгодама.

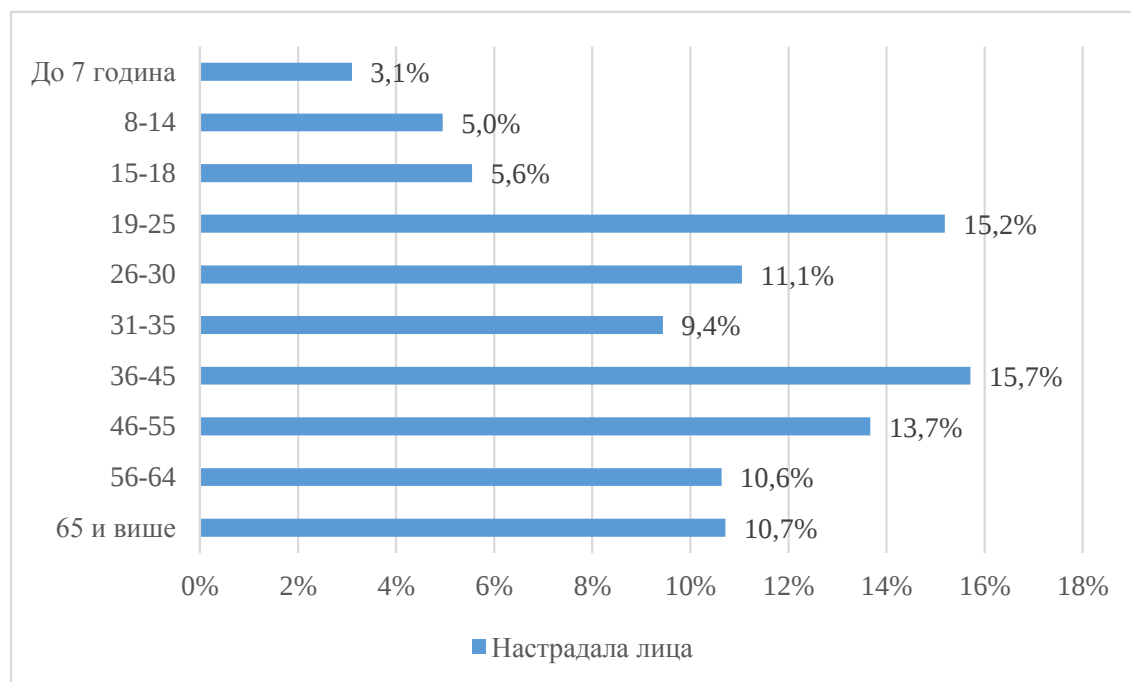
Графикон 2-18 Број погинулих и повређених ПУТНИКА по сатима у току дана

2.6 Расподела саобраћајних незгода и последица у зависности од старосне категорије лица

Табела 2-8 Последице саобраћајних незгода у зависности старосне категорије учесника у саобраћају и својства учешћа у саобраћају (возач, пешак, путник)

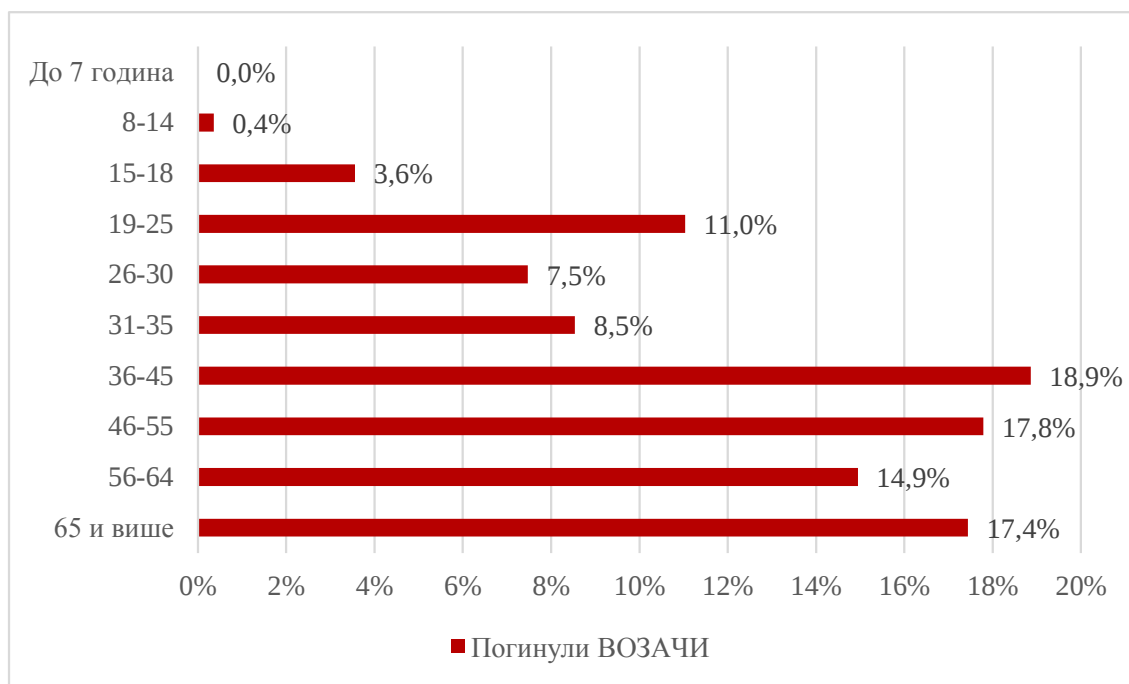
Године старости	Укупно НАСТ	Возачи			Пешаци			Путници		
		ПОГ	ТПП	ЛТП	ПОГ	ТПП	ЛТП	ПОГ	ТПП	ЛТП
Укупно	18503	281	1663	7455	128	825	2000	127	785	5239
До 7 година	573	0	5	18	2	31	153	2	26	336
8-14	916	1	51	115	3	70	303	2	32	339
15-18	1027	10	64	223	1	46	199	10	72	402
19-25	2810	31	214	1171	9	52	181	36	117	999
26-30	2045	21	147	1032	3	36	111	12	64	619
31-35	1746	24	168	917	5	32	102	9	61	428
36-45	2907	53	278	1533	7	63	193	6	87	687
46-55	2529	50	281	1122	19	112	203	14	121	607
56-64	1968	42	243	771	15	104	216	19	108	450
65 и више	1982	49	212	553	64	279	339	17	97	372

Анализа старосних категорија је важан показатељ приликом идентификације ризичних група учесника у саобраћају. Највећи број настрадалих лица у 2014. години се налази у старосној категорији од 36 до 45 година (15,7%), затим следи категорија младих учесника у саобраћају од 19 до 25 година (15,2%), а затим категорија од 46 до 55 година старости (13,7%). Ако се збирно сагледају све три старосне категорије које обухватају младе учеснике у саобраћају (15-18, 19-25, 26-30) уочава се да млади учесници у саобраћају чине 31,9% од укупног броја настрадалих лица.

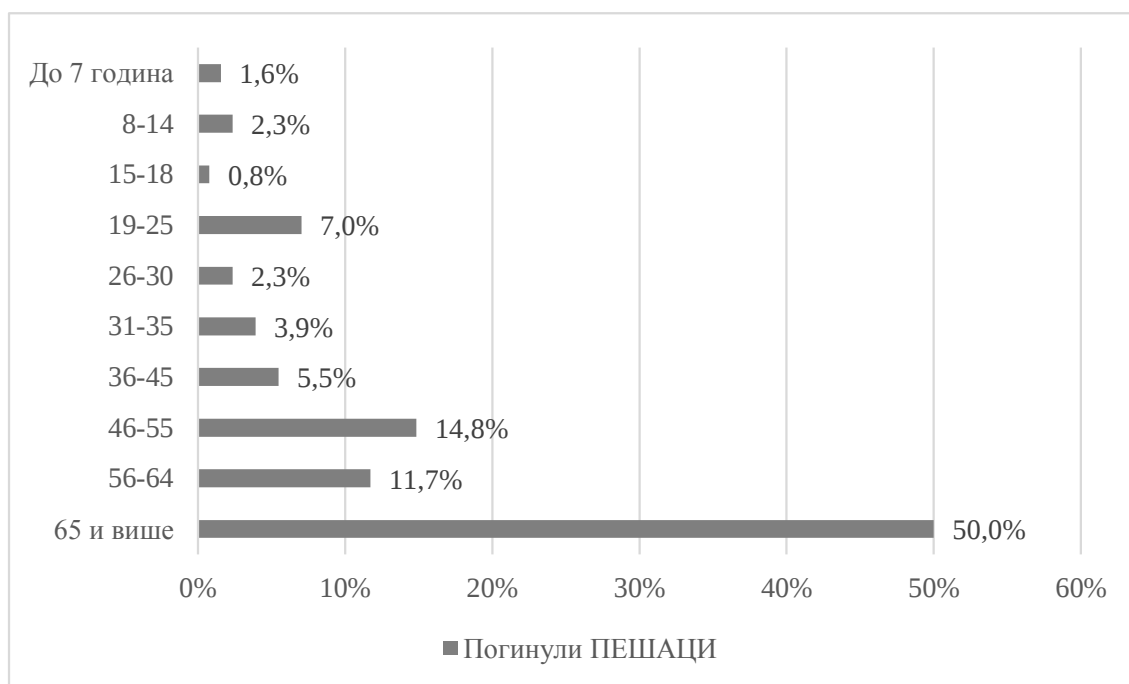
Графикон 2-19 Настрадала лица према старосним категоријама

Највећи број возача погинулих у току 2014. године припада старосној категорији лица од 36 до 45 година – 18,9%, затим категорији од 46 до 55 година (17,8%) и категорији возача који имају 65 или више година (17,4%). Млади возачи (који обухватају три старосне категорије 15-18, 19-25, 26-30 година) чине 22,1% од укупног броја погинулих возача.

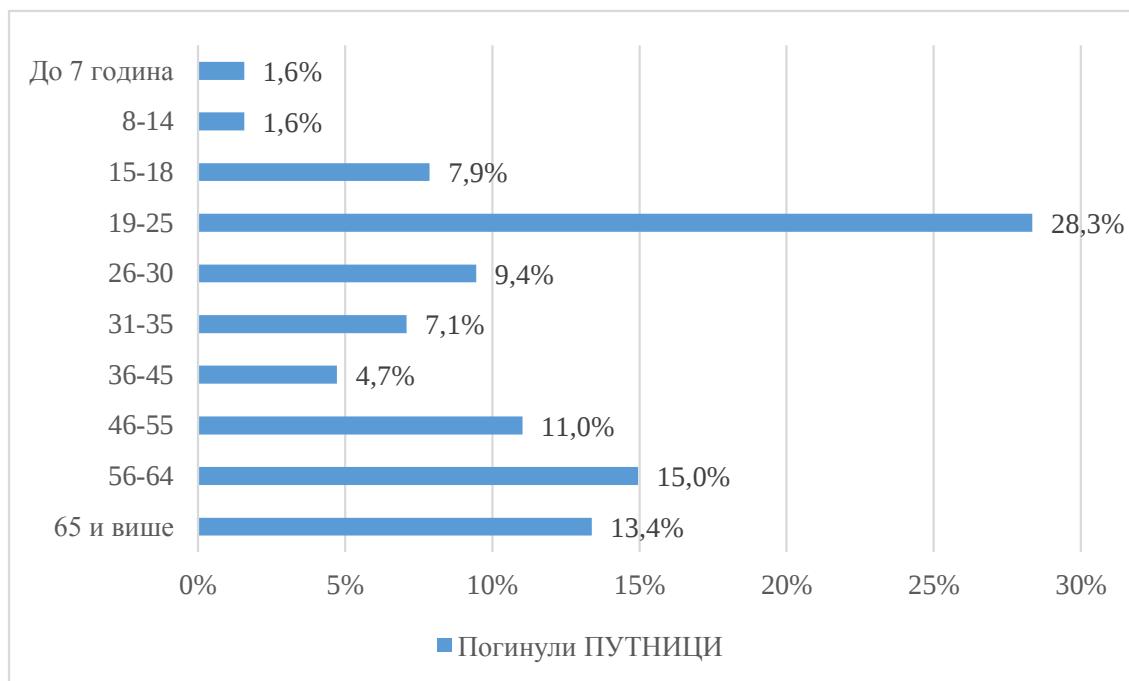
Графикон 2-20 Погинули ВОЗАЧИ према старосним категоријама

На основу анализе старости смртно страдалих пешака може се уочити да чак једна половина од укупног броја погинулих пешака припада старосној категорији 65+. Ова чињеница указује на веома изражен проблем небезбедности старијих лица када учествују у саобраћају као пешаци.

Графикон 2-21 Погинули ПЕШАЦИ према старосним категоријама

На основу анализе старости смртно страдалих путника може се уочити да је посебно заступљена старосна категорија младих учесника у саобраћају, односно од свих путника који су погинули у 2014. години, 28,3% се налази у категорији од 19 до 25 година. Збирно посматрајући све три старосне категорије које представљају младе учеснике у саобраћају (15-18, 19-25, 26-30 година) уочава се да чак 45,6% од укупног броја погинулих путника чине млада лица (од 15 до 30 година старости).

Графикон 2-22 Погинули ПУТНИЦИ према старосним категоријама

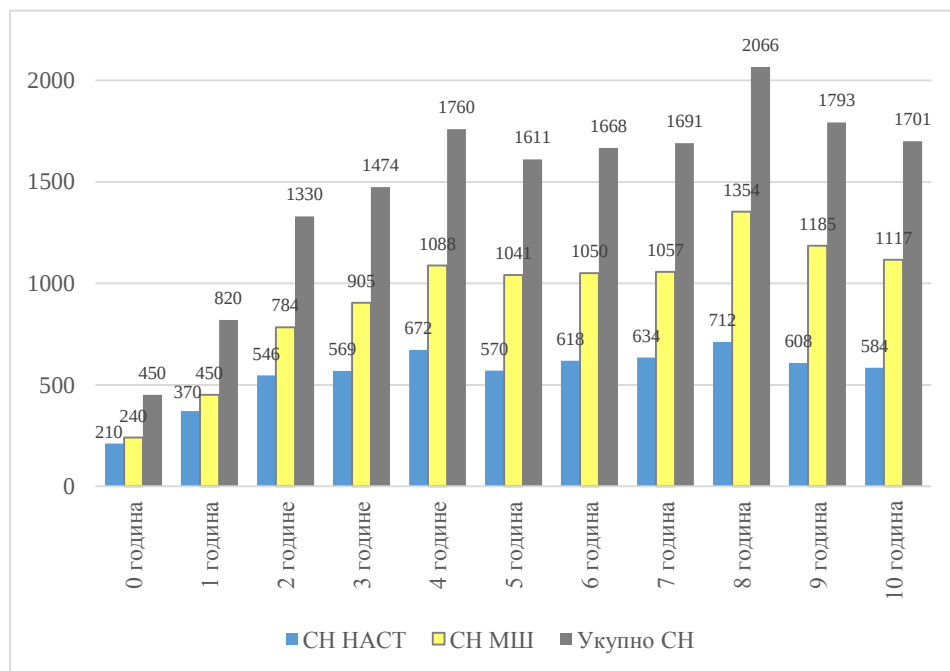
2.7 Број саобраћајних незгода и последица у односу на возачки стаж возача и у односу на изазивача саобраћајне незгоде

Табела 2-9 Број саобраћајних незгода (са ПОГ, ПОВ, НАСТ, МШ и Укупно) у којима се учествовали возачи у првих 10 година возачког стажа и последице које су претрпели возачи у зависности од година возачког стажа
(почетна година – 2014. година)

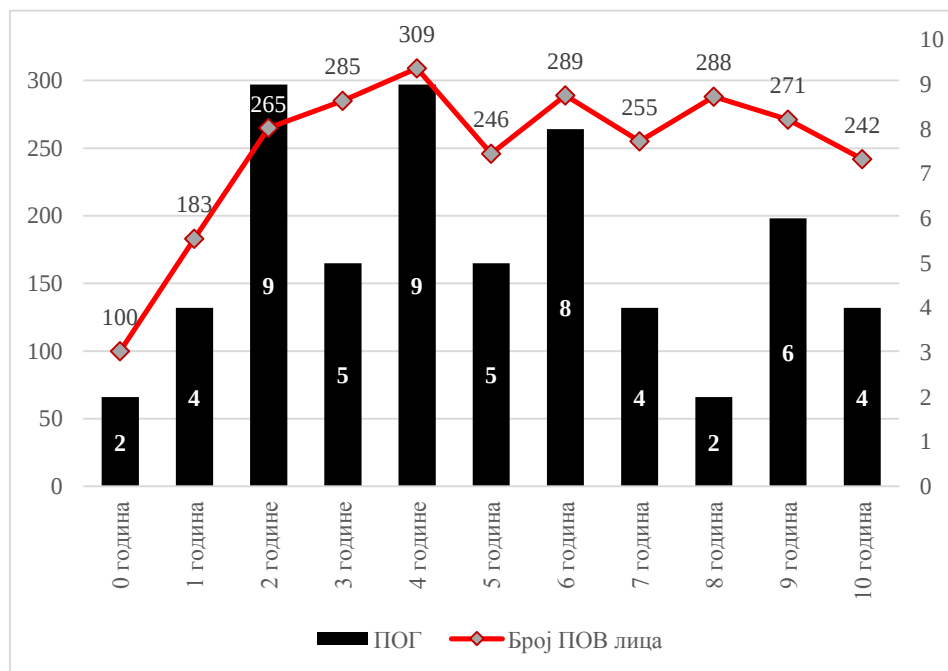
Године возачког стажа	САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ					ПОСЛЕДИЦЕ - ВОЗАЧИ				Укупно НАСТ
	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	Укупно СН	ПОГ	ТПП	ЛТП	Број ПОВ лица	
0 година	7	203	210	240	450	2	28	72	100	102
1 година	10	360	370	450	820	4	29	154	183	187
2 године	21	525	546	784	1330	9	47	218	265	274
3 године	20	549	569	905	1474	5	40	245	285	290
4 године	18	654	672	1088	1760	9	48	261	309	318
5 година	19	551	570	1041	1611	5	42	204	246	251
6 година	21	597	618	1050	1668	8	38	251	289	297
7 година	10	624	634	1057	1691	4	44	211	255	259
8 година	14	698	712	1354	2066	2	28	260	288	290
9 година	19	589	608	1185	1793	6	34	237	271	277
10 година	13	571	584	1117	1701	4	34	208	242	246

Приликом анализе броја и последица саобраћајних незгода у односу на возачки стаж треба имати у виду да број возача који учествују у саобраћају није исти за све године возачког стажа, односно у саобраћају најмање учествују возачи који још нису навршили прву годину возачког стажа, а затим са порастом првих неколико година возачког стажа расте и број возача који са тим бројем година возачког стажа учествује у саобраћају.

Анализом броја саобраћајних незгода са настрадалим лицима, материјалном штетом и укупно, у односу на возачки стаж возача уочава се да број саобраћајних незгода расте са годинама стажа возача све до 4. године возачког стажа. Код возача са 5 до 10 година возачког стажа број саобраћајних незгода у којима су учествовали је релативно уједначен, са изузетком нешто већег број саобраћајних незгода код возача са 8 година возачког стажа.

Графикон 2-23 Број саобраћајних незгода (са НАСТ, МШ и Укупно) у којима се учествовали возачи у првих 10 година возачког стажа

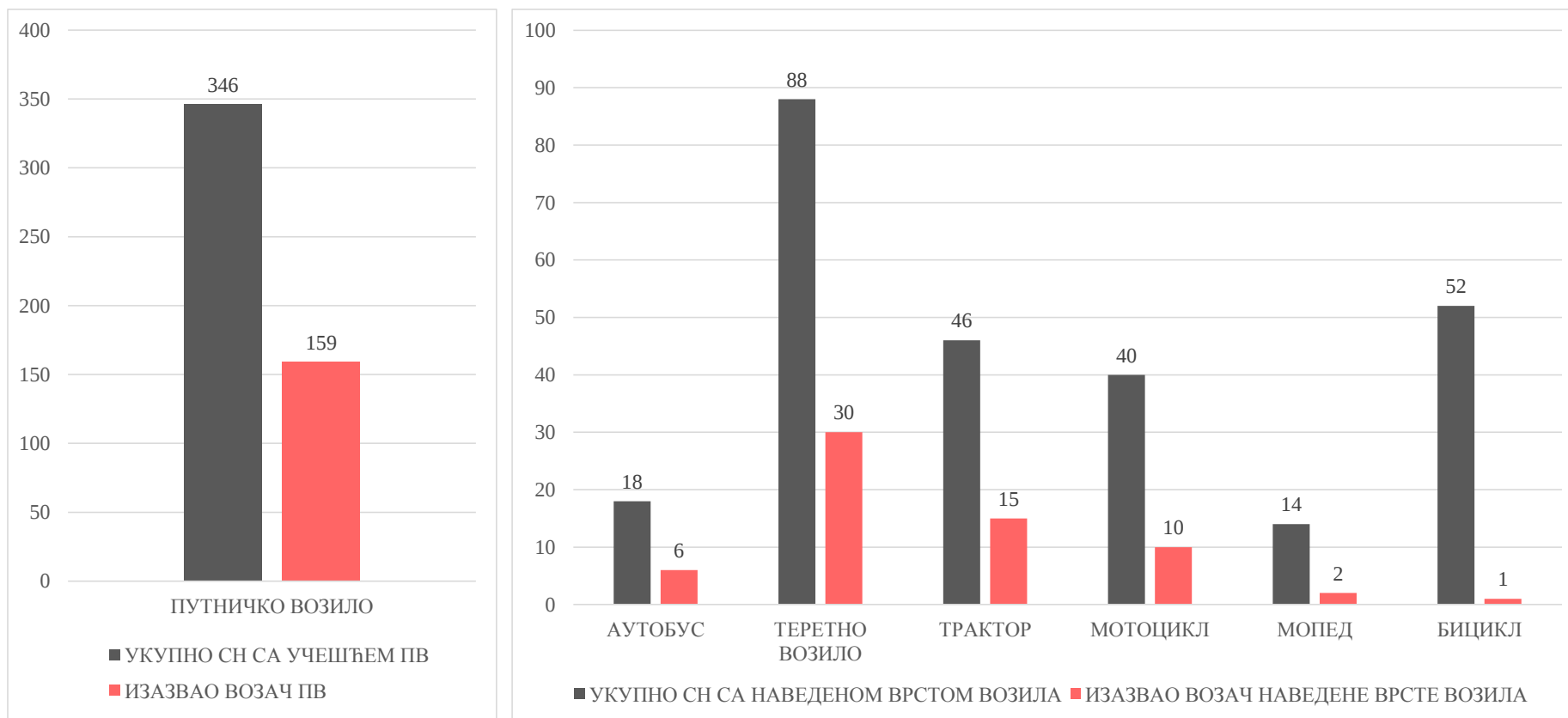
Графикон 2-24 Последице које су претрпели возачи у зависности од година возачког стажа

На основу анализе последица које су претрпели возачи у зависности од година возачког стажа уочава се да у прве 2 године возачког стажа са порастом стажа расте и број погинулих и број повређених возача у саобраћајним незгодама. Највећи број погинулих возача имао је две или четири године возачког стажа (по 9 погинулих возача), односно шест година возачког стажа (8 погинулих возача).

Табела 2-10 Број СН и последице у односу на врсту возила које је учествовало у СН и изазивача саобраћајне незгоде

ВРСТА ВОЗИЛА	ИЗАЗИВАЧ	САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ У КОЈИМА ЈЕ УЧЕСТВОВАЛА НАВЕДЕНА ВРСТА ВОЗИЛА					ПОСЛЕДИЦЕ СН У КОЈИМА ЈЕ УЧЕСТВОВАЛА НАВЕДЕНА ВРСТА ВОЗИЛА				
		СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	Укупно СН	ПОГ	ТПП	ЛТП	ПОВ	НАСТ
ПУТНИЧКО ВОЗИЛО	УКУПНО СН СА УЧЕШЋЕМ ПУТНИЧКИХ ВОЗИЛА	346	10346	10692	19873	30565	331	1900	10828	12728	13059
	ИЗАЗВАО ВОЗАЧ ПУТНИЧКОГ ВОЗИЛА	159	4246	4405	6810	11215	173	1036	5370	6406	6579
АУТОБУС	УКУПНО СН СА УЧЕШЋЕМ АУТОБУСА	18	606	624	1667	2291	9	109	675	784	793
	ИЗАЗВАО ВОЗАЧ АУТОБУСА	6	94	100	358	458	6	41	243	284	290
ТЕРЕТНО ВОЗИЛО	УКУПНО СН СА УЧЕШЋЕМ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА	88	1513	1601	3925	5526	37	153	646	799	836
	ИЗАЗВАО ВОЗАЧ ТЕРЕТНОГ ВОЗИЛА	30	565	595	1461	2056	36	119	684	803	839
ТРАКТОР	УКУПНО СН СА УЧЕШЋЕМ ТРАКТОРА	46	310	356	264	620	40	85	123	208	248
	ИЗАЗВАО ВОЗАЧ ТРАКТОРА	15	103	118	103	221	16	50	108	158	174
МОТОЦИКЛ	УКУПНО СН СА УЧЕШЋЕМ МОТОЦИКАЛА	40	695	735	145	880	44	295	510	805	849
	ИЗАЗВАО ВОЗАЧ МОТОЦИКЛА	10	134	144	26	170	11	64	98	162	173
МОПЕД	УКУПНО СН СА УЧЕШЋЕМ МОПЕДА	14	710	724	114	838	13	208	550	758	771
	ИЗАЗВАО ВОЗАЧ МОПЕДА	2	143	145	22	167	2	54	102	156	158
БИЦИКЛ	УКУПНО СН СА УЧЕШЋЕМ БИЦИКАЛА	52	1635	1687	143	1830	51	472	1213	1685	1736
	ИЗАЗВАО ВОЗАЧ БИЦИКЛА	1	13	14	1	15	1	7	10	17	18

Графикон 2-25 Укупан број СН у којима је учествовала наведена врста возила и број СН које је изазвао возач наведене врсте возила

Путничка возила су учествовала у 505 саобраћајних незгода са погинулим лицима у 2014. години, од којих је 159 (31,5%) изазвао возач путничког возила. Аутобуси су учествовали у 24 саобраћајне незгода са погинулим лицима, од којих су у 6 (25%) њихови возачи били и изазивачи незгоде. Теретна возила су учествовала у 118 саобраћајних незгода са погинулим лицима, а у 25,4% од тих незгода су возачи теретних возила били и изазивачи. Возачи трактора су изазвали 24,6% од укупно 61 незгоде са погинулима у којима су учествовали. Возачи мотоцикала изазвали су 20% од 50 незгода, возачи mopеда 12,5% од 16 незгода, и возачи бицикала 1,9% од 53 незгоде са погинулим лицима у којима су учествовали.

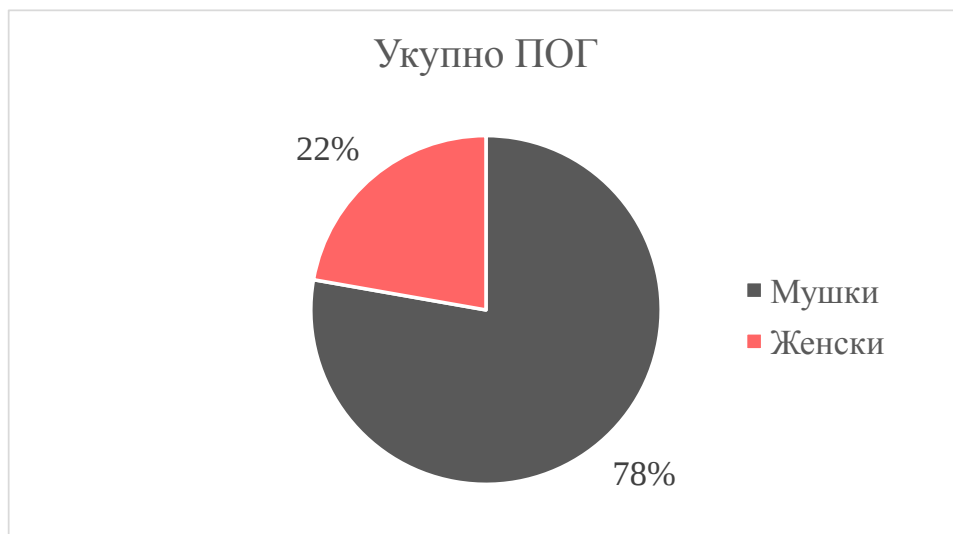

2.8 Анализа последица саобраћајних незгода према полу учесника у саобраћају

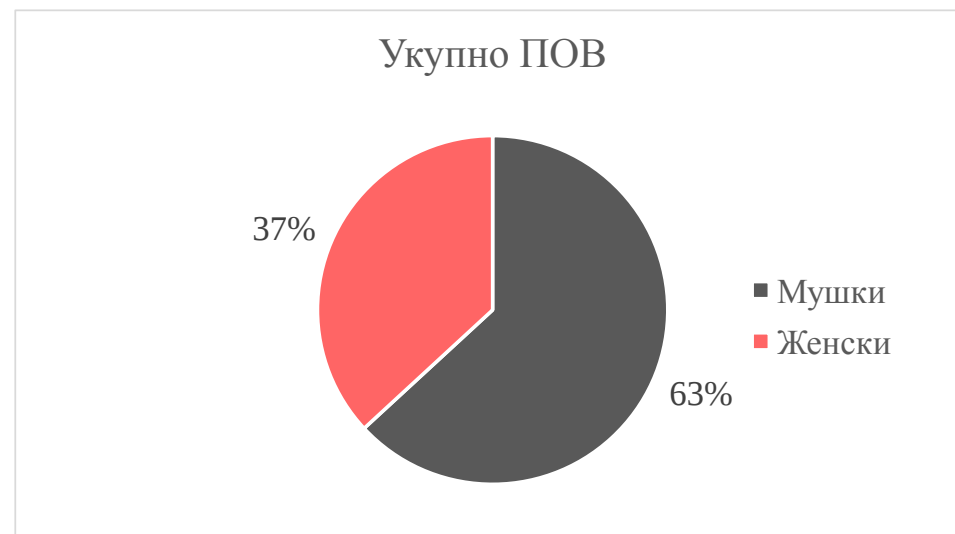
Табела 2-11 Последице СН у односу на својство и пол учесника у саобраћају

Својство и пол учесника	ПОГ		ТТП		ЛТП		ПОВ		НАСТ	
	Мушки	Женски	Мушки	Женски	Мушки	Женски	Мушки	Женски	Мушки	Женски
<i>Возач</i>	261	16	1388	261	5972	1448	7360	1709	7621	1725
<i>Пешак</i>	79	48	389	426	856	1126	1245	1552	1324	1600
<i>Путник</i>	73	54	341	424	2278	2874	2619	3298	2692	3352
<i>Укупно</i>	413	118	2118	1111	9106	5448	11224	6559	11637	6677

На основу последица саобраћајних незгода у односу на пол учесника може се уочити да од укупног броја погинулих лица, 78% је било мушког пола, а 22% женског пола. Од укупног броја повређених лица 63% учесника је било мушког пола, а 37% женског пола.

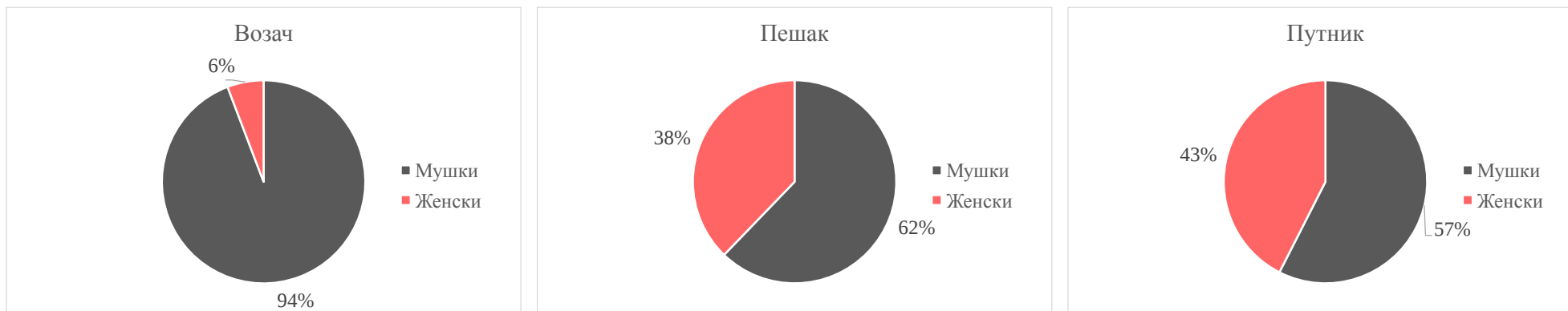
Графикон 2-26 Процент ПОГ лица у односу на пол

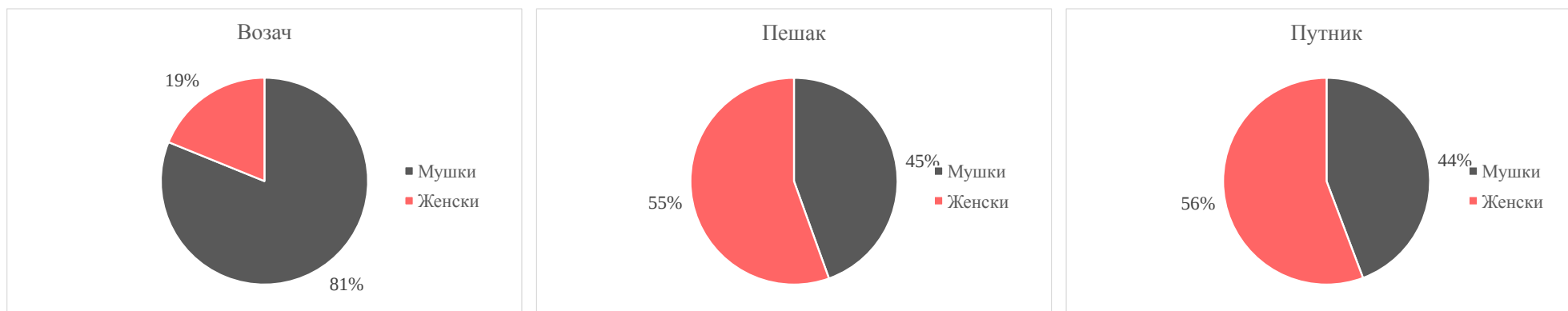
Графикон 2-27 Процент ПОВ лица у односу на пол

Ако се посматрају само возачи, чак 94% погинулих возача били су мушког пола, а 6% женског пола. Међу погинулим путницима 57% чине учесници мушког пола, а 43% женског пола. На основу анализе погинулих пешака може се уочити да 62% чине учесници мушког пола, а 38% учесници женског пола.

Међу повређеним возачима 81% учесника је било мушког пола, и 19% женског пола. Међу повређеним путницима 56% учесника је било женског пола, и 44% мушког пола. Међу повређеним пешацима 55% учесника је било женског пола, и 45% мушког пола.

Графикон 2-28 Проценат ПОГ возача, пешака и путника у односу на пол

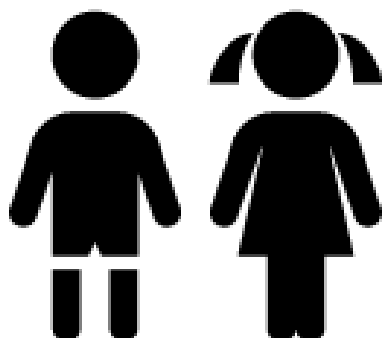

Графикон 2-29 Проценат ПОВ возача, пешака и путника у односу на пол

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Општа анализа страдања деце до 14 година старости

3.

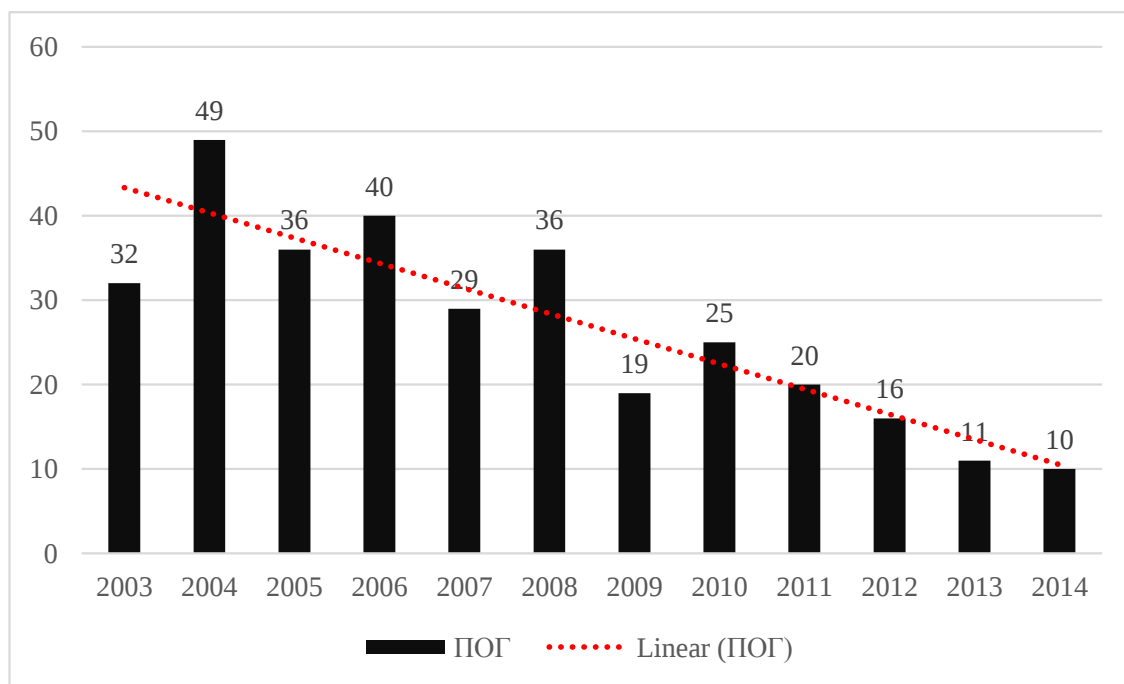
3 Општа анализа страдања деце до 14 година старости

Страдање деце у саобраћајним незгодама је важно питање у свакој држави и друштву. Смањење броја погинуле и повређене деце у саобраћајним незгодама је приоритет препознат у свим стратегијама и акционим плановима безбедности саобраћаја свих земаља на свету које имају стратешки приступ рада у безбедности саобраћаја. Република Србија се налази на путу успостављања система безбедности саобраћаја, и један од неопходних корака на том путу представљало је недавно усвајање Стратегије безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије. Стратегијом безбедности саобраћаја дефинисан је циљ да у Србији након 2020. године нема погинуле деце у саобраћају, и да се број тешко повређене деце смањи за 50% до 2020. године, у односу на 2011. годину. Поред тога, Стратегијом безбедности саобраћаја дефинисано је начело заштите деце које гласи „Деца уживају посебну заштиту у саобраћају. Приликом деловања у систему безбедности саобраћаја, безбедност деце је први приоритет“.

Деца су препозната као циљна група којој треба посветити посебну пажњу, па стога анализа броја и последица саобраћајних незгода са децом представља обавезан део приликом извештавања о стању безбедности саобраћаја. У категорију најмлађих учесника у саобраћају према препорукама Светске здравствене организације улазе деца старости до 14 година живота.

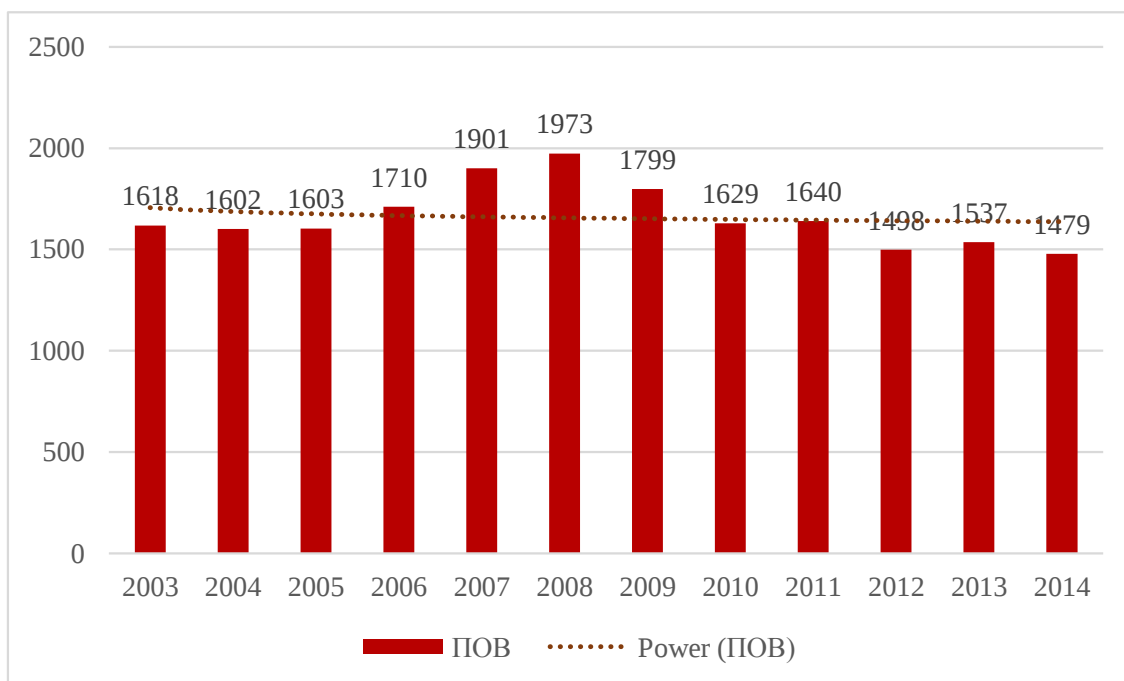
У наставку Статистичког извештаја приказан је број погинуле и повређене деце по годинама (тренд) у периоду 2003-2014. године, расподела броја погинуле и повређене деце у односу на својство учешћа у саобраћајној незгоди, временске расподеле страдања деце у саобраћају, старосна структура настрадале деце у односу на својство учешћа у саобраћају и расподела страдања деце у односу на својство учешћа у саобраћају и категорију возила.

У периоду 2003-2014. године највише деце је смртно страдало у 2004. години (49). Од 2005. до 2010. године број погинуле деце опада осцилујући кроз године. Након 2010. године уочава се стабилан тренд смањења броја погинуле деце који траје до 2014. године, у којој је погинуо најмањи број деце од када се у Србији статистички прате подаци о саобраћајним незгодама и последицама. У току 2014. године погинуло је 10 најмлађих учесника у саобраћају узраста до 14 година.

Графикон 3-1 Број погинуле деце до 14 година старости у периоду 2003-2014.

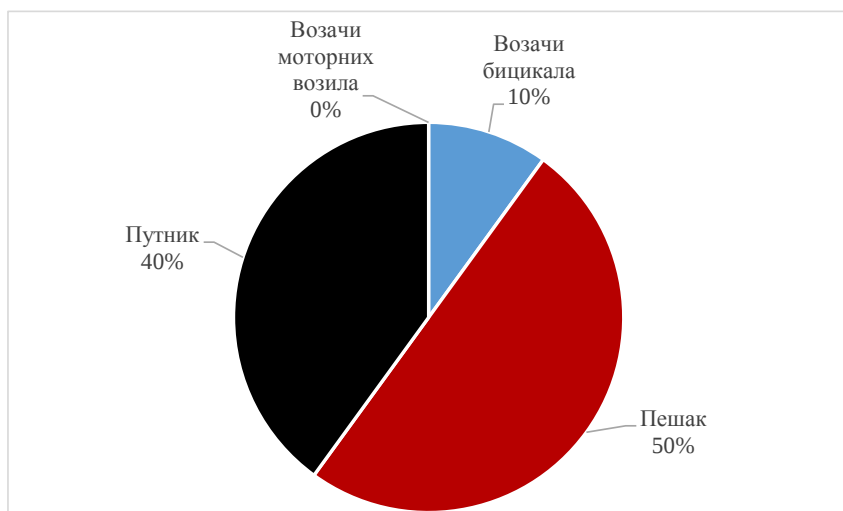
За разлику од броја погинуле деце, број повређене деце у периоду 2003-2014. године не бележи стабилан тренд смањења, већ је он релативно уједначен кроз године. Највећи број повређене деце у посматраном периоду забележен је у 2008. години када су повређена 1.973 детета, а најмање деце повређено је у току 2014. године када је повређено 1.479 најмлађих учесника у саобраћају.

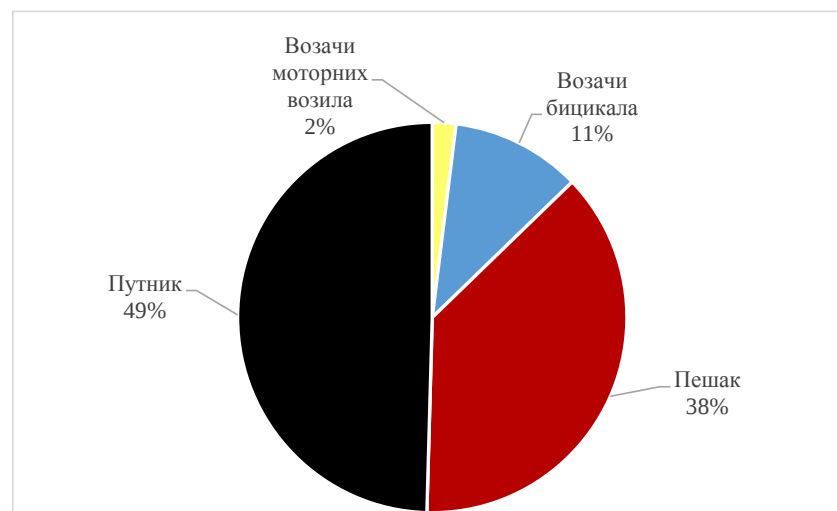
Графикон 3-2 Број повређене деце до 14 година старости у периоду 2003-2014.

Табела 3-1 Погинула и повређена деца до 14 година старости у зависности од категорије учешћа у саобраћају

Деца учесници саобраћајних незгода	ПОГИНУЛА ДЕЦА					ПОВРЕЂЕНА ДЕЦА				Укупно НАСТ деце	% НАСТ деце
	Укупно ПОГ	% ПОГ деце	ПОГ на лицу места	Умрла за време превоза до здр. уст.	Умрла у периоду од 30 дана од посл. СН	Тешке телесне повреде	Лаке телесне повреде	Укупно ПОВ	% ПОВ деце		
Возачи моторних возила	0	0%	0	0	0	12	17	29	2%	29	2%
Возачи бицикала	1	10%	0	0	1	44	116	160	11%	161	11%
Пешаци	5	50%	2	2	1	101	456	557	38%	562	38%
Путници	4	40%	2	1	1	58	675	733	49%	737	49%
Укупно	10	100%	4	3	3	215	1264	1479	100%	1489	100%

Графикон 3-3 Својство учешћа ПОГИНУЛЕ деце у саобраћају

Графикон 3-4 Својство учешћа ПОВРЕЂЕНЕ деце у саобраћају

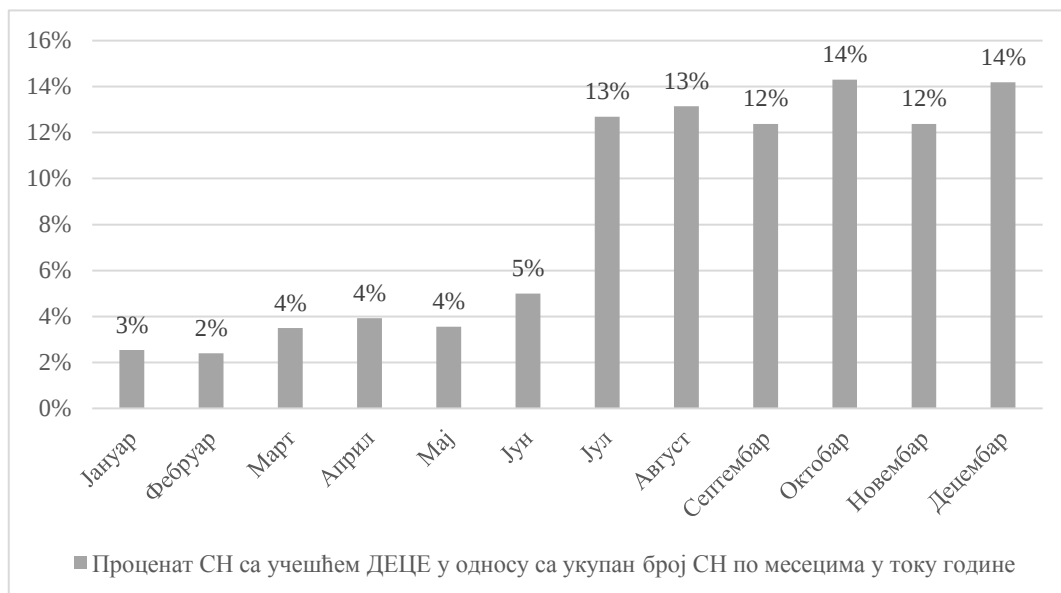
У току 2014. године у својству путника у возилу погинуло је 40% од укупног броја погинуле деце, а повређено је 49% од укупног броја повређене деце. У својству пешака смртно је страдало чак 50% од укупног броја погинуле деце, а повређено је било 38% деце од укупног броја повређене деце. Возачи бицикала чине 10% погнуте деце и 11% повређене деце.

Табела 3-2 Број саобраћајних незгода са учешћем ДЕЦЕ до 14 година старости и последице које су претрпела ДЕЦА до 14 година старости у тим саобраћајним незгодама по месецима (2014. година)

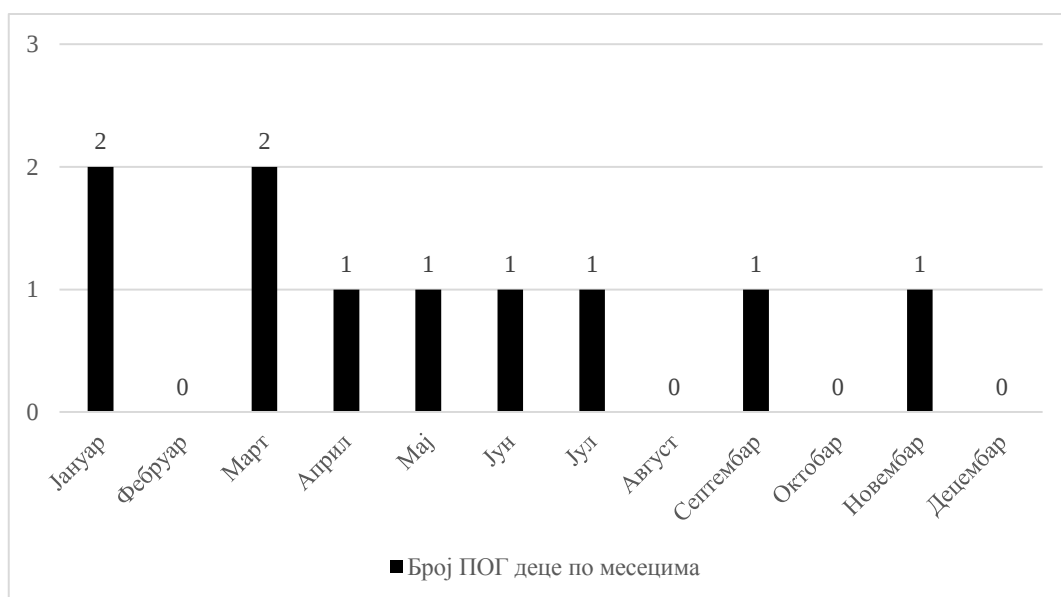
Месеци	САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ					ПОСЛЕДИЦЕ				Укупно НАСТ
	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	Укупно СН	ПОГ	ТПП	ЛТП	Укупно ПОВ	
Јануар	2	81	83	7	90	2	12	83	95	97
Фебруар	2	83	85	0	85	0	11	75	86	86
Март	2	118	120	4	124	2	20	103	123	125
Април	1	126	127	12	139	1	15	113	128	129
Мај	2	114	116	10	126	1	16	109	125	126
Јун	3	138	141	36	177	1	26	111	137	138
Јул	4	210	214	235	449	1	24	149	173	174
Август	3	226	229	236	465	0	24	127	151	151
Септембар	2	190	192	246	438	1	14	97	111	112
Октобар	2	222	224	282	506	0	22	114	136	136
Новембар	2	170	172	266	438	1	13	75	88	89
Децембар	4	198	202	300	502	0	18	108	126	126
УКУПНО	29	1876	1905	1634	3539	10	215	1264	1479	1489

На основу расподеле саобраћајних незгода у којима су учествовала деца по месецима може се уочити да се од укупног броја саобраћајних незгода са учешћем деце најмање незгода догодило у фебруару (2%), а у првих шест месеци проценат саобраћајних незгода у којима су учествовала деца има вредности од 2% до 5%. У јулу је дошло до знатног повећања броја саобраћајних незгода са учешћем деце (13%) и овај број је остао релативно уједначен до децембра 2014. године. Највећи проценат саобраћајних незгода са учешћем деце уочава се у октобру и децембру (по 14%).

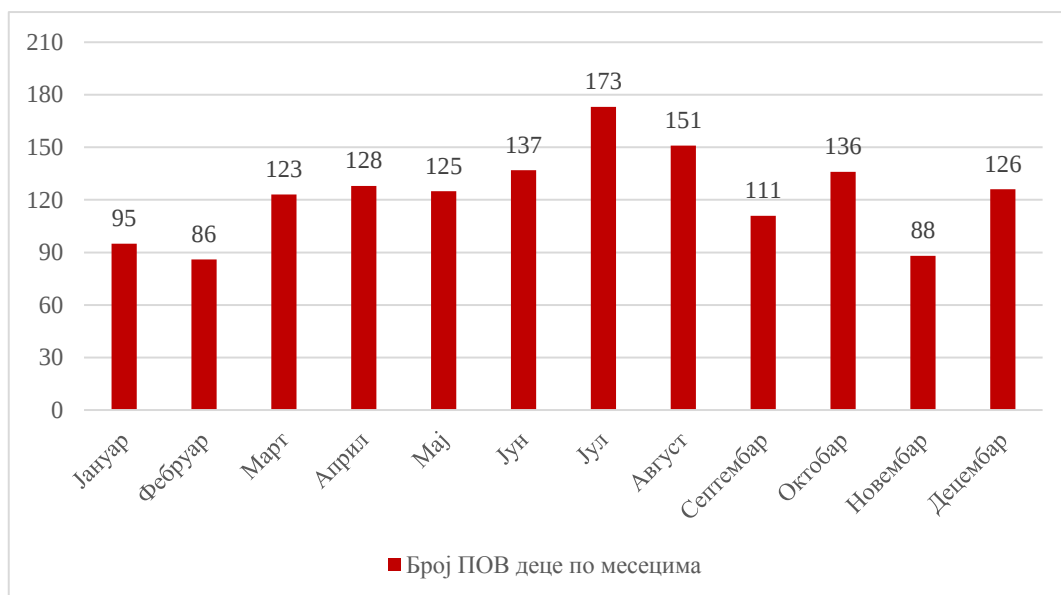
Графикон 3-5 Проценат СН са **учешћем** ДЕЦЕ у односу на укупан број СН по месецима

У 2014. години по два детета су смртно страдала у јануару и марту. У фебруару, августу, октобру и децембру није било погинуле деце, а у осталим месецима је погинуло по једно дете у саобраћајним незгодама.

Графикон 3-6 Број **ПОГИНУЛЕ** ДЕЦЕ по месецима

У 2014. години најмање деце је повређено у фебруару (86). У марту је дошло до повећања броја повређене деце за 43% у односу на фебруар, и број повређене деце је остао релативно уједначен до маја. У јуну се број повређене деце повећао за 9,6% у односу на претходни месец, а у јулу за 26,3% у односу на претходни месец, и тада је повређен највећи број деце, посматрано по месецима у 2014. години (173).

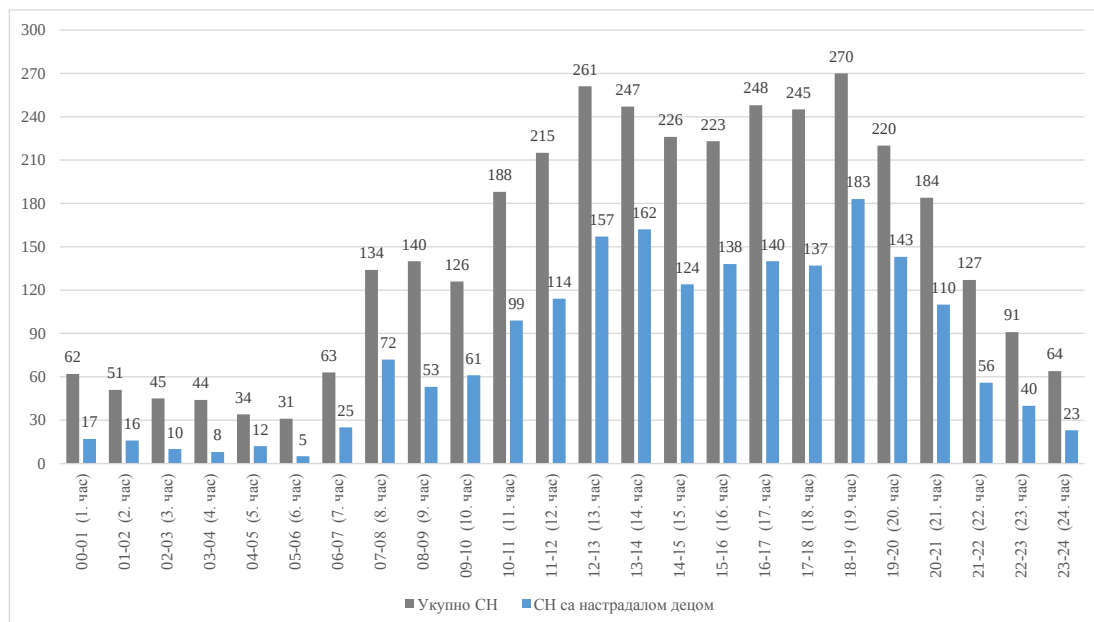

Графикон 3-7 Број ПОВРЕЂЕНЕ ДЕЦЕ по месецима

Табела 3-3 Број саобраћајних незгода са учешћем ДЕЦЕ до 14 година старости и последице које су претрпела ДЕЦА до 14 година старости у тим саобраћајним незгодама по сатима у току дана

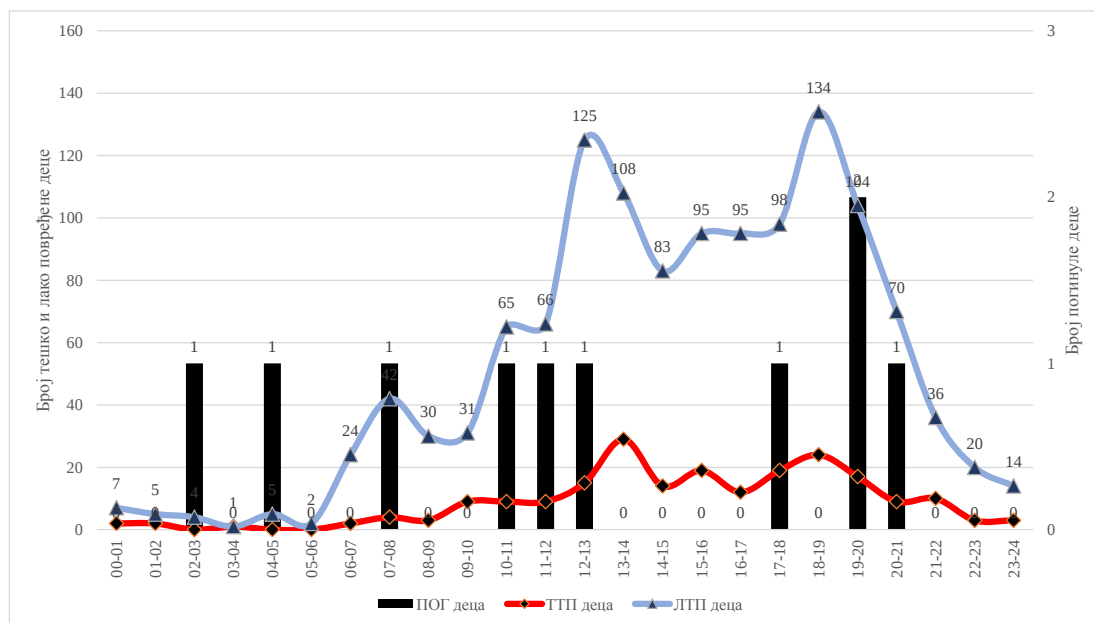
Часови	Укупно СН	СН НАСТ	ПОСЛЕДИЦЕ СН - ДЕЦА ДО 14 ГОДИНА				
			ПОГ деца	ТТП деца	ЛТП деца	Укупно ПОВ	Укупно НАСТ
00-01	62	17	0	2	7	9	9
01-02	51	16	0	2	5	7	7
02-03	45	10	1	0	4	4	5
03-04	44	8	0	1	1	2	2
04-05	34	12	1	0	5	5	6
05-06	31	5	0	0	2	2	2
06-07	63	25	0	2	24	26	26
07-08	134	72	1	4	42	46	47
08-09	140	53	0	3	30	33	33
09-10	126	61	0	9	31	40	40
10-11	188	99	1	9	65	74	75
11-12	215	114	1	9	66	75	76
12-13	261	157	1	15	125	140	141
13-14	247	162	0	29	108	137	137
14-15	226	124	0	14	83	97	97
15-16	223	138	0	19	95	114	114
16-17	248	140	0	12	95	107	107
17-18	245	137	1	19	98	117	118
18-19	270	183	0	24	134	158	158
19-20	220	143	2	17	104	121	123
20-21	184	110	1	9	70	79	80
21-22	127	56	0	10	36	46	46
22-23	91	40	0	3	20	23	23
23-24	64	23	0	3	14	17	17
УКУПНО	3539	1905	10	215	1264	1479	1489

Број саобраћајних незгода са учешћем деце је најмањи у 6. часу, након ког се бележи раст броја незгода који траје до 13 часова, затим опада до 16 часова, и онда поново расте до 19 часова, када достиже своју максималну вредност (270). Расподела саобраћајних незгода са настрадалом децом по часовима у току има сличан облик као расподела укупног броја незгода са децом – најмање незгода је било у 6. часу (5), а највише незгода са настрадалом децом било је у 14. часу (162) и 19. часу (183).

Графикон 3-8 Број укупних саобраћајних незгода са учешћем деце и саобраћајних незгода са настрадалом децом по часовима у току дана

На основу временске анализе страдања деце у односу на часове у току дана уочава се да је највише деце повређено између 12 и 14 часова и између 18 и 19 часова. Највише деце погинуло је између 19 и 20 часова (2).

Графикон 3-9 Број ПОГ деце, ТТП и ЛТП деце у саобраћајним незгодама по сатима у току дана

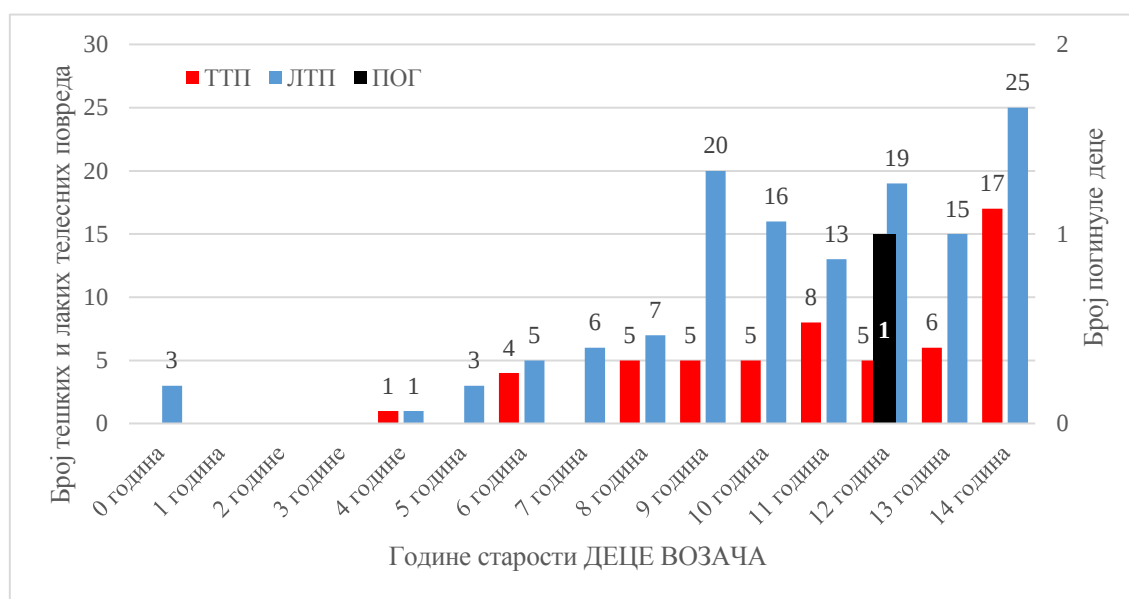
Табела 3-4 Број настрадале деце у односу на својство учешћа у СН (возач, пешак, путник), тежину последица (ПОГ, ТТП, ЛТП) и старост (од 0 до 14 година)

Године старости	Укупно НАСТ деце	УКУПНО			ВОЗАЧ			ПЕШАК			ПУТНИК		
		ПОГ	ТТП	ЛТП	ПОГ	ТТП	ЛТП	ПОГ	ТТП	ЛТП	ПОГ	ТТП	ЛТП
0 година	39	0	3	36	0	0	3	0	1	3	0	2	30
1 година	43	1	6	36	0	0	0	0	1	3	1	5	33
2 године	53	1	5	47	0	0	0	1	2	8	0	3	39
3 године	79	0	7	72	0	0	0	0	5	23	0	2	49
4 године	87	2	12	73	0	1	1	1	7	25	1	4	47
5 година	85	0	7	78	0	0	3	0	2	26	0	5	49
6 година	90	0	10	80	0	4	5	0	3	24	0	3	51
7 година	97	0	12	85	0	0	6	0	10	41	0	2	38
8 година	126	0	16	110	0	5	7	0	7	47	0	4	56
9 година	132	1	19	112	0	5	20	1	13	53	0	1	39
10 година	126	1	15	110	0	5	16	1	7	42	0	3	52
11 година	138	1	27	110	0	8	13	1	14	53	0	5	44
12 година	135	1	21	113	1	5	19	0	9	43	0	7	51
13 година	112	0	16	96	0	6	15	0	7	37	0	3	44
14 година	147	2	39	106	0	17	25	0	13	28	2	9	53
УКУПНО	1489	10	215	1264	1	56	133	5	101	456	4	58	675

У току 2014. године у својству возача бицикла погинуло је једно дете које је имало дванаест година. Деца пешаци су погинули у другој, четвртој, деветој, десетој и једанаестој години живота, док је по једно дете путник погинуло у првој и четвртој години живота, а два детета су као путници погинули у четрнаестој години живота.

У 2014. години једно дете је погинуло у својству возача, у својој 12. години.

Највећи број тешко и лако повређене деце у својству возача у 2014. години има 14 година. У расподели броја лако повређене деце-возача може се уочити да највећи број повређене деце-возача има 9 година, 12 година или 14 година. Према анализама чији су резултати приказани у наставку Извештаја, 87% лако повређене деце-возача управљало је бициклом када је дошло до настанка саобраћајне незгоде. Према Закону о безбедности саобраћаја на путевима у пешачкој зони, зони успореног саобраћаја, зони "30", зони школе и некатегорисаном путу, бициклом може управљати дете са навршених 9 година, а бициклом на јавним путевима може управљати дете са навршених 12 година. Чињеница да управо у овим годинама старости (9 и 12) деца најчешће бивају повређена када учествују у саобраћају у својству возача могла би да послужи као основа и подстрек за реализацију едукативних и промотивно-превентивних активности за унапређење знања деце-возача бицикала за безбедно учешће у саобраћају.

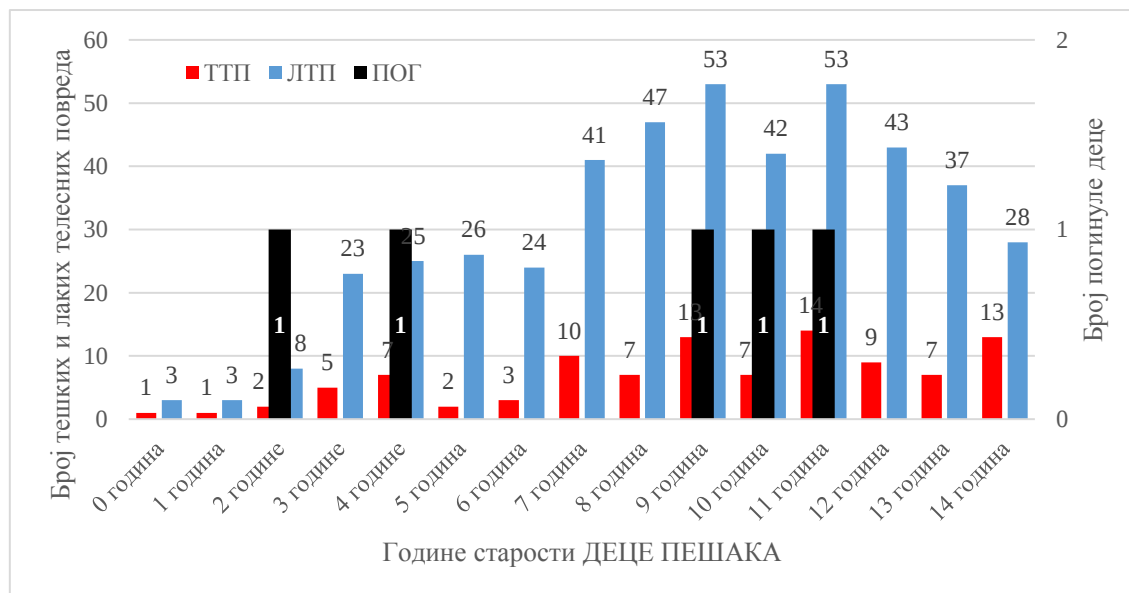

Графикон 3-10 Последице настрадале деце возача према годинама старости

У својству пешака у 2014. години погинуло је петоро деце – у својој другој, четвртој, деветој, десетој и једанаестој години живота. Највећи број тешко повређене деце-пешака имао је 11 година.

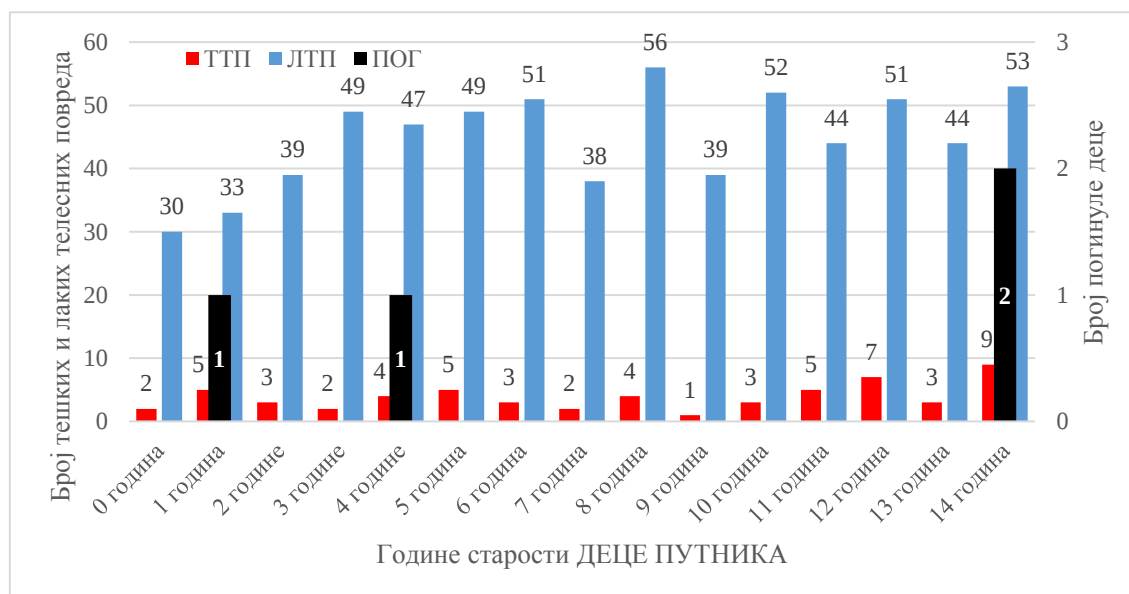
Код расподеле броја лако повређене деце-пешака уочава се да број лако повређене деце-пешака расте са старосћу детета, од 7. године до 9. године старости (41, 47 и 53, редом). Повећање броја лакших телесних повреда код деце-пешака старости 7, 8 и 9 година може се довести у везу са тим да деца у тим годинама први пут долазе у

ситуацију да самостално учествују у саобраћају као пешаци. Овакви подаци указују на значај вршења едукације деце, пре свега у школама, о безбедном учешћу у саобраћају. У 2014. години су била лако повређена 42 пешака старости 10 година, 53 пешака старости 11 година, а од 12. године старости деце уочава се тренд смањења броја лаких телесних повреда деце-пешака.

Графикон 3-11 Последице настрадале деце ПЕШАКА према годинама старости

У својству путника погинула су четири детета у 2014. години – два детета старости 14 година и по једно дете старости од једне и четири године. Међу тешко повређеном децом-путницима највише је било деце старости 14 година (9). Највећи број лако повређене деце-путника чине осмогодишњаци (56).

Графикон 3-12 Последице настрадале деце ПУТНИКА према годинама старости

У 2014. години једно дете је погинуло у својству возача, и то управљајући бициклом. Четири детета која су смртно страдала у својству путника погинула су приликом превоза путничким возилом. У 2014. години је петоро деце погинуло у својству пешака, од којих су четири детета погинула у саобраћајним незгодама са путничким возилом, а једно дете у саобраћајној незгоди са теретним возилом.

Табела 3-5 Број ПОГ деце као ВОЗАЧА, ПЕШАКА и ПУТНИКА у односу на категорију возила

	Својство учешћа ПОГ деце			
Категорија возила	Возач	Пешак	Путник	Укупно
Бицикл	1	0	0	1
Путничко возило	0	4	4	8
Теретно возило	0	1	0	1
УКУПНО	1	5	4	10

У 2014. години 189 најмлађих учесника у саобраћају повређено је у својству возача, а 85% од ове деце је повређено је приликом управљања бициклом у саобраћају. У истом периоду 557 најмлађих учесника у саобраћају повређено је у својству пешака, и чак 85% од овог броја деце било је повређено у саобраћајној незгоди са путничким возилом. Највећи број деце био је повређен у својству путника у 2014. години (733 детета), а 87% од овог броја деце повређено је приликом превоза у путничком возилу.

Табела 3-6 Број ПОВ деце као ВОЗАЧА, ПЕШАКА и ПУТНИКА у односу на категорију возила

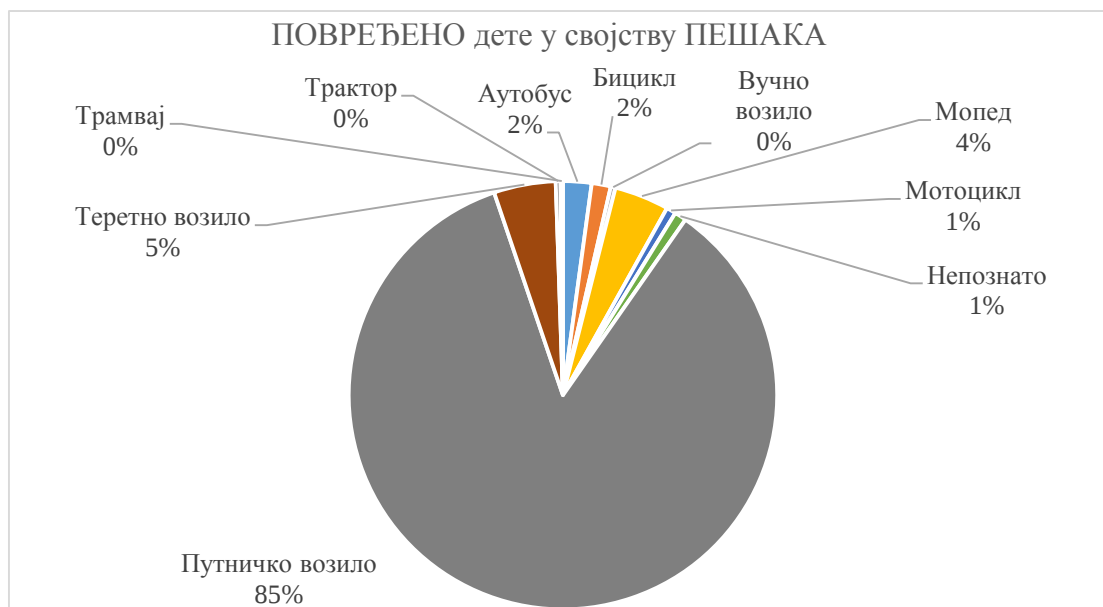
	Својство учешћа ПОВ деце						
Категорија возила	Возач	% Возач	Пешак	% Пешак	Путник	% Путник	Укупно
Аутобус	0	0%	12	2%	34	5%	46
Бицикл	160	85%	8	1%	23	3%	191
Вучно возило	0	0%	2	0%	0	0%	2
Запрежно возило	1	1%	0	0%	2	0%	3
Мопед	16	8%	23	4%	15	2%	54
Мотокултиватор	0	0%	0	0%	2	0%	2
Мотоцикл	5	3%	4	1%	5	1%	14
Непозната	0	0%	5	1%	0	0%	5
Прикључно возило	0	0%	0	0%	1	0%	1
Прикљ. воз. за трактор	0	0%	0	0%	1	0%	1
Путничко возило	6	3%	474	85%	638	87%	1118
Радна машина	0	0%	0	0%	0	0%	0
Спец. и радно возило	1	1%	0	0%	0	0%	1
Теретно возило	0	0%	26	5%	8	1%	34
Трактор	0	0%	2	0%	4	1%	6
Трамвај	0	0%	1	0%	0	0%	1
Тролејбус	0	0%	0	0%	0	0%	0
УКУПНО	189	100%	557	100%	733	100%	1479

Међу децом која су задобила повреде у својству возача, 85% је управљало бициклом (79% тешких повреда и 87% лаких повреда деце-возача), а 8% mopедом.

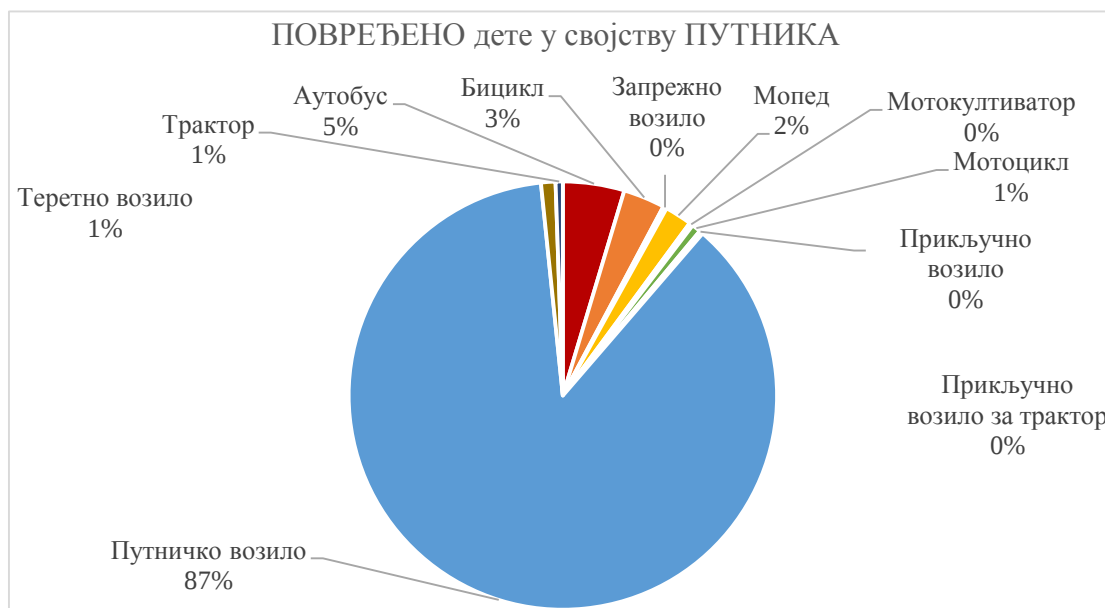
Графикон 3-13 ПОВРЕЂЕНО дете у својству ВОЗАЧА у односу на категорију возила којом је управљало

Од укупног броја повређене деце-пешака 85% је повређено у саобраћајним незгодама са путничким возилом, 5% у саобраћајним незгодама са теретним возилима и 4% у саобраћајним незгодама са mopедима.

Графикон 3-14 ПОВРЕЂЕНО дете у својству ПЕШАКА у односу на категорију возила са којом је имало контакт у саобраћајној незгоди

Од укупног броја повређене деце-путника 87% деце је повреде задобило превозећи се у путничком возилу, а 5% у аутобусу.

Графикон 3-15 ПОВРЕЂЕНО дете у својству ПУТНИКА у односу на категорију возила у којој/на којој се превозило

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Општа анализа страдања младих учесника у саобраћају (15-30 година)

4.

4 Општа анализа страдања младих учесника у саобраћају (од 15 до 30 година)

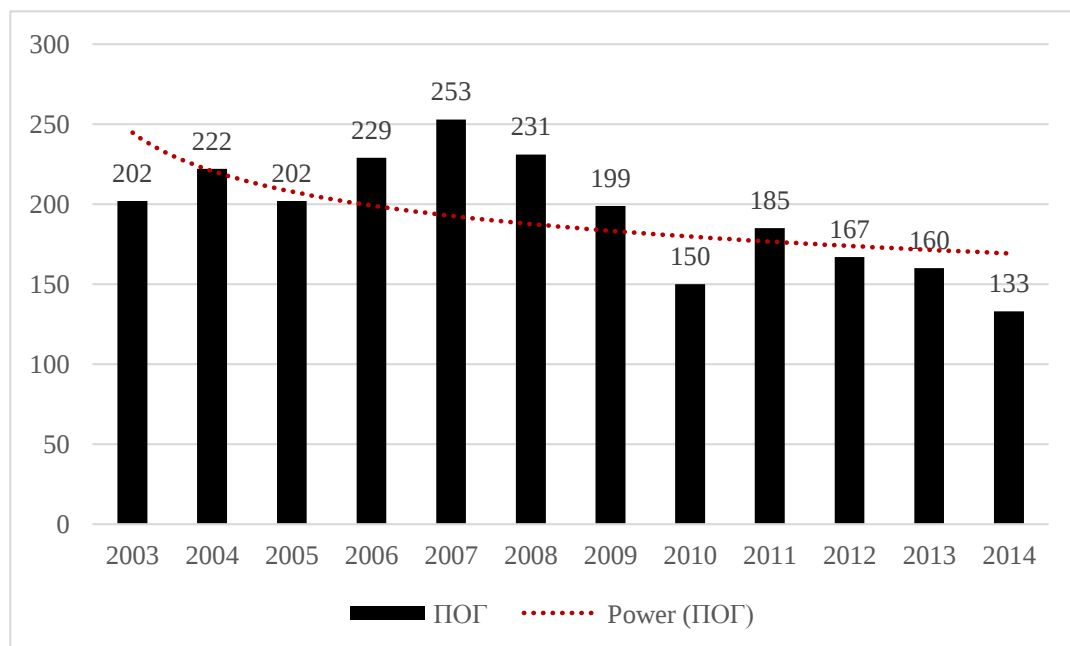
Млади¹ учесници у саобраћају представљају посебно угрожену категорију учесника у саобраћају, на шта указују како апсолутни, тако и релативни показатељи. У току 2014. године у саобраћајним незгодама у Србији погинула су 133 млада учесника у саобраћају, што представља 24,8% од укупног броја погинулих лица у овом периоду. Вредност јавног ризика² у Републици Србији у 2014. години има вредност 75, вредност јавног ризика посматрано само за младе учеснике у саобраћају (15-30 година) има вредност 94, док је за категорију младих старости 20-24 године вредност ризика чак 123. У истом периоду повређено је 5.750 младих, односно укупно је настрадало 5.883 лица старости од 15 до 30 година. У поређењу са претходном – 2013. годином број настрадалих младих лица је смањен за 8%, али је и даље веома велики јер у укупном броју настрадалих, особе узраста од 15 до 30 година старости чине готово трећину настрадалих лица (31,7%). У поређењу са 2013. годином број погинулих младих учесника у саобраћају мањи је за 16,9%, а број повређених мањи је за 7,9%.

Проблем безбедности младих учесника у саобраћају препознат је на глобалном, али и на националном нивоу. У извештају Светске здравствене организације наведено је да у саобраћајним незгодама највише страдају млади и сиромашни. Према Стратегији безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије дефинисано је начело заштите младих које гласи „Безбедност младих у саобраћају прати се са посебном пажњом, и ради безбедности младих предузимају се посебне мере“.

¹ Према Националној стратегији за младе („Сл. гласник РС“, бр. 55/05, 71/05-исправка и 101/07) младима се сматрају особе узраста од 15 до 30 година старости

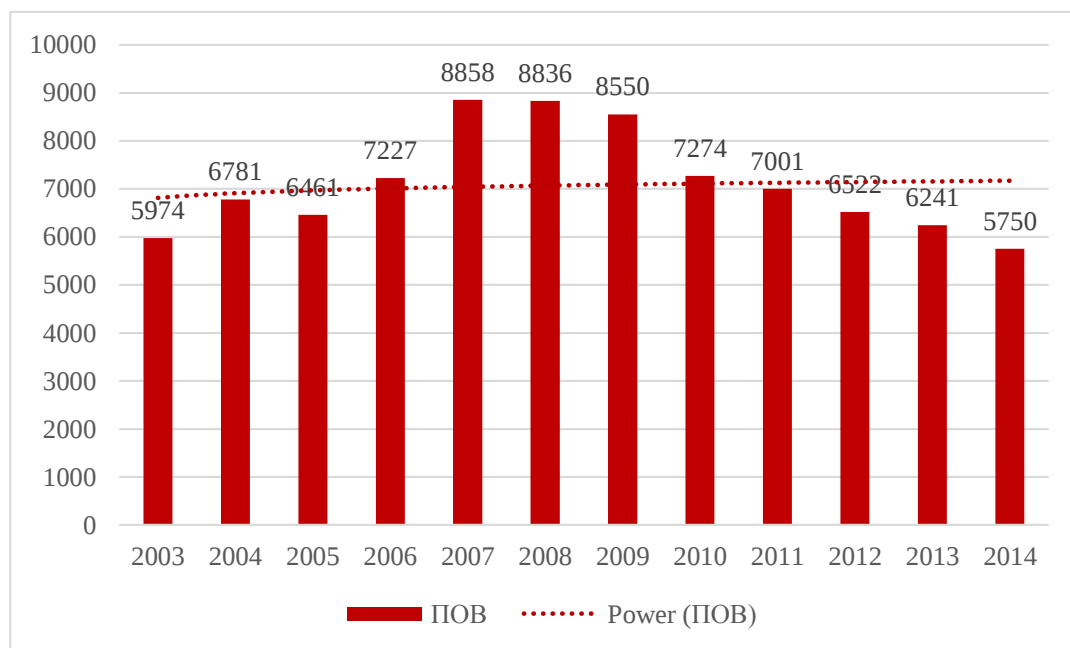
² Број погинулих лица у саобраћајним незгодама на 1.000.000 становника

У претходном дванаестогодишњем периоду највише младих је погинуло 2007. године (253), након које се уочава тренд смањења који траје све до 2014. године када је најмање младих лица погинуло у саобраћају (133).

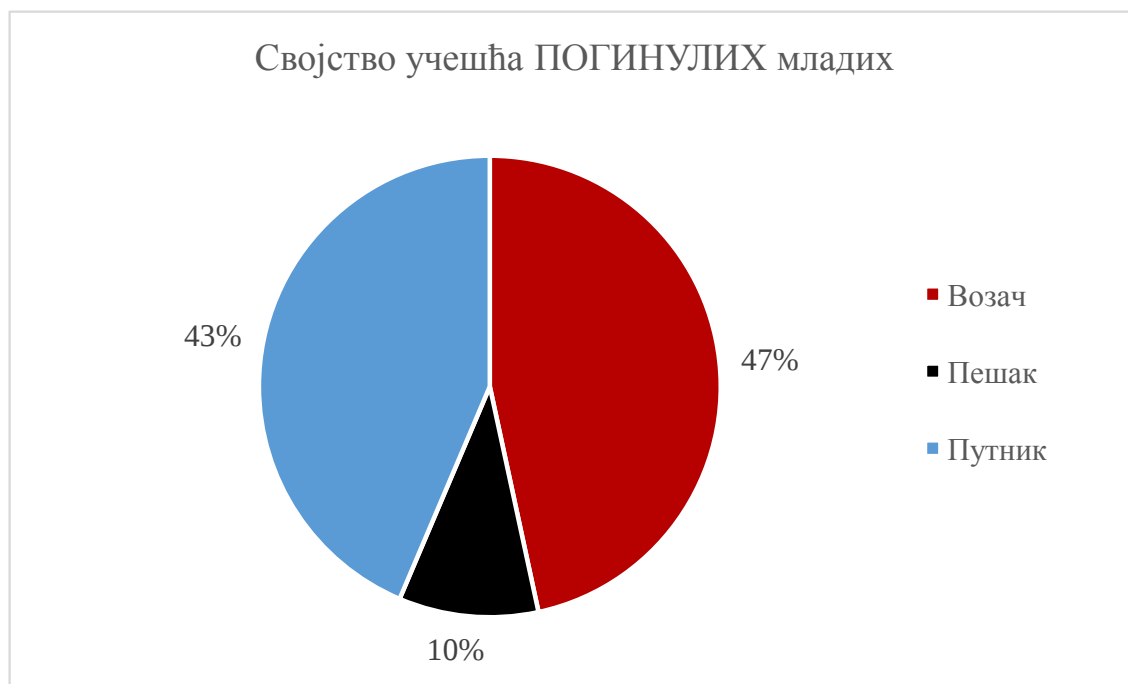
Графикон 4-1 Број погинулих младих учесника у саобраћају (од 15 до 30 година) у периоду 2003-2014.

У периоду 2003-2014. године највише младих повређено је у 2007. години (8858), а од 2008. године успостављен је тренд смањења броја повређених младих који траје све до 2014. године када је најмање младих лица повређено у саобраћају (5750).

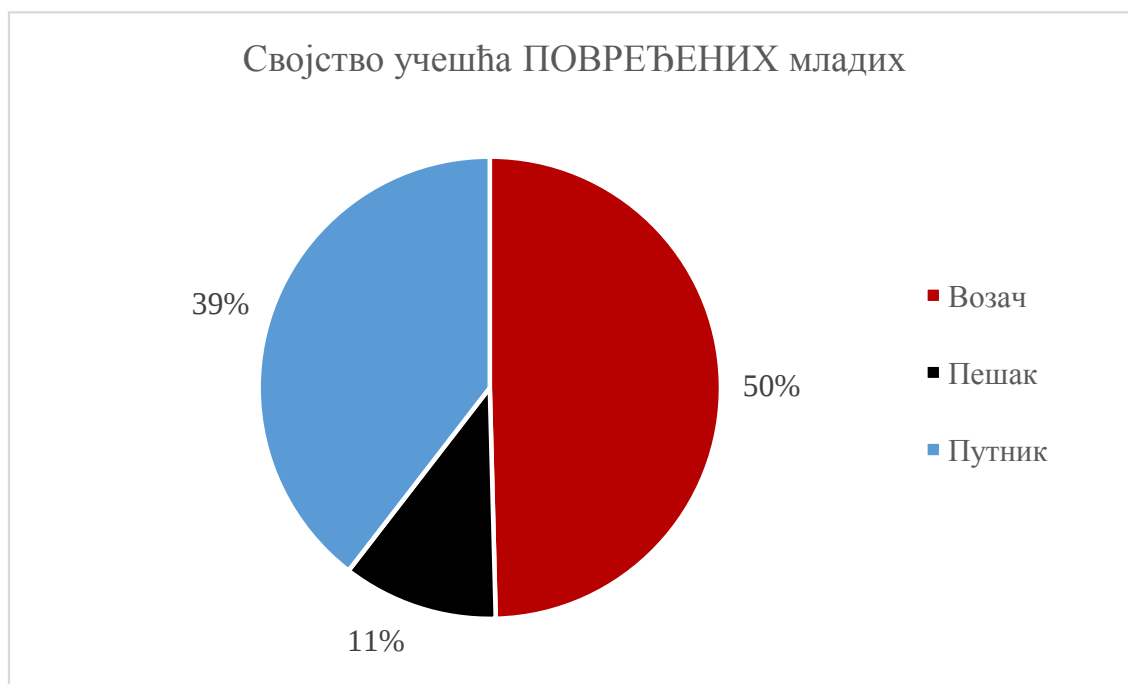
Графикон 4-2 Број повређених младих учесника у саобраћају (од 15 до 30 година) у периоду 2003-2014.

У односу на основне категорије учесника у саобраћају највећи број погинулих лица из старосне категорије од 15 до 30 година припада категорији возача – 47% у укупном броју погинулих лица, затим следе путници са 43% и пешаци са 10%.

Графикон 4-3 Својство учешћа ПОГИНУЛИХ младих у саобраћају

Највећи број повређених лица из старосне категорије од 15 до 30 година припада категорији возача – 50%, затим следе путници са 39% и пешаци са 11%.

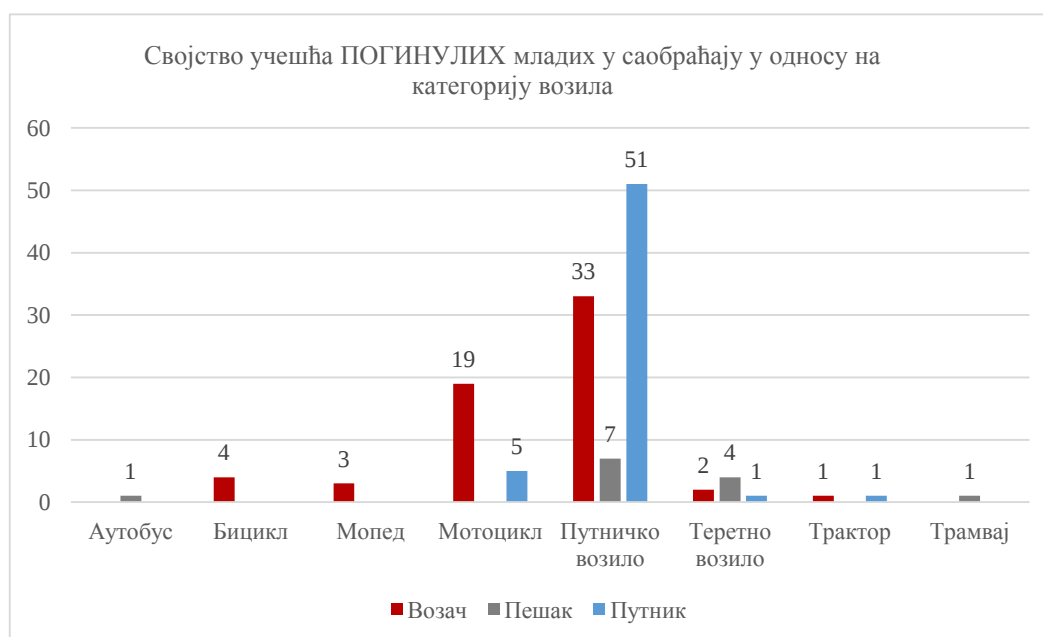

Графикон 4-4 Својство учешћа ПОВРЕЂЕНИХ младих у саобраћају

Више од половине младих возача погинуло је управљајући путничким аутомобилом (53%), 31% управљајући мотоциклом, 5% управљајући мопедом. Највише пешака смртно је страдало у саобраћајним незгодама са путничким возилима (54%), а у саобраћајним незгодама са теретним возилима погинуло је 31% пешака. Од укупно 58 погинулих путника, 88% је погинуло превозећи се у путничком возилу, а 9% превозећи се на мотоциклу.

Табела 4-1 Број ПОГ младих ВОЗАЧА, ПЕШАКА и ПУТНИКА у односу на категорију возила

Категорија возила	Својство учешћа ПОГ младих			
	Возач	Пешак	Путник	Укупно
Аутобус	0	1	0	1
Бицикл	4	0	0	4
Мопед	3	0	0	3
Мотоцикл	19	0	5	24
Путничко возило	33	7	51	91
Теретно возило	2	4	1	7
Трактор	1	0	1	2
Трамвај	0	1	0	1
УКУПНО	62	13	58	133

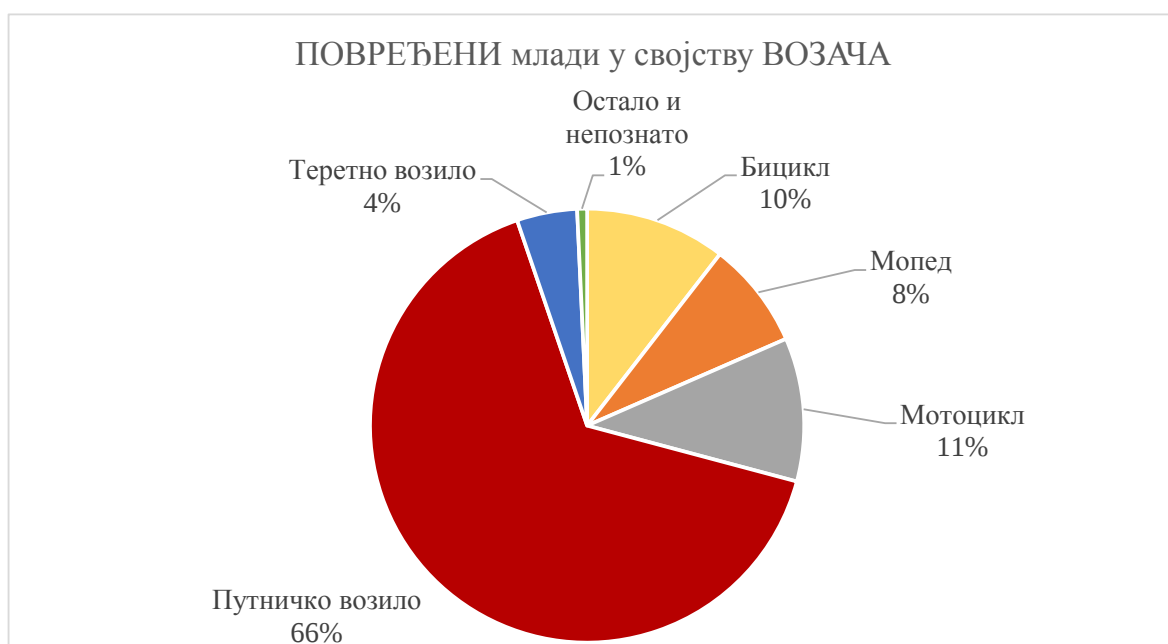
Графикон 4-5 Својство учешћа ПОГИНУЛИХ младих у саобраћају у односу на категорију возила

Највећи део младих возача био је повређен управљајући путничким возилом (66%); 11% младих возача било је повређено приликом управљања мотоциклом, 8% приликом управљања мопедом (моторизовани двоточкаши – 19%), 10% приликом управљања бициклом. Највећи број повређених младих пешака је повреде задобио у судару са путничким возилом – 87%. Од укупно 2273 повређена млада учесника у саобраћају у

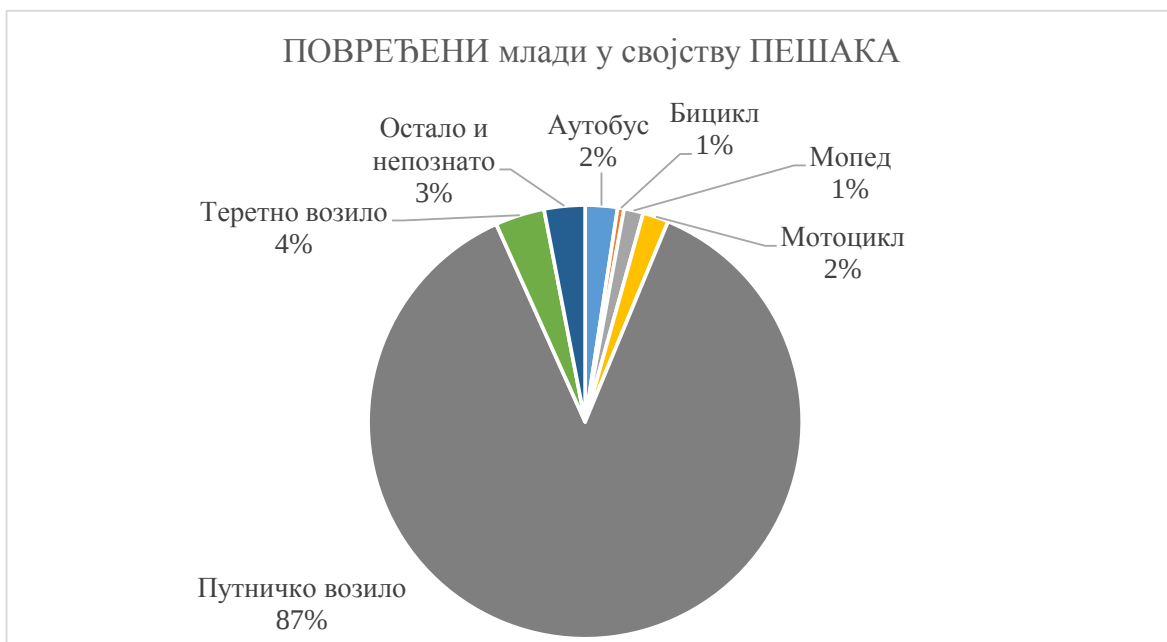
својству путника, чак 1864 (82%) је повреде задобило приликом превоза у путничком возилу.

Табела 4-2 Број ПОВ младих ВОЗАЧА, ПЕШАКА и ПУТНИКА у односу на категорију возила

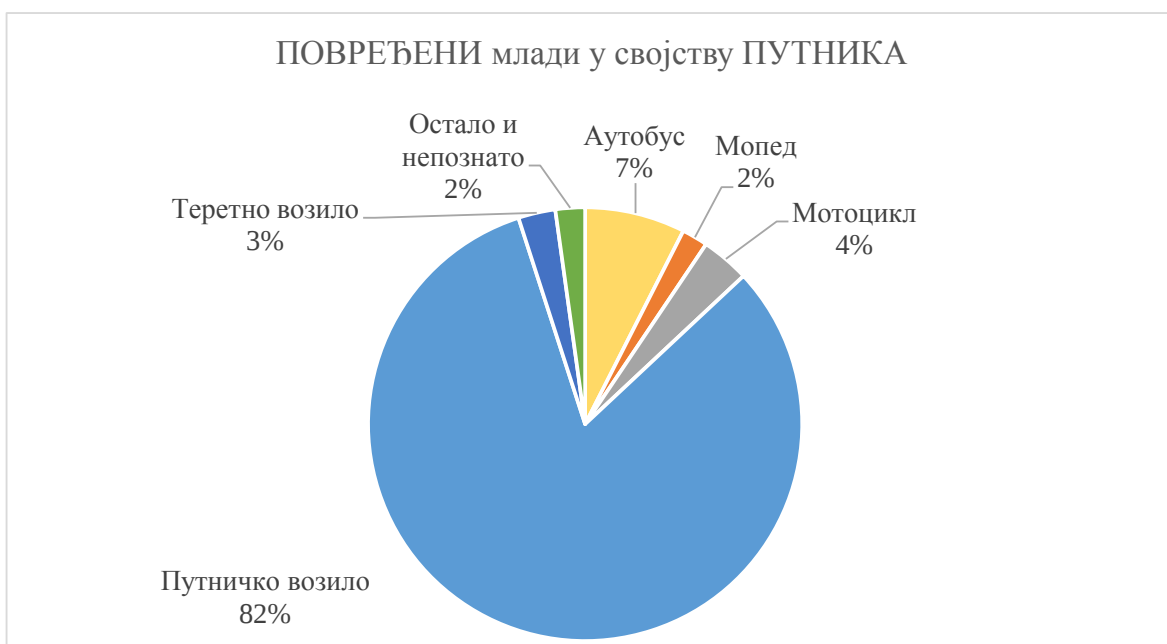
Категорија возила	Својство учешћа ПОВ младих			
	Возач	Пешак	Путник	Укупно
<i>Аутобус</i>	3	15	170	188
<i>Бицикл</i>	299	3	10	312
<i>Запрежно возило</i>	0	1	1	2
<i>Мопед</i>	227	9	44	280
<i>Мотокултиватор</i>	3	0	1	4
<i>Мотоцикл</i>	305	12	82	399
<i>Непознато</i>	0	15	1	16
<i>Прикључно возило за трактор</i>	0	0	8	8
<i>Путничко возило</i>	1871	544	1864	4279
<i>Радна машина</i>	1	0	0	1
<i>Специјално и радно возило</i>	0	0	1	1
<i>Теретно возило</i>	128	23	63	214
<i>Тешки четвороцикл</i>	0	0	1	1
<i>Трактор</i>	13	2	12	27
<i>Трамвај</i>	1	1	13	15
<i>Тролејбус</i>	0	0	2	2
УКУПНО	2851	625	2273	5749

Графикон 4-6 ПОВРЕЂЕНИ млади учесници у саобраћају у својству ВОЗАЧА у односу на категорију возила

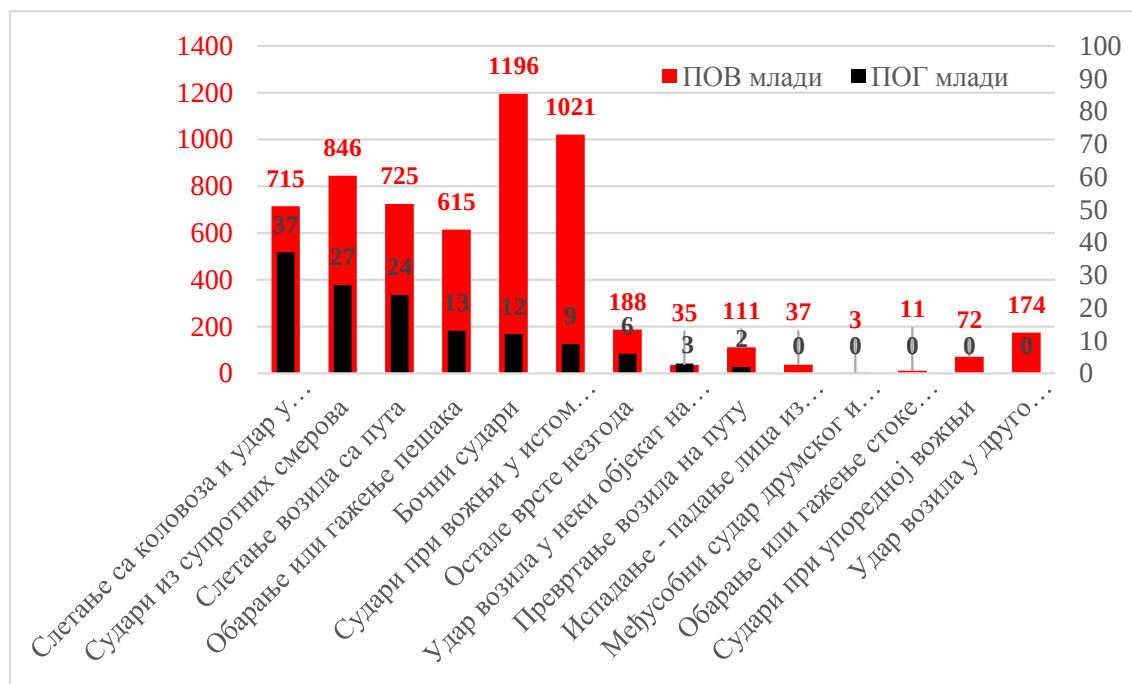
Графикон 4-7 ПОВРЕЂЕНИ млади учесници у саобраћају у својству ПЕШАКА у односу на категорију возила са којом су имали контакт у саобраћајној незгоди

Графикон 4-8 ПОВРЕЂЕНИ млади учесници у саобраћају у својству ПУТНИКА у односу на категорију возила

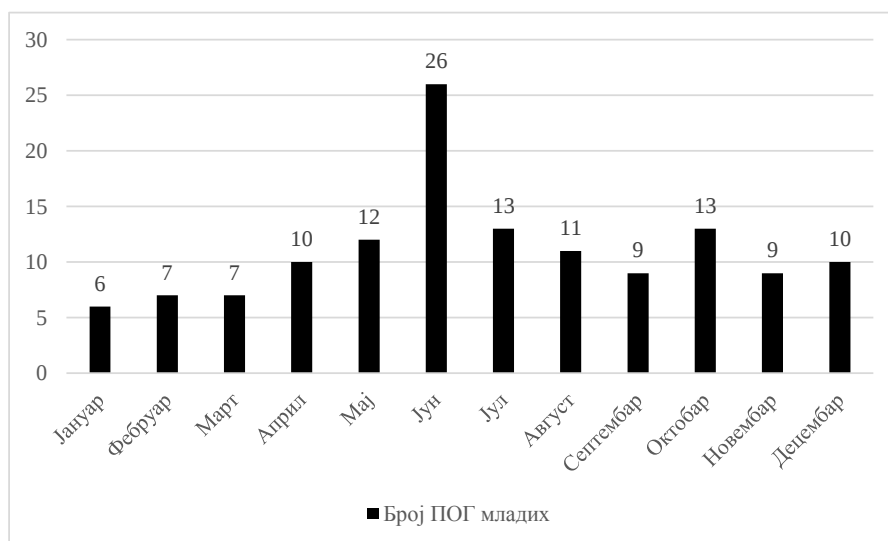
У односу на постојећу поделу на видове саобраћајних незгода највећи број младих учесника у саобраћају у 2014. години је погинуо у саобраћајним незгодама које се сврставају у слетања са коловоза и удар у објекат поред пута (37), сударе из супротних смерова (27) и слетања возила са пута (24). Највећи број младих учесника у саобраћају у 2014. години је био повређен у бочним сударима (1.196), сударима при вожњи у

истом смеру (1.021) и сударима возила из супротних смерова (846). Дакле, највећи број погинулих и повређених лица из старосне категорије од 15 до 30 година у саобраћајним незгодама доживи повреде у незгодама у којима учествују као возачи и путници у моторним возилима.

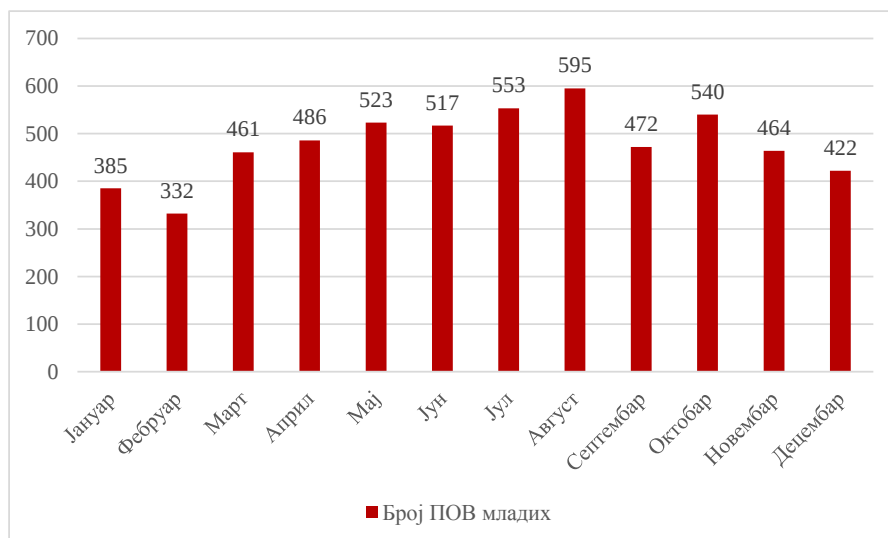
Графикон 4-9 Последице које су претрпели млади у саобраћајним незгодама (ПОГ, ПОВ) у односу на видове (врсте) саобраћајних незгода

Према броју погинулих учесника у саобраћају из старосне категорије од 15 до 30 година по месецима у 2014. години значајно се издваја месец јун, када је погинуло чак 26 младих учесника у саобраћају (19,5%), док је у осталим месецима број погинулих младих био у опсегу од 6 до 13 погинулих младих у саобраћају.

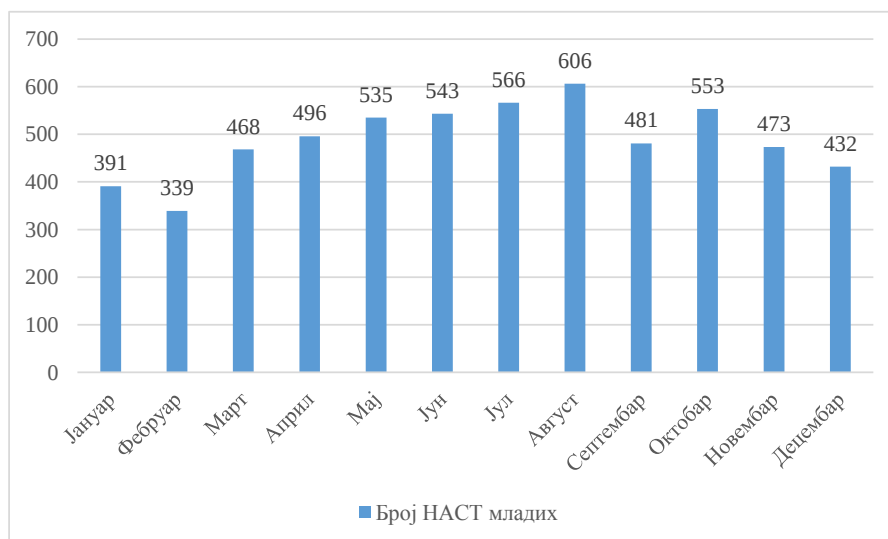
Графикон 4-10 Број погинулих младих учесника у саобраћају по месецима

Број повређених младих учесника у саобраћају је био највећи током летњих месеци – у августу (595) и јулу (553), а најмањи током фебруара (332) и јануара (385).

Графикон 4-11 Број повређених младих учесника у саобраћају по месецима

Расподела броја настрадалих младих учесника у саобраћају по месецима је слична као код броја повређених младих лица, с обзиром да у броју настрадалих лица највећи проценат заузимају повређена лица. Број настрадалих младих учесника у саобраћају је, такође, био највећи током летњих месеци – у августу (606) и јулу (566), а најмањи током фебруара (339) и јануара (391).

Графикон 4-12 Број настрадалих младих учесника у саобраћају по месецима

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Општа анализа страдања учесника у саобраћају из старосне категорије 65+

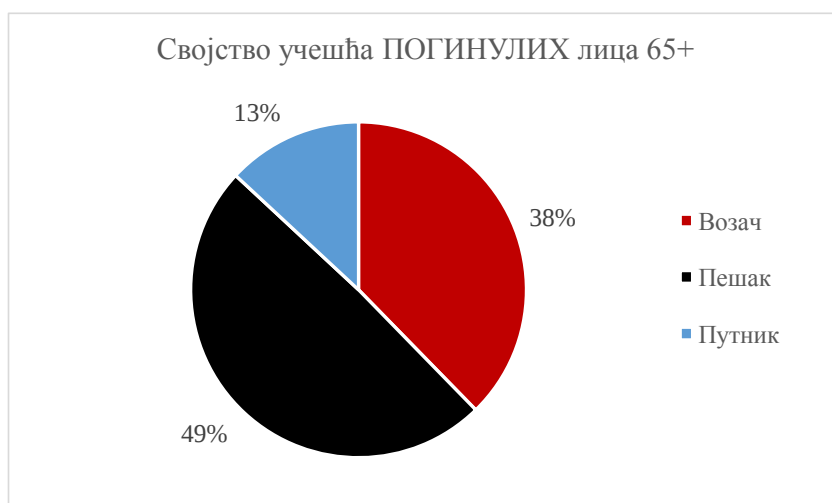
5.

5 Општа анализа страдања учесника у саобраћају из старосне категорије 65+

На основу извршене анализе података о саобраћајним незгодама и последицама, препозната је и издвојена старосна категорија 65+ као веома угрожена. Безбедност старијих лица у саобраћају се налази у групи актуелних тема безбедности саобраћаја последњих година. Широм Европе је све већи број нација које старе, а учешће лица старијих од 65 година у популацији становништва је све израженије. У Републици Србији је број лица старијих од 65 година изнад просека у односу на земље Европске уније. Учешће лица старијих од 65 година у Србији на основу података из 2013. године чини 17,8% укупне популације (Републички завод за статистику – РЗС, 2015). Просечна старост становништва у Србији износи 42,4 године (РЗС, 2015), што Републику Србију сврстава у групу европских земаља са највећом просечном старошћу становништва.

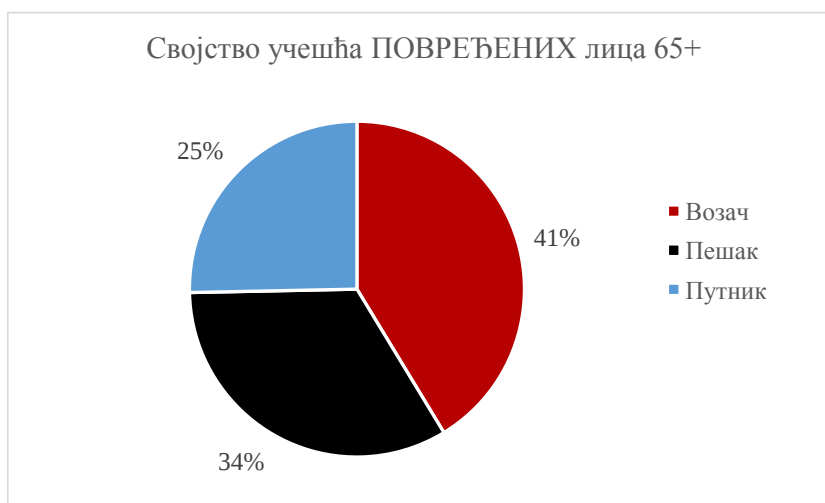
У саобраћајним незгодама које су се догодиле у 2014. години настрадало је 1.987 лица из старосне категорије 65+. У 2014. години број погинулих лица из старосне категорије 65+ је 130, што је за 24% мање у односу на 2013. годину када је погинуло 170 лица из ове старосне категорије. Број повређених лица из ове старосне категорије у току 2014. године је 1.857, од чега је лакше повреде задобило 1.268 лица, а тешке телесне повреде 589 лица старости 65 или више година.

Највећи број погинулих учесника из старосне категорије 65+ припада категорији пешака – 49%, затим следе возачи – 38%, и путници – 13% у односу на укупан број погинулих лица старости 65 или више година. **Најугроженија категорија учесника у саобраћају и једна од најризичнијих циљних група у погледу мера и активности за смањење њиховог страдања су пешаци из старосне категорије 65+.**

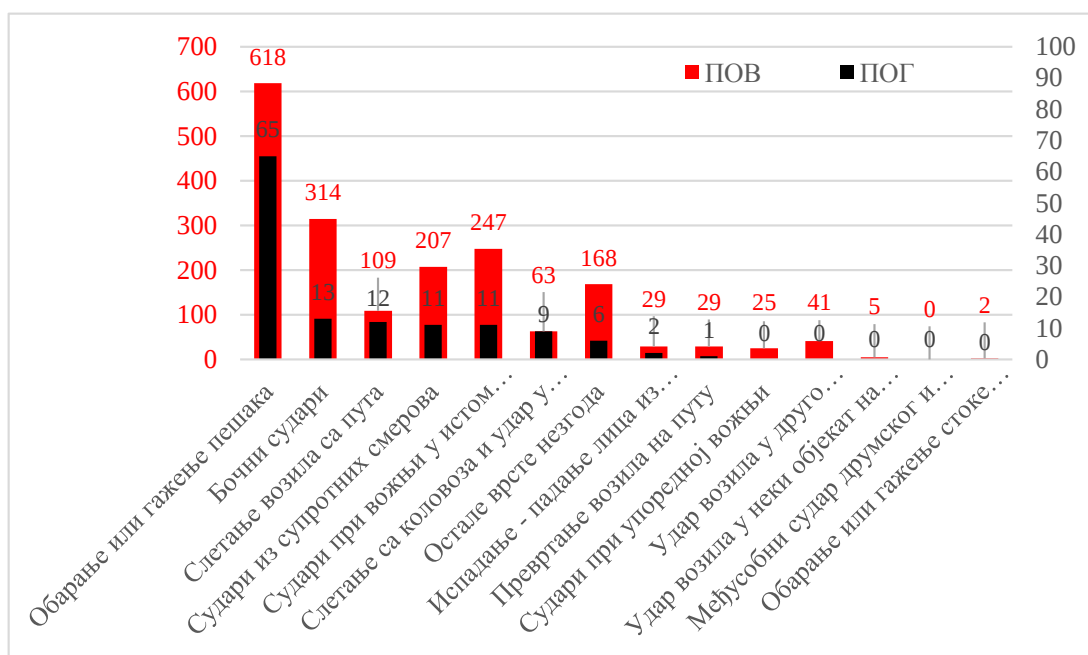
Графикон 5-1 Својство учешћа ПОГИНУЛИХ лица старости 65 година и више у саобраћају

Највећи број повређених учесника у саобраћају из старосне категорије 65+ припада категорији (својству) возача (41%), затим пешака (34%) и на крају путника (25%).

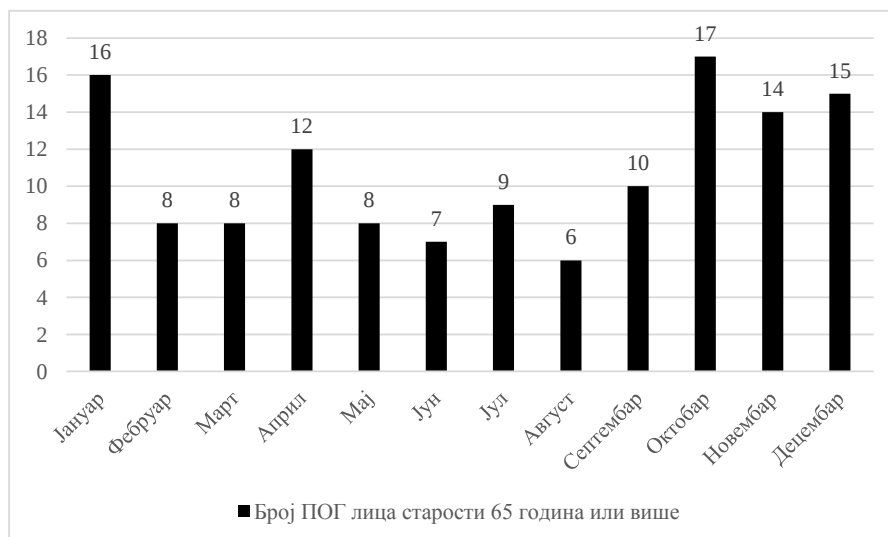
Графикон 5-2 Својство учешћа ПОВРЕЂЕНИХ лица старости 65 година и више у саобраћају

У односу на видове саобраћајних незгода у којима су учествовала лица из старосне категорије 65+, највећи број погинулих лица из ове категорије смртно је настрадао у виду саобраћајне незгоде обарање или гажење пешака, у ком је погинуло 65 лица старости 65 или више година. Након овог вида следе бочни судари у којима је погинуло 13 лица и слетања возила са пута у којима је погинуло 12 лица из ове старосне категорије. Када је реч о повређеним лицима, значајно се издваја вид обарање или гажења пешака (618), затим следе бочни судари (314) и судари при вожњи у истом смеру (247).

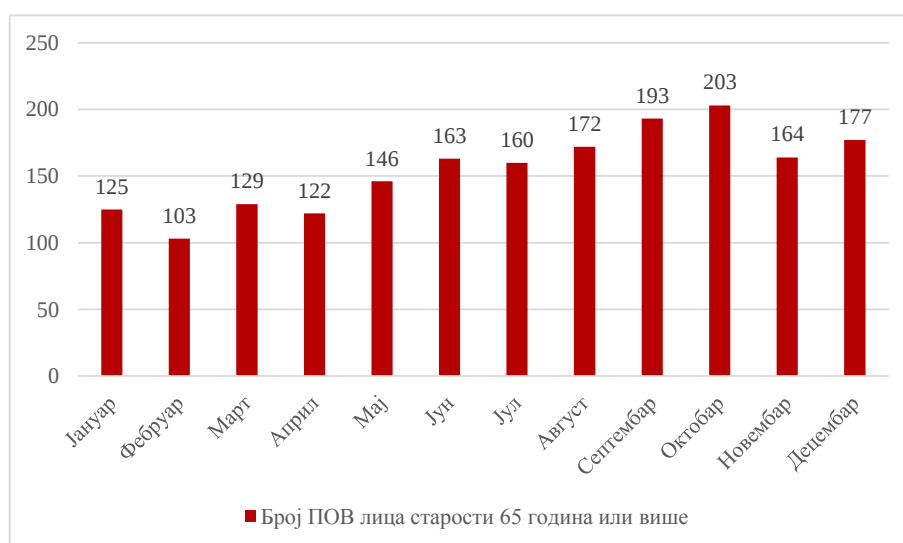
Графикон 5-3 Последице које су претрпела лица старости 65 година или више у саобраћајним незгодама (ПОГ, ПОВ) у односу на видове (врсте) саобраћајних незгода

Највећи број погинулих лица из старосне категорије 65+ у 2014. години забележен је у октобру – када је смртно страдало 17 лица, и у јануару – када је смртно страдало 16 лица из ове старосне категорије. Најмањи број лица из старосне категорије 65+ у 2014. години смртно је страдао у августу (6).

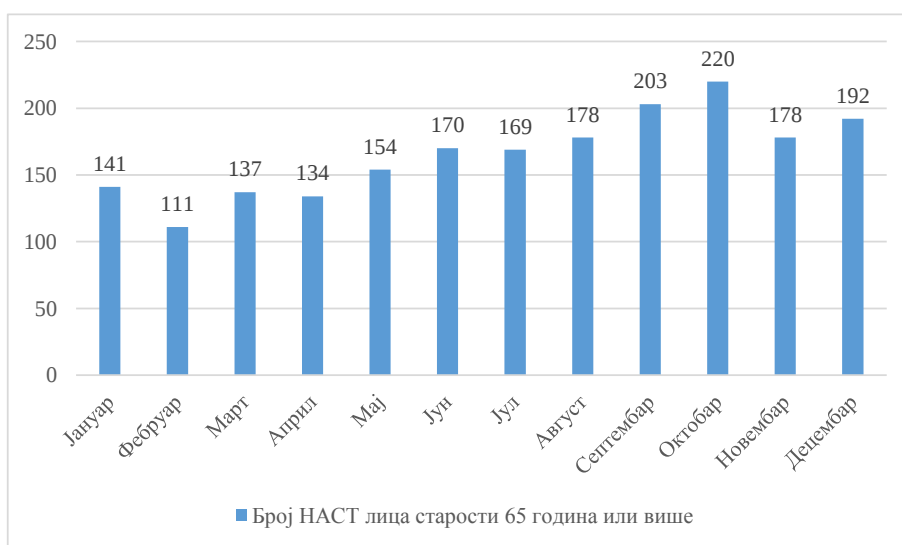
Графикон 5-4 Број погинулих лица старости 65 година или више у саобраћају по месецима

На основу анализе броја повређених учесника у саобраћају из старосне категорије 65+ у односу на месеце у току године може се закључити да је број повређених био најмањи у фебруару (103), а након фебруара имао је тренд раста који је трајао до октобра када је број повређених учесника у саобраћају старости 65 или више година достигао свој максимум од 203 повређена лица. Поред октобра, велики број повређених лица забележен је у септембру (193) и децембру (177).

Графикон 5-5 Број повређених лица старости 65 година или више у саобраћају по месецима

Као што се може очекивати, расподела броја настрадалих лица из старосне категорије 65+ по месецима слична је расподели броја повређених лица из поменуте старосне категорије. На основу анализе броја настрадалих учесника у саобраћају старости 65 или више година у односу на месеце у току године може се закључити да је број настрадалих био најмањи у фебруару (111), а након фебруара имао је тренд раста који је трајао до октобра, када је број настрадалих лица из старосне категорије 65+ достигао свој максимум од 220 настрадалих. Поред октобра, велики број настрадалих забележен је у септембру (203) и децембру (192).

Графикон 5-6 Број настрадалих лица старости 65 година или више у саобраћају по месецима

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Закључак

6.

6 Закључак

На основу детаљне анализе саобраћајних незгода и последица у току 2014. године могу се издвојити следећи кључни показатељи стања безбедности саобраћаја у Републици Србији:

- ❖ У 2014. години догодило се 476 саобраћајних незгода са погинулим лицима и 12.568 незгода са повређеним лицима. У саобраћајним незгодама погинуло је 536 лица, повређено је 17.995 лица, од којих 3.275 лица тешко, а 14.720 лица лако. Број саобраћајних незгода са погинулим лицима смањен је за 19,9%, а број погинулих лица за 17,5% у односу на 2013. годину.
- ❖ Највећи број лица је погинуо у саобраћајним незгодама врсте „обарање или гажење пешака“ (23%), у „сударима из супротних смерова“ (19%), приликом „слетања са коловоза и удара у објекат поред пута“ (17%) и у „слетањима возила са пута“ (15%). Највећи број лица је био повређен у „бочним сударима“ (21%) и у „сударима при вожњи у истом смеру“ (19%).
- ❖ У својству возача моторног возила погинуло је 43% лица, у својству пешака 24% лица, у својству путника 24% лица и у својству возача бицикла 9% лица у 2014. години.
- ❖ У односу на IRTAD-ову поделу на категорије највећи број погинулих лица у 2014. години припада категорији „возач или путник у путничким возилима“ (46%).
- ❖ Категорија „возачи и путници на моторизованим двоточкашима“ обухвата 10% од укупног броја погинулих лица у саобраћају.
- ❖ Бициклисти чине 9% од укупног броја погинулих лица.
- ❖ Категорија „возачи и путници теретних возила и аутобуса“ чини 3% од укупног броја погинулих лица, али треба истаћи да је у саобраћајним незгодама са учешћем теретних возила и аутобуса погинуло 24% од укупног броја погинулих лица у 2014. години.
- ❖ Категорија „возачи и путници на тракторима“ чини 7% од укупног броја погинулих лица.
- ❖ У 30% од укупног броја саобраћајних незгода у 2014. години забележен је утицај непрописне или неприлагођене брзине. „Узрок“ непрописна или неприлагођена брзина био је опредељен у 37% саобраћајних незгода са настрадалим лицима, односно у 53% од укупног броја саобраћајних незгода са погинулим лицима. Поред брзине, најчешће препознати „узроци“, односно

утицајни фактори су укључивање или непрописне радње возилом у саобраћају и психофизичко стање возача, како код погинулих, тако и код повређених лица.

- ❖ У току 2014. године најмањи број саобраћајних незгода догодио се у јануару и фебруару – по 7% од укупног броја. У осталим месецима у току године учешће у укупном броју саобраћајних незгода осцилује од 8% до 9%, са изузетком октобра када се догодило највише незгода – 10%.
- ❖ Највише саобраћајних незгода се догодило петком (16%), а најмање недељом (12%).
- ❖ Анализом броја погинулих пешака по часовима посебно се издваја 12. час у ком је погинуо највећи број лица у својству пешака.
- ❖ Највише настрадалих лица припада старосној категорији 36-45 година (15,7%) и 19-25 година (15,2%). Највише погинулих возача припада старосној категорији 36-45 година (18,9%), погинулих пешака старосној категорији 65+ (50%), а погинулих путника старосној категорији 19-25 година (28,3%).
- ❖ Возачи путничких возила су изазвали 31,5% од укупног броја саобраћајних незгода са погинулим лицима у којима су учествовала путничка возила, а возачи бицикала 1,9% незгода од укупног броја саобраћајних незгода са погинулим лицима у којима су учествовали бицикли.
- ❖ Од укупног броја погинулих лица, 78% је било мушког пола, а 22% женског. Ако се посматрају само возачи, чак 94% погинулих возача били су мушког пола.
- ❖ У саобраћајним незгодама погинуло је 10 деце, док је повређено њих 1.479. Највећи проценат погинуле деце припада категорији пешака (50%), а највећи проценат повређене деце припада категорији путника (49%).
- ❖ У првих шест месеци проценат саобраћајних незгода у којима су учествовала деца има вредности од 2% до 5%. У јулу је дошло до знатног повећања броја саобраћајних незгода са учешћем деце (13%) и овај број је остао релативно уједначен до децембра 2014. године.
- ❖ На основу временске анализе страдања деце у односу на часове у току дана уочава се да је највише деце повређено између 12 и 14 часова и између 18 и 19 часова. Највише деце погинуло је између 19 и 20 часова (2).
- ❖ Млади учесници у саобраћају (15-30 година) чине 25% од укупног броја погинулих лица, и 32% од укупног броја повређених лица у саобраћајним незгодама у 2014. години. Млади возачи чине 22% од свих погинулих возача.
- ❖ Највише младих погинуло је у врсти саобраћајне незгоде која подразумева „слетање“ возила са пута – укупно 46%.
- ❖ У јуну је погинуло 20% од укупног броја погинулих младих у 2014. години.

- ❖ Најугроженија категорија учесника у саобраћају и једна од најризичнијих циљних група у погледу мера и активности за смањење њиховог страдања су пешаци из старосне категорије 65+. Највећи број погинулих учесника у саобраћају старости 65 или више година припада категорији пешака – 49%, затим следе возачи – 38%, и путници – 13%.
- ❖ На основу спроведене анализе безбедности саобраћаја у Републици Србији у 2014. години може се закључити да је стање безбедности саобраћаја на основу статистичких података у овој години најбоље од када се у Републици Србији статистички прате подаци о саобраћајним незгодама и последицама. Међутим, стање безбедности саобраћаја у Републици Србији још увек није на високом нивоу, и зато је неопходно радити на изградњи система безбедности саобраћаја како би Република Србија достигла развијене земље света када је стање безбедности саобраћаја у питању. Вредност јавног ризика у Републици Србији у 2014. години износи 75 пог/милион стан., што представља смањење вредности ризика за 18% у односу на 2013. годину у којој је вредност ризика износила 91 пог/милион стан. Са друге стране, вредност јавног ризика је знатно нижа на територији Европске уније у односу на Републику Србију, и износи 51 пог/милион стан. и у 2013. и у 2014. години. Имајући то у виду потребно је системски спроводити мере и активности како би се унапредило стање безбедности саобраћаја у Републици Србији.

7 Списак табела и графикона

ТАБЕЛЕ

Табела 1-1 Основни показатељи стања безбедности саобраћаја у Републици Србији, период 2010-2014.....	8
Табела 1-2 Промена броја саобраћајних незгода и последица у 2014. години у односу на 2013. годину	18
Табела 2-1 Број и последице саобраћајних незгода према врстама (видовима) саобраћајних незгода.....	24
Табела 2-2 Последице саобраћајних незгода у зависности од својства учесника у саобраћају	25
Табела 2-3 „Узроци и грешке“ које доводе до саобраћајних незгода	30
Табела 2-4 Број и последице саобраћајних незгода по месецима (2014. година)	31
Табела 2-5 Број и последице саобраћајних незгода по данима у недељи.....	34
Табела 2-6 Број саобраћајних незгода по данима у недељи и последице саобраћајних незгода према својствима учесника у саобраћају и данима у недељи	35
Табела 2-7 Број СН по часовима у току дана и последице СН према својствима учесника у саобраћају и часовима у току дана	38
Табела 2-8 Последице саобраћајних незгода у зависности старосне категорије учесника у саобраћају и својства учешћа у саобраћају (возач, пешак, путник)	42
Табела 2-9 Број саобраћајних незгода (са ПОГ, ПОВ, НАСТ, МШ и Укупно) у којима се учествовали возачи у првих 10 година возачког стажа и последице које су претрпели возачи у зависности од година возачког стажа.....	46
Табела 2-10 Број СН и последице у односу на врсту возила које је учествовало у СН и изазивача саобраћајне незгоде	48
Табела 2-11 Последице СН у односу на својство и пол учесника у саобраћају.....	50
Табела 3-1 Погинула и повређена деца до 14 година старости у зависности од категорије учешћа у саобраћају	57
Табела 3-2 Број саобраћајних незгода са учешћем ДЕЦЕ до 14 година старости и последице које су претрпела ДЕЦА до 14 година старости у тим саобраћајним незгодама по месецима (2014. година).....	58
Табела 3-3 Број саобраћајних незгода са учешћем ДЕЦЕ до 14 година старости и последице које су претрпела ДЕЦА до 14 година старости у тим саобраћајним незгодама по сатима у току дана.....	61
Табела 3-4 Број настрадале деце у односу на својство учешћа у СН (возач, пешак, путник), тежину последица (ПОГ, ТТП, ЛТП) и старост (од 0 до 14 година) ..	63

Табела 3-5 Број ПОГ деце као ВОЗАЧА, ПЕШАКА и ПУТНИКА у односу на категорију возила	66
Табела 3-6 Број ПОВ деце као ВОЗАЧА, ПЕШАКА и ПУТНИКА у односу на категорију возила	66
Табела 4-1 Број ПОГ младих ВОЗАЧА, ПЕШАКА и ПУТНИКА у односу на категорију возила	74
Табела 4-2 Број ПОВ младих ВОЗАЧА, ПЕШАКА и ПУТНИКА у односу на категорију возила	75

ГРАФИКОНИ

Графикон 1-1 Број погинулих и повређених у периоду 1981-2014. године	6
Графикон 1-2 Број погинулих лица у периоду 2010-2014. године	9
Графикон 1-3 Број тешко и лако повређених лица у периоду 2010-2014. године	9
Графикон 1-4 Укупан број саобраћајних незгода и број саобраћајних незгода са настрадалим лицима у периоду 2010-2014. године	10
Графикон 1-5 Број саобраћајних незгода са повређеним лицима и број саобраћајних незгода са погинулим лицима у периоду 2010-2014. године	11
Графикон 1-6 Број саобраћајних незгода са само материјалном штетом	12
Графикон 1-7 Учешће саобраћајних незгода са настрадалим лицима у укупном броју незгода, по годинама, у периоду 2010-2014. године	12
Графикон 1-8 Најчешћи узроци и грешке које доводе до смртних последица, Република Србија, 2010-2014.	14
Графикон 1-9 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препозната неприлагођена или непрописна брзина кретања	15
Графикон 1-10 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато укључивање или непрописне радње возилом у саобраћају	15
Графикон 1-11 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато психофизичко стање возача	15
Графикон 1-12 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато неуступање првенства пролаза	15
Графикон 1-13 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препозната грешка пешака	15
Графикон 1-14 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато непрописно или неправилно претицање или обилажење	15
Графикон 1-15 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препозната оспособљеност возача за управљање возилом	16

Графикон 1-16 Број СН са ПОГ лицима у којима је као један од „узрока или грешака“ препознато стање техничке исправности возила	16
Графикон 1-17 Број погинулих лица у односу на категорију и својство учешћа у саобраћају	17
Графикон 2-1 Број саобраћајних незгода са настрадалим лицима и саобраћајних незгода са погинулим лицима у односу на врсте (видове) саобраћајних незгода	22
Графикон 2-2 Број погинулих и повређених лица у односу на врсте (видове) саобраћајних незгода	23
Графикон 2-3 Проценат погинулих и повређених лица у зависности од својства учесника у саобраћају.....	25
Графикон 2-4 Број погинулих лица у односу на категорију и својство учешћа у саобраћају	26
Графикон 2-5 Заступљеност група „узрока и грешака“ опредељених код укупног броја СН и код СН са настрадалим лицима	28
Графикон 2-6 Заступљеност група „узрока и грешака“ опредељених код СН са ПОГИНУЛИМ лицима, СН са ПОВРЕЂЕНИМ лицима и СН САМО СА МАТЕРИЈАЛНОМ ШТЕТОМ	29
Графикон 2-7 Заступљеност група „узрока и грешака“ опредељених код ПОГИНУЛИХ лица, ТЕШКО ПОВРЕЂЕНИХ лица и ЛАКО ПОВРЕЂЕНИХ лица	29
Графикон 2-8 Проценат СН у односу на укупан број СН по месецима у току године	32
Графикон 2-9 Број погинулих лица у саобраћајним незгодама по месецима у току године.....	32
Графикон 2-10 Број повређених лица у саобраћајним незгодама по месецима у току године.....	33
Графикон 2-11 Проценат саобраћајних незгода са ПОГ по данима у току недеље у односу на укупан број саобраћајних незгода са ПОГ	34
Графикон 2-12 Проценат саобраћајних незгода са настрадалима и проценат укупног броја саобраћајних незгода по данима у току недеље	36
Графикон 2-13 Погинула лица у саобраћајним незгодама у односу на својство учешћа у саобраћају, по данима у недељи.....	37
Графикон 2-14 Повређена лица у саобраћајним незгодама у односу на својство учешћа у саобраћају, по данима у недељи.....	37
Графикон 2-15 Број укупних саобраћајних незгода и саобраћајних незгода са настрадалим лицима по часовима у току дана	39
Графикон 2-16 Број погинулих и повређених ВОЗАЧА по сатима у току дана	40
Графикон 2-17 Број погинулих и повређених ПЕШАКА по сатима у току дана	40

Графикон 2-18 Број погинулих и повређених ПУТНИКА по сатима у току дана	41
Графикон 2-19 Настрадала лица према старосним категоријама	43
Графикон 2-20 Погинули ВОЗАЧИ према старосним категоријама	44
Графикон 2-21 Погинули ПЕШАЦИ према старосним категоријама	44
Графикон 2-22 Погинули ПУТНИЦИ према старосним категоријама	45
Графикон 2-23 Број саобраћајних незгода (са НАСТ, МШ и Укупно) у којима се учествовали возачи у првих 10 година возачког стажа	47
Графикон 2-24 Последице које су претрпели возачи у зависности од година возачког стажа	47
Графикон 2-25 Укупан број СН у којима је учествовала наведена врста возила и број СН које је изазвао возач наведене врсте возила	49
Графикон 2-26 Проценат ПОГ лица у односу на пол	51
Графикон 2-27 Проценат ПОВ лица у односу на пол	51
Графикон 2-28 Проценат ПОГ возача, пешака и путника у односу на пол	52
Графикон 2-29 Проценат ПОВ возача, пешака и путника у односу на пол	52
Графикон 3-1 Број погинуле деце до 14 година старости у периоду 2003-2014	56
Графикон 3-2 Број повређене деце до 14 година старости у периоду 2003-2014	56
Графикон 3-3 Својство учешћа ПОГИНУЛЕ деце у саобраћају	57
Графикон 3-4 Својство учешћа ПОВРЕЂЕНЕ деце у саобраћају	57
Графикон 3-5 Проценат СН са учешћем ДЕЦЕ у односу на укупан број СН по месецима	59
Графикон 3-6 Број ПОГИНУЛЕ ДЕЦЕ по месецима	59
Графикон 3-7 Број ПОВРЕЂЕНЕ ДЕЦЕ по месецима	60
Графикон 3-8 Број укупних саобраћајних незгода са учешћем деце и саобраћајних незгода са настрадалом децом по часовима у току дана	62
Графикон 3-9 Број ПОГ деце, ТТП и ЛТП деце у саобраћајним незгодама по сатима у току дана	62
Графикон 3-10 Последице настрадале деце возача према годинама старости	64
Графикон 3-11 Последице настрадале деце ПЕШАКА према годинама старости	65
Графикон 3-12 Последице настрадале деце ПУТНИКА према годинама старости	65
Графикон 3-13 ПОВРЕЂЕНО дете у својству ВОЗАЧА у односу на категорију возила којом је управљало	67
Графикон 3-14 ПОВРЕЂЕНО дете у својству ПЕШАКА у односу на категорију возила са којом је имало контакт у саобраћајној незгоди	67
Графикон 3-15 ПОВРЕЂЕНО дете у својству ПУТНИКА у односу на категорију возила у којој/на којој се превозило	68

Графикон 4-1 Број погинулих младих учесника у саобраћају (од 15 до 30 година) у периоду 2003-2014.....	72
Графикон 4-2 Број повређених младих учесника у саобраћају (од 15 до 30 година) у периоду 2003-2014.....	72
Графикон 4-3 Својство учешћа ПОГИНУЛИХ младих у саобраћају	73
Графикон 4-4 Својство учешћа ПОВРЕЂЕНИХ младих у саобраћају	73
Графикон 4-5 Својство учешћа ПОГИНУЛИХ младих у саобраћају у односу на категорију возила.....	74
Графикон 4-6 ПОВРЕЂЕНИ млади учесници у саобраћају у својству ВОЗАЧА у односу на категорију возила.....	75
Графикон 4-7 ПОВРЕЂЕНИ млади учесници у саобраћају у својству ПЕШАКА у односу на категорију возила са којом су имали контакт у саобраћајној незгоди	76
Графикон 4-8 ПОВРЕЂЕНИ млади учесници у саобраћају у својству ПУТНИКА у односу на категорију возила.....	76
Графикон 4-9 Последице које су претрпели млади у саобраћајним незгодама (ПОГ, ПОВ) у односу на видове (врсте) саобраћајних незгода	77
Графикон 4-10 Број погинулих младих учесника у саобраћају по месецима	77
Графикон 4-11 Број повређених младих учесника у саобраћају по месецима.....	78
Графикон 4-12 Број настрадалих младих учесника у саобраћају по месецима	78
Графикон 5-1 Својство учешћа ПОГИНУЛИХ лица старости 65 година и више у саобраћају	81
Графикон 5-2 Својство учешћа ПОВРЕЂЕНИХ лица старости 65 година и више у саобраћају	82
Графикон 5-3 Последице које су претрпела лица старости 65 година или више у саобраћајним незгодама (ПОГ, ПОВ) у односу на видове (врсте) саобраћајних незгода	82
Графикон 5-4 Број погинулих лица старости 65 година или више у саобраћају по месецима.....	83
Графикон 5-5 Број повређених лица старости 65 година или више у саобраћају по месецима.....	83
Графикон 5-6 Број настрадалих лица старости 65 година или више у саобраћају по месецима.....	84

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

311:656.1

**СТАТИСТИЧКИ извештај о стању
безбедности саобраћаја у Републици Србији**
: у ... години / главни уредник Драгослав Кукић. -
2013- . - Београд : Агенција за безбедност
саобраћаја, 2013- (Београд : Сору центар). - 30
cm

Годишње.
ISSN 2334-9395 = Статистички извештај о стању
безбедности саобраћаја у Републици Србији

